



ସ୍ମରଣିକା

ମାତୃ ବାଣୀ

ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ
ବରଗଡ଼ ଶାଖା

Pdf Verson of this book is available at
www.navratnanews.com

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉତ୍ସବ
ଉପଲକ୍ଷେ ସ୍ମରଣିକା

- ପ୍ରକାଶକ -

ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ, ବରଗଡ଼ ଶାଖା

- ସ୍ମରଣିକା ସଂପାଦନା କମିଟି -

ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ

ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବଟ ସାହୁ

ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ

ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ

- ସଂସ୍କରଣ -

ତା. ୧୧.୨.୨୦୦୮ (୩୦୦ ଖଣ୍ଡ)

- ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପରିକଳ୍ପନା ଓ ଲିପି ସଂଯୋଜନା -

ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବେହେରା

୯୩୩୭୩୧୧୪୬୧

- ମୁଦ୍ରଣ -

ଫାଲ୍‌ଗୁନି ପବ୍ଲିସିଟି, ବରଗଡ଼ ଶାଖା

୦୯୩୩୭ ୩୧୦୯୦୪

- ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣ -

www.navratnanews.com

Contact

surendrahota@gmail.com

ସ୍ମରଣିକା କମିଟି

ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ

ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବଟ ସାହୁ

ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ

ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ

ପରିଚାଳନା କମିଟି

ସଭାପତି - ଶ୍ରୀ ରାମେଶ୍ଵର ସୁବୁଦ୍ଧି

ଉପ-ସଭାପତି - ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ସାହୁ

ସଂପାଦକ - ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ

ସହ ସଂପାଦକ - ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ - ଶ୍ରୀ ଗୌର ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବଟ ସାହୁ

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ ଅରୁଣାଚଳ ମହାପାତ୍ର

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ

ସଭ୍ୟ - ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ

ସଭ୍ୟ - ଶ୍ରୀ ସଂକର୍ଷଣ ମିଶ୍ର

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ ଓ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟି

ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
 ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଲାଠି
 ସୁଶ୍ରୀ ପ୍ରମିଳା ବହିଦାର
 ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟୋତ୍ସ୍ନା ଦଲେଇ
 ଶ୍ରୀ ହରିହର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 ଶ୍ରୀ ମେଘନାଦ ନାଏକ
 ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀ ରଶ୍ମୀ ରଞ୍ଜନ ବହିଦାର
 ଶ୍ରୀ ଗଂଗାଧର ଶତପଥୀ
 ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟେଶ କୁମାର ଅଗ୍ରୱାଲ
 ଶ୍ରୀ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲ
 ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ

ପୂଜା କମିଟି

ଶ୍ରୀ ଶୌର ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଧବଳେଶ୍ୱର ଦେବତା
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମଲାଲ ଦେବତା
 ଶ୍ରୀ ସଂକର୍ଷଣ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦମୟନ୍ତୀ ସୁବୁଦ୍ଧି
 ଶ୍ରୀମତୀ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଯଶସ୍ୱିନୀ ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀମତୀ ନିଳାମା ସାହୁ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ ସାହୁ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଉର୍ବଶୀ ସାହୁ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଆଶାଲତା ସାହୁ

ଅତିଥି ସଂସ୍ଥାନ କମିଟି

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣାକର ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀ ରାମେଶ୍ୱର ସୁବୁଦ୍ଧି
 ଶ୍ରୀ ସଂକର୍ଷଣ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଝଙ୍କେତନ ଦାଶ
 ଶ୍ରୀ ଚିକେଲାଲ ମେହେର
 ଶ୍ରୀ ଲଳିତ ମୋହନ ଶତପଥୀ
 ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ
 ପ୍ରସାଦ ପରିବେଶଣ କମିଟି
 ଶ୍ରୀ ନିଳମାଧବ ସାହୁ
 ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ସୁବୁଦ୍ଧି
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମଲାଲ ଦେବତା

ଶ୍ରୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ
 ଶ୍ରୀ ନାଥ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀ ବିଘ୍ନରାଜ ସାହୁ
 ଶ୍ରୀ ଗଂଗାଧର ମେହେର
 ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ୍ତ କିଶୋର ଦାଶ
 ଶ୍ରୀ ବାଙ୍କୀ ବିହାରୀ ବାରିକ
 ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କରଲାଲ ଅଗ୍ରୱାଲ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜିନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଭାର୍ଗବୀ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସୈରେନ୍ଦ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀମତୀ କମଳିନୀ ଶତପଥୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଆଶାଲତା ଶତପଥୀ

ପ୍ରବଚନ ଓ ଭଜନ ଆୟୋଜକ କମିଟି

ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବର ସାହୁ
 ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସୁବୁଦ୍ଧି
 ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀ ରାଧେଶ୍ୟାମ ନାୟକ
 ଶ୍ରୀ ସଂକର୍ଷଣ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଧବଳେଶ୍ୱର ରଥ
 ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ପ୍ରଧାନ
 ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ
 ଶ୍ରୀ ଝଙ୍କେତନ ଦାଶ
 ଶ୍ରୀ ବାଙ୍କୀ ବିହାରୀ ବାରିକ
 ଶ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରରାଜ ଡ଼ନସନା
 ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦିଘୋଷ ଶତପଥୀ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କମିଟି

ଡଃ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ଶର୍ମା
 ଡଃ ପ୍ରବୋଧ କୁମାର ଦାଶ
 ଡଃ ଦୀନବନ୍ଧୁ ସାହୁ
 ଡଃ ନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
 ଡଃ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ
 ଡଃ ଦୟାନନ୍ଦ ପନ୍‌ସାରୀ
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

CONTENTS

MESSAGES

- 1- Swami Nirliptananda Saraswati
- 2- Swami Sivananda Gurusevananda Saraswati
- 3- Swami Siva Chidananda Saraswati
- 4- Swami Jogacharya Jayadeva Dansena
- 5- Dr. Gangadhar Guru
- 6- Sj. Prasanna Acharya

ସୂଚୀପତ୍ର

1- ସଭାପତିଙ୍କ କଲମରୁ....	ଶ୍ରୀ ରାମେଶ୍ୱର ସୁରୁଦ୍ଧି	
2- ବରଗଡ଼ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘର ଇତିବୃତ୍ତି	ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ	
3- Divine Life	Swami Sivananda Saraswati	12
4- Parable of Raja Janaka.....	Swami Sivananda Saraswati	13
5- Meditation	Swami Sivananda Saraswati	18
6- The Guru's Love	Swami Sivananda Saraswati	21
7- ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ କଣ ?	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର)	24
8- ନବଧା ଭକ୍ତି	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଓଁ)	25
9- ଅହିଂସା	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ମରୁପାନନ୍ଦ)	28
10- ସଦାସର୍ବଦା ସକାରାତ୍ମକ ହୁଅ	ସ୍ୱାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ (ଓଁ)	32
11- ଭଗବତ୍ କୃପା ଓ ମାନୁଷୀ ପ୍ରୟାସ	ସ୍ୱାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ (ଓଁ)	34
12- କର୍ମଯୋଗୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ମରୁପାନନ୍ଦ)	37
13- ପରଦୋଷ ଦର୍ଶନ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ପ୍ରଫେସର ଗୋପବନ୍ଧୁ ବେହେରା)	41
14- ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଏକ ହୁଅ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ଶତପଥୀ)	43
15- ଜ୍ଞାନହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭକ୍ତ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ)	45
16- ଗୁରୁଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବଟ ସାହୁ)	47
17- ସେ କିଏ ଯେ ଜାଣେ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ)	51
18- ଦର୍ପର ଖେଳ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ସାହୁ)	54
19- ରାଜା ଓ ଜ୍ୟୋତିଷ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ)	57
20- ଜୀବନ ମୁକ୍ତ	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ)	58
21- ସବୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ଅତିକ୍ରମ କର	ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ (ଶ୍ରୀ ଅରୂପାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର)	60
22- ଶିବାନନ୍ଦ ଅଷ୍ଟକମ୍	ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଗୁରୁ	61
23- ଶିବାନନ୍ଦ ଦର୍ଶନ	ଡଃ ଗଙ୍ଗାଧର ଗୁରୁ	62
24- ଶୁଭ ଗୀତି	ମହିଳା ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ, ବରଗଡ଼ ଶାଖା	68
25- ସାଧକ ଜୀବନର ତିନୋଟି	ଓଁ	70



THE DIVINE LIFE SOCIETY (REGD.)

(ESTABLISHED: 1936)

Propagates Yoga and Vedanta and the Ethical and Spiritual Culture of India. Promotes Universal Love, the Unity of Religions, the Ideal of Brotherhood, and the Spirit of Service among Mankind.

(Founder: H.H. SRI SWAMI SIVANANDA)

P.O. SHIVANANDANAGAR-249 192, DISTT. THERI-GARHWAL, UTTARAKHAND, HIMALAYAS, INDIA
Phone: (0135) 2430040, Fax: (0135) 2442046, Rly. Stn.: RISHIKESH, N.Rly.)

website: www.sivanandaonline.org E-mail: generalsecretary@sivanandaonline.org

MESSAGE

Om Namo Bhagavate Sivanandaya,.

I am very happy to hear that the Divine Life Society, Bargarh Branch has newly constructed a Building for the Branch and that it is going to be inaugurated on 11th February, 2008. It is an excellent thing that on this auspicious occasion a Souvenir is being brought out. It gives me great happiness to send this Message for the Souvenir.

Worshipful Gurudev Swami Sivanandaji Maharaj established the Divine Life Society with Headquarters at Shivanandanagar (Rishikesh) in order to spread the holy message of Divine Life all over the world for all mankind. All things in the world are temporary and perishable and as such cannot give lasting happiness and peace, which everyone seeks. This permanent happiness is available only in God and accordingly Gurudev said that the Goal of Life is God-realisation. Life on earth has to be lived in such a manner that it is conducive to this sublime goal. Gurudev called such a life the Divine Life and taught how one can lead such an elevating life and laid down its basic principles.

According to Swami Sivanandaji Maharaj, for leading the Divine Life, one has to attend to all one's normal duties in life. This will enable one to live one's life without any difficulty. Along with this one should do one's spiritual Sadhana which he summed up in the words, SERVE, LOVE, MEDITATE, REALISE. These represent the four principal Yogas, namely, Karma Yoga or Yoga of Action, Bhakti Yoga or Yoga of Devotion, Raja Yoga or Yoga of Meditation and Jnana Yoga or Yoga of Knowledge. Daily one should try to do some selfless service indicated by the word 'Serve' as part of one's Sadhana for God-realization. It is also necessary to practise devotion to God by way of Worship, prayer to God, remembrance of God, chanting God's Name,

ମହତ୍‌ବାଣୀ

Satsang, etc. daily, which is meant by the word 'Love'. One must also do daily a little meditation for controlling one's mind and fixing it on God leading to ultimate absorption in Him. Besides that one has to do a little Self-enquiry as indicated by the word 'Realise' so that one can realise one's real nature. Gurudev advocated a judicious combination of all these, which he called the 'Yoga of synthesis' for practice.

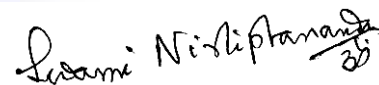
One's life can be Divine Life only by leading a life of virtues. This forms the basic bed-rock of Divine Life which is to bring about realization of God. Most important of the virtues, as taught by Gurudev, are Ahimsa or non-injury, Satyam or truthfulness, and Brahmacharya or purity in thought, word and deed.

Such a life will help one to realize God and to attain Moksha or Liberation from the round of birth and death. This will put an end to all sorrow and grant supreme happiness and bliss, and eternal satisfaction. To help in this direction, Gurudev advised to "BE GOOD AND DO GOOD" which is the essence of a good life and is the road to ultimate Blessedness.

The Branches of the Divine Life Society are meant to spread this lofty message of Divine Life all around. It is excellent that DLS Bargarh Branch is organising spiritual programmes for three days from 9th to 11th February, 2008 upon this auspicious occasion. This will help a great deal for the spread of beneficial teachings of Sri Gurudev and will be of immense benefit to the general public.

My hearty congratulations to DLS Branch and all its members and devotees for this noble endeavour ! May the programmes be a grand all-round success ! May they greatly benefit the devotees and members of the public ! May the blessing of God and Sri Gurudev be upon all the organisers, devotees and people attending the programmes ! May God and Gurudev bless one and all !

Dt. 30.01.08
Shivananda Nagar
Rishikesh



(Swami Nirliptananda)
Vice – President
International DLS Hqrs.

ॐ

Om

Sri Satguru Paramatmane Namah

MESSAGE

Hari Om. Jai Sivananda ! Jai Chidananda !

I am extremely happy to know that a Souvenir will be published on the occasion of the Pratistha Ceremony of the Divine Life Society Bargarh Branch Building under the name Swami Sivananda Ashram. I wish this project full success and congratulate those devotees who worked sincerely to execute the project. I hope, Swami Sivananda Ashram, Bargarh will be a dynamic centre of spiritual and social service . Om Tat Sat.

12.1.2008

Sw. Sivananda Gurusevananda
12.1.2008

(Sri Sivananda Gurusevananda)

MESSAGE

God is Guru and Guru is God. In the Twentieth Century the Almighty Lord took the form of Swami Sivananda Saraswati to liberate us from the quagmire of Samsara and grant us the highest beatitude. The disciples, devotees and admirers of Gurudev in the holy City of Bargarh have lovingly constructed the sacred Swami Sivananda Ashram Bhawan of the D.L.S. Bargarh Branch as a token of tribute to the Holy. Master, Many seekers after truth will be benefited through this.

May Guru and Govinda grant their choicest blessings upon the devoted Organises and may the inaugural function of the Bhavan on 11.2.2008 be a grand success.

Jai Gurudev !

Khandagiri,
14.1.2008

(Swami Sivachidananda Saraswati)

Swami Sivachidananda
Saraswati

MESSAGE

Put this question to you, “Am I perfecting ?” Are you perfecting ? Lord Jagarnath-Is He also perfecting ? He gets into a Nava Kalevara every twelfth year ... A perfecting person is a developed person. Keep perfecting physically, mentally, socially and SPIRITUALLY..... for divinising your body integrate swasa, mantra and karma : TMS (Tadit Mantra Swasa) yoga practice achieves this ultimate step.


(YOGACHARYA JAYADEV DANSANA)

ବାର୍ତ୍ତା

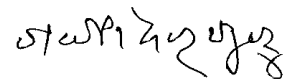
ପଦ୍ମପୁର

ତା. ୩୦ | ୧୨ | ୦୭

ଆପଣ ମାନଙ୍କ ସଦୁଦ୍ୟମ ସଫଳ ହେଉ, ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା ସ୍ମରଣିକାଟି ଉପାଦେୟ ହେଉ ।
ମଙ୍ଗଳମୟ ଜଗଦୀଶ୍ଵର ସବୁ ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ।

ଇତି

ଆପଣଙ୍କର ସୌଜନ୍ୟମୁଗ୍ଧ



(ଗଙ୍ଗାଧର ଗୁରୁ)

ଏଡ଼ଭୋକେଟ, ପଦ୍ମପୁର



Off. : 117, Parliament House Annexe,
New Delhi-110 001
Ph.-23034115, 23017576 (Telefax)

Res. : 33, Ferozeshah Road,
New Delhi-110 001
Tel. : 011-23782744

PRASANNA ACHARYA,MP

CHAIRMAN

COMMITTEE ON MPLADS (Lok Sabha)

MEMBER:

Parliamentary Standing Committee on Railways
Consultative Committee of Ministry of Tourism.

29th January 2008

MESSAGE

I am happy to know that the newly constructed Swami Sivananda Ashram Bhawan of Divine Life Society, Bargarh Branch is scheduled to be inaugurated on 11th February 2008. His Holliness Sri Swami Sivanandaji Maharaj is a holy personality who is known world over for his deeds and words in the service of the mankind. His teachings and sermons has been giving solace to the distress and have shown path to the misguides. The Divine Life Society, Bargarh Barnch has been devotedly and truly engaged in preaching the message of Swamiji in our area. While congratulating the members of the society for their excellent work of constructing the Ashram Bhawan, I wish the Inaugural Function all success.


(PRASANNA ACHARYA)

Bargarh (Orissa). Ph.-(06646) 234322, 231822

ମହତବାଣୀ

ॐ



ସଭାପତିଙ୍କ କଲମରୁ

ମୋର ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ମୁଁ ଗତ ୧୯୯୭ ମସିହା ପବିତ୍ର ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତିଥିରେ ଗଞ୍ଜାମର ପୋଲସରା ଠାରେ ସ୍ୱାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଠାରୁ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭକରି ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେକଲି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୋର ପରମ ସୁହୃଦ ଡା. କେ. ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ପୃଷ୍ଟିଙ୍କ ଗହଣରେ ଆସି ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ ସଂପର୍କରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ସଂପର୍କରଖି ସେ ବିଷୟରେ ବିଶେଷଜ୍ଞାନ ଲାଭକରି ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅବଗତ ହେଲି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବରଗଡ଼ ଶାଖାର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦାନକରି ମୋର ଆନ୍ତରିକତା ହେତୁ ତତ୍କାଳିନ ସଭାପତିଙ୍କ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ହେତୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବ୍ୟାହତ ନେବାରୁ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଅନୁମୋଦନକ୍ରମେ ମୋତେ ସଭାପତି ଦାୟିତ୍ୱ ୧୯୯୮ ରୁ ଦିଆଗଲା । ତତ୍କାଳୀନ ଏସ୍.ପି. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଙ୍ଗାଧର ଶତପଥୀଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଓ ଗତ ୨.୧.୧୯୯୮ ରେ ଏହି ସରକାରୀ ଜମିକୁ ୯୫ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ କିଣାଯାଇ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଗୁରୁସେବାନନ୍ଦଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମିପୂଜା ସର୍ବ ଶୁଭରେ ସାମାହିତ ହେଲା । ସେହି ଦିନରୁ ଏହି ଆଶ୍ରମ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାମରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ପ୍ରାୟ ୧୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଗୃହକର୍ମ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ଆଜି ତାର ଶୁଭ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି । ଏହି ସତ୍ତ୍ୱେ ସକାଶେ ପ୍ରଭୁ ଓ ଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ସୁଦୟା ଓ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ଓ ପ୍ରେରଣାରୁ ଫଳ ଏବେ ମିଳିଛି । ମୋର ଶରୀରିକ ଅବସ୍ଥା ସେତେ ଭଲ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓ ହାର୍ଟ ଅପରେସନ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭୁ ଓ ଗୁରୁ କୃପାବଳରେ ମୋର ଗୃହ ଜଞ୍ଜାଳ ସହ ଏହା ତୁଲାଇବାକୁ ପଡୁଛି, ମୁଁ ଯେତେ ବି ଅସୁବିଧାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ ନିଲୁନାହିଁ । ଏସବୁ ବିଭୁ କୃପା ଓ ପୂର୍ବଜନମାନଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ଶୁଭେଚ୍ଛା ବିନା ଅସମ୍ଭବ । ସେ ଯାହା ହେଉ, ମୋର ଯଥା ଶକ୍ତି କାୟ, ମନ, ବାକ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥ ଦାନସହ ଏକାମ କରି ଆସିଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଆମ ସଂଘର ସଦସ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ସହଯୋଗୀ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ।

ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗୁରୁକୃପା ବଳରେ ଆଶ୍ରମରେ ଚାଲୁଥିବା ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଶିବାନନ୍ଦ ପାଠାଗାର, ହୋମିଓପାଥି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜନସେବା ଓ ବିଶ୍ୱନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯିବା ଯୋଜନା ଅଛି ।

ଏସବୁରେ ସଂଘ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟସହ ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ସାଂସଦ ଗଣ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଲାଠି ଓ ସୁଶ୍ରୀ ପ୍ରମିଳା ବହିଦାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ସଂପାଦକ ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶଙ୍କ ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟ ବହୁ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରଦ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦାୟକ । ମୋଟାମୋଟିଭାବେ ସମୂହ ସହଯୋଗ ମୋତେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉତ୍ସାହରସହ ଆଗେଇବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇଛି, ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଏ ସୁଯୋଗ ମୋତେ ମିଳିଥିବାରୁ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତମନେ କରୁଛି ଓ ସଂଘର ଉନ୍ନତି କାମନାକରି ଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପ୍ରଣତି ଜଣାଉଛି ।

। ହରି ଓଁ ।

(ଶ୍ରୀ ରାମେଶ୍ୱର ସୁବୁଦ୍ଧି)

ସଭାପତି, ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ, ବରଗଡ଼ ଶାଖା

ତା. ୧.୨.୨୦୦୮
ପବିତ୍ର ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ

ବରଗଡ଼ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘର ଇତିବୃତ୍ତି

ଡା. ୩୧୨୧୯୭୪ ଦିନଟି ସ୍ୱାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ, ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘର ସଭାପତିଙ୍କର ବରଗଡ଼ ଆଗମନ ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଦିବସ । ସେହି ଦିନ ତାଙ୍କ ଆଗମନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଘର ସଦସ୍ୟଗଣ ଏକ ପୁଷ୍ଟିକା ପ୍ରକାଶନ କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବରଗଡ଼ ଜର୍ଜ ହାଇସ୍କୁଲ ଠାରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସ୍ୱାମୀଜୀ ସଂଘ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସାରଗର୍ଭକ ଭାଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତାର ପରଦିନ ଡା. ୪୧୨୧୯୭୪ ମାଘଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀରେ ବରଗଡ଼ର କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତ ଓ ଭଦ୍ର-ମହିଳା ତାଙ୍କଠାରୁ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୁଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ ବିଷୟରେ ଆକୃଷ୍ଟହେଲି । ତା’ର ପରଦିନ ବୁର୍ଲାରେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ମୋତେ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା ।

ସେତେବେଳେ ଏହି ଶାଖାର ସଦସ୍ୟରୂପେ ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର (Asst. Engineer, Electrical) ସଭାପତି ଓ ଶ୍ରୀ ରଙ୍ଗନାଥ ଦାଶ, ସମବାୟ ସମିତି କର୍ମଚରୀ, ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ । ସଂଘର ସତ୍‌ସଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଶ ଏଠାରୁ ବଦଳି ହେବାରୁ ଏହି ସଂଘର ଦାୟାଦ୍ୱ ମତେ ଦିଆଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ସଭାପତି ଓ ମୁଁ ସମ୍ପାଦକ ଭାବେ ରହିଲୁ । ପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ଓ ଆଉ କେତେ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ସଂଘଭୁକ୍ତ ହେଲେ । ସଂଘକାମ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା’ପରେ ମୋର ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବୋର୍ଡକୁ ବଦଳି ହେଲା ଓ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ରଙ୍କର ବିରୋଧ ଘଟିଲା । ଫଳରେ ୧୯୭୬ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ନିଖୁଳ ଉତ୍କଳ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘର ସମ୍ମିଳନୀ ପାଇଁ ସ୍ୱାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦଜୀ ମହାରାଜ ବଲାଙ୍ଗୀର ଯାଉଥିବା ବାଟରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାତ୍ କୃତ୍ ସମାପନ ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ବରଗଡ଼ରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୃତାର୍ଥ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଗଙ୍ଗାଭୂଷଣ ପଣ୍ଡା ଓ ତତ୍କାଳୀନ ଉପଖଣ୍ଡ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁମୋଦନରେ ଶ୍ରୀ ବୀରବର ଦାଶଙ୍କୁ ସଭାପତି ରୂପେ ମନୋନୀତ କରାଗଲା ଓ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିଲା ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ଶ୍ରୀ ବୀରବର ଦାଶ ସଭାପତି, ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ଉପ-ସଭାପତି, ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ ସମ୍ପାଦକ ଓ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଦେବ ପତି କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ରହିଲେ । ଫଳରେ କିଛି ବର୍ଷଧରି ଶ୍ରୀ ବୀରବର ଦାଶଙ୍କ ବାସଭବରେ ସାମ୍ବାହିକ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ, ଗୀତା ଜୟନ୍ତୀ, ଶିବାନନ୍ଦ ଜୟନ୍ତୀ, ଚିଦାନନ୍ଦ ଜୟନ୍ତୀ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ସମାରୋହ ସୁରୁଖୁରୁରେ ଚାଲିଲା । ପରେ ପରେ ଡା. କେ.ଜେ.ପୃଷ୍ଠ ତଥା ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ଶତପଥୀ ଏସ୍.ପି. ଭାବେ ଏଠାକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଆସିବାରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରେରଣାରେ ସଂଘକାର୍ଯ୍ୟ ବେଶ୍ ସରଗରମ ଭାବେ ଚାଲିଲା । ୧୯୯୭ରେ ବୀରବର ଦାଶ ସଭାପତି ପଦରୁ ଅବ୍ୟାହତି ନେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମେଶ୍ୱର ସୁବୁଦ୍ଧି ସଭାପତି, ନୀଳମାଧବ ସାହୁ ଉପ-ସଭାପତି, ଶ୍ରୀ ଗୌର ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ ସମ୍ପାଦକ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ ମୁଗ୍ଧ-ସମ୍ପାଦକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଧବଳେଶ୍ୱର ରଥ ପୂଜା କାର୍ଯ୍ୟରେ, ଶ୍ରୀ ଜଞ୍ଜବଟ ସାହୁ ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ, ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ ହୋମିଓପାଥ୍ୟ ଚିକିତ୍ସକ ରୂପେ ତଥା ଶ୍ରୀ ସଙ୍କର୍ଷଣ

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ମିଶ୍ର ଓ ଶ୍ରୀ ରବିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପ୍ରଧାନ ଆଦି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଗଣ ସଂଘର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଗତ କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ସଂଘର ମାସିକ ମୁଖପତ୍ର ରୂପେ ଦିବ୍ୟବାଣୀ-ମହତ୍‌ବାଣୀ ରୂପେ ନିୟମିତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ ହେଉଛି ।

ସଂଘର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ନବବର୍ଷ ଦିବସ ପାଳନ, ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ, ରାମନବମୀ, ଶିବାନନ୍ଦ ଜୟନ୍ତୀ, ଚିଦାନନ୍ଦ ଜୟନ୍ତୀ, ଗୁରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତଥା ମାସିକ ସାଧନା ଦିବସ ଆଦି ନାରାୟଣ ସେବା ଓ ବସ୍ତ୍ରଦାନ, ଅତି ଉତ୍ସାହ ସହ ପାଳିତ ହେଉଛି । ରକ୍ଷିକେଷରେ ଆୟୋଜିତ ଯୋଗବେଦାନ୍ତ ଫରେଷ୍ଟ ଏକାଡେମୀରେ ଆମର କେତେକ ସଦସ୍ୟମାନେ ଶିକ୍ଷା ଶିବିରରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚବଟ ସାହୁ, ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ବିଜୟ ସାହୁ, ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର, ଶ୍ରୀ ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥ ପ୍ରଧାନ ଆଦି ଅନ୍ୟତମ । ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମେଶ୍ଵର ସୁରୁଜି ଓ ସମ୍ପାଦକ ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଗୁରୁଭକ୍ତି-ରତ୍ନ ପଦବୀ ଲାଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ଗତ ୧୯୯୭ ସାଲରେ ସଂଘପାଇଁ ସରକାରୀ ଜମି ଶକ୍ତିନଗରରେ ଥିବା କେନାଲ କୂଳରେ ୧୦ ଡିସିମିଲ୍ କୁ ୯୫ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ କିଣା ଯାଇଅଛି । ଗତ ତା. ୨।୧।୧୯୯୮ ରେ ସେହି ଜମି ଉପରେ ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଗୁରୁ ସେବାନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୂମିପୂଜା କରାଯାଇଥିଲା । ତାପରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ତଥା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ (୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କା), ସାଂସଦ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ (୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ସାଂସଦ ପ୍ରମିଳା ବହିଦାର (୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ସାଂସଦ ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଲାଠି (୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା)ଙ୍କ ଆର୍ଥୀକ ଅନୁଦାନରେ ଆଶ୍ରମ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ବୁର୍ଲା ଆଶ୍ରମର ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ସ୍ଵାମୀ ଆତ୍ମାନନ୍ଦ (ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ମହା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫେସର) ସଂଘର ଗୃହ ନିର୍ମାଣର ରୂପରେଖ ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ଆମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ ଓ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିବାରୁ ଆମେମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ ।

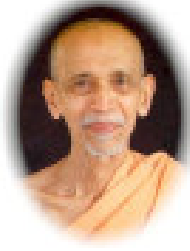
ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗଦୀଶ କାନ୍ଦସଲ ଓ ତାଙ୍କର ସହଧର୍ମିଣୀ ରୁକ୍ମିଣୀ କାନ୍ଦସଲ, ଶ୍ରୀ କୈଲାସ ଚୌଧୁରୀ, କ୍ଷମା ବାବୁ, ମୁନ୍ସି ବାବୁ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମନୋଜ ଅଗ୍ରୱାଲ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡା. ନନ୍ଦକିଶୋର ଅଗ୍ରୱାଲ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ ଛାପଡ଼ିଆ, ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଶର୍ମା, ଶ୍ରୀ ଜୟପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲ ଆଦି ବଦାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ପରିଶେଷରେ ଆଜିର ଏହି ନବନିର୍ମିତ ଆଶ୍ରମ ଗୃହର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଉଦ୍ଘାଟନ ସକାଶେ ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ନିର୍ଲିପ୍ତାନନ୍ଦଜୀ ମହାରାଜ, ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ଶିବାନନ୍ଦଗୁରୁସେବାନନ୍ଦଜୀ, ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ଶିବ ଚିଦାନନ୍ଦଜୀ, ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ଅମୃତାନନ୍ଦଜୀ, ସ୍ଵାମୀ ଜିଜ୍ଞାସାନନ୍ଦଜୀ, ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହୃଦାନନ୍ଦ ରାୟ ଯୋଗଦାନ କରି ଆମମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିବାରୁ ଆମେମାନେ ଚିରରଣୀ । ସେମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘଜୀବନ ଓ ସୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଆମେମାନେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ । ସେମାନଙ୍କ ଏହି ସଦୟ ସହାନୁଭୂତି ଆମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦାବେଳେ ଥାଉ, ଏହାହିଁ କାମନା । ପରିଶେଷରେ ସମାଗତ ସମସ୍ତ ଜନ ସମାଗମଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି ।

ହରିଓଁ ତତ୍ ସତ୍ ! ଜୟ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଦେବ !

ଶଶିଭୂଷଣ ଦାଶ
ସଂପାଦକ

Religion is a pathway to Perfection.

..... Swami Sivananda Saraswati



DIVINE LIFE

Swami Sivananda Saraswati

To practise non-violence, truth and purity
is DIVINE LIFE.

To be kind, generous, humble, tolerant
is DIVINE LIFE.

To practise virtues and be righteous
is DIVINE LIFE.

To serve the poor in selfless, dedicated ways
is DIVINE LIFE.

To serve the sick with all - is - God attitude
is DIVINE LIFE.

To be merciful, courageous and devotional
is DIVINE LIFE.

To sing the Name of God and pray
is DIVINE LIFE.

To do Japa and meditation
is DIVINE LIFE.

To be an instrument in the hands of God
is DIVINE LIFE.

To act rightly and live in God
is DIVINE LIFE.

To do unconditional self-surrender to God
is DIVINE LIFE.

To restrain the senses and to have God-communion
is DIVINE LIFE.

To be one with the Divine Will
is DIVINE LIFE.

To be a silent witness of the three states (waking, dreaming and deep
sleep)
is DIVINE LIFE.

“I am the body” is ignorance. “I am Pure Consciousness” is wisdom.

..... Swami Sivananda Saraswati

PARABLE OF RAJA JANAKA AND THE PANDITS

Swami Sivananda Saraswati

Some pandits criticised Raja Janaka :
**“ Raja Janaka is a worldly man.
How can he be a Jnani or a Sage ?”**
**Raja Janaka wanted to teach them a lesson,
He called all Pandits
And gave them a very good feast.
Many tasty preparations were served,
All the Pandits were rejoicing.
But to their astonishment,
They saw a sword hanging over their heads,
The sword was tied by means of a hair.
They all trembled.
They all mixed everything and ate hurriedly.
When the feast was over
They come to the Durbar.
Raja Janaka asked:
“ O Pandits, what things did you eat today ?
Were they all nice, according to your taste ?”
The Pandits replied;
“ Our minds were on the hair only.
We do not know anything.”**

The Law of spiritual evolution is service and sacrifice.

..... Swami Sivananda Saraswati

Janaka Said:

O Pandits, similar is the state of my mind.
Mind is fixed on Brahman alone;
I do not know anything of this world.”
The Pandits put down their heads in shame.
They now realised the state of a Jivan mukta.
The Jivan mukta may appear
To be doing the normal duties of life.
But his mind is not in the world;
It is unified with the Absolute.

THE THREE THINGS

- Three things to love :* Desire for liberation, company of the wise and selfless service.
- Three things to shun :* Miserliness, cruelty and petty mindedness.
- Three things to hate :* Lust, anger and pride
- Three things to control :* Tongue, temper and tossing of the mind.
- Three things to renounce :* Evil company, desires and the fruit of action.
- Three things to cultivate :* Cosmic love, forgiveness and patience.
- Three things to avoid :* Backbiting, falsehood and crookedness.
- Three things to admire :* Frankness, honesty and a broad heart.

Atman or the Self cannot be defined in words, but can be experienced through intuition.

..... Swami Sivananda Saraswa

ANYWAY

- * People are unreasonable, illogical and self-centred. Love them anyway.
- * If you do good, people will accuse you of selfish ulterior motives. Do good anyway.
- * If you are successful, you win false friends and true enemies, Succeed anyway.
- * The good you do today will be forgotten tomorrow. Do good anyway
- * Honesty and frankness make you vulnerable. Be honest and frank anyway.
- * People favour underdogs but follow only top dogs. Fight for some underdogs anyway.
- * What you spend years building may be destroyed overnight. Build anyway.
- * People really need help but may attack you if you help them. Help people anyway.
- * Give the world the best you have and you'll get kicked in the teeth.
- * Give the world the best you've got anyway.

INSTALL HIM IN YOUR HEART

Instal the Lord
In the temple of thy heart,
Offer the flowers of love,
Burn the wick of faith,
Use the oil of Prem,
Light the lamp of devotion,
Wash his Feet
With the tears of Bhakti Rasa.

Religion is philosophy practised in life.

..... Swami Sivananda Saraswati

TAT TVAM ASI

**Thou art not this perishable body;
Thou art all-pervading, immortal Atman.
Tat Tvam Asi,
Thou art That.**

ONE THING CERTAIN

**One thing is certain here, everybody dies;
One thing is certain here, life is uncertain;
One thing is certain here, God-realisation
Alone will make you immortal and happy.
Therefore attain God-realisation now
Through purity, devotion and meditation.**

STUDY RAMAYAN

**Study Ramayan,
Bow to Sri Rama,
Worship Sri Rama,
Do Japa of Sri Rama,
Remember Sri Rama,
Sing Sri Rama,
Praise Sri Rama,
Serve Sri Rama,
Meditate on Sri Rama,
You will have vision of Sri Rama.**

By purchasing worldly enjoyments we sell the freedom of the soul.

..... Swami Sivananda Saraswati



MEDITATION

Swami Sivananda Saraswati

Meditation is the royal road to attain god-head. It is the Grand Trunk road which takes the aspirant direct to the destination of divine Consciousness. It is the mystic ladder which takes the Yogic students from earth to heaven. It is the Divine ladder of Yogins which pushes them to the heights of Asamprajnata Samadhi. It is the step the staircase of Chidakasa to take the aspirant to the highest storey of Advaita-nista and Kaivalya Mukti of Vedantins. Without it no spiritual progress is possible. It is rope-bridge that allows the devotee to glide easily into the other shore of Bhava Samadhi and drink the honey of Prem and nectar of Immortality.

O Prem! there is a place where you will neither hear any sound nor any colour. That place is Parama Dhama or Padam Anamaya (painless seat). This is the realm of peace and bliss. There is no body-consciousness here. Here mind finds rest. All desires and cravings melt away. The Indriyas remain quiet here. The intellect ceases functioning. There is neither fight nor quarrel here. Will you seek this silent abode through silent meditation? Solemn stillness reigns supreme here. Rishis of yore attained this place only by melting the mind in the silence. Brahman shines in native effulgence.

Forget the body. Forget the surroundings. Forgetting is the highest Sadhana. It helps meditation a great deal. It makes the approach to God easier. By remembering God, you can forgot all these things.

Taste the spiritual consciousness by withdrawing the mind from the sensual objects and fixing at the lotus feet of the Lord, who is ever shining in the chambers of your heart. Merge within by practising deep, silent meditation. Plung deep. Swin freely in the ocean of Sat-chit-ananda. Float in the divine river of joy. Tap the source. March direct towards the fountain head of Divine Consciousness and drink the Nectar. Fell the thrill of Divine Embrace and enjoy Divine Ectasy. I shall leave you here. You have attained the state of immortality and fearlessness. O Prem! Fear not. Shine now. Thy light is come.

Desire implies a sense of want. Desire is imperfection.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତ୍‌ବାଣୀ

Practise regularly, systematic meditation in the same hours daily. You will get the meditative mood easily. The more you meditate, the more you will have inner spiritual life, wherein mind and Indriyas do not play. You will be very close to the source, Atman. You will enjoy the wave of bliss and peace.

All sensual objects will have no attraction for you now. The world will appear to you as a long dream. Jnana will dawn in you by constant, deep meditation. You will be fully illumined. The curtain of ignorance will drop now. The sheaths will be torn. The body-idea will vanish. You will realise the significance of Mahavakya, 'Tat Tvam Asi'. All differences, distinctions, qualities will disappear. You will see everywhere one infinite, illimitable Atman, full of Bliss, Light and Knowledge. This will be a rare experience indeed. Do not tremble with fear like Arjuna. Be bold. You will be left alone now. There is nothing to see or hear now. There are no senses. It is all pure consciousness only.

Thou art Atman, O Prem. Thou art not this perishable body. Destroy the Moha for this filthy body. do not utter in future, " my body." Say, " this instrument." The sun is setting now. It is drawing within all the rays. Now sit for meditation. Again have a dive in the sacred Atmic Triveni within. Collect all the rays of the mind and plunge within quiet deep into innermost recesses of the heart. Rest in the ocean of silence. Enjoy the eternal peace. Your old Jivahood is gone now. All limitations have disappeared. If the desires and old cravings try to hiss, destroy them by the rod of Viveka and the sword of Vairagya.

Keep these two with always for some time till you get Brahmi-stithi (fully established in the Atman).

Om is Sat-chit-ananda. Om is Infinity, Eternity. Sing Om. Feel Om. Chant Om. Live in Om. Meditate on Om. Roar Om Om Om. Hear Om. Taste Om. see Om. Eat Om. Drink Om. Om is thy name. May that Om guide you! Om! Om! Om! Om! Santi.

OM NAMAH SIVAYA

Ponnambalam Tiruchittambalam
Arunachalam Om Namah Sivaya

..... Swami Sivananda Saraswati

VEDANTIC SADHANA

Single Word Image

(Meditate on these ideas)

1. Om Amritam (Immortal)
2. Om Nirakara (Formless)
3. Om Nirguna (Without attributes)
4. Om Niravayava (Without limbs)
5. Om Nishkriya (Actionless)
6. Om Vyaapaka (All-pervading)
7. Om Nirvikara (Unchanging)
8. Om Advaita (Secondless)
9. Om Akhanda (Indivisible)
10. Om Aparichhinna (Infinite)
11. Om Nitya (Eternal)

Have the word-images also.

Repeat these words mentally several times.

I AM THINE, MY LORD

I am Thine, All is Thine,
Thy will be done, My Lord!

..... Swami Sivananda Saraswati

Inspiring Stories

THE GURU'S LOVE

Swami Sivananda Saraswati

“MASTER, HOWEVER MUCH I try to restrain it, my mind wanders towards the enjoyments of this world. Often I think of leaving you without informing you. But my love for your lotus feet prevents me from taking such an ungrateful step. My Lord, what must I do ? Please guide me,” Ram thus pleaded to his Guru, Premananda. It was just a month since he had entered the Ashram of his Guru.

“Child, I too have been watching your keen, inner struggle. Deeply embedded desires are hard to conquer. Fear not. Go forth into the world. Lead the life of a householder for some time and satisfy the intense craving of your mind. But all the time fix your mind on the Lotus Feet of the Lord. Never lose sight of your goal. Come back after ten years. Do not stay stronger.

Ram took leave of his Guru. He went to his home town, married and settled down to family life. He had served his Guru with the heart and soul, and had earned his Guru's Grace. Success waited upon him. Soon he was one of the most prosperous men in the town, with a loving wife and lovely children.

Ten years rolled by.

A mendicant stood on the doorstep of Ram's bungalow. His children ran into the house in fright. Ram's wife was showering the vilest abuses on the Sadhu. The Sadhu remained unmoved and wanted to see the master of the house. Ram recognised his Guru. In a dignified manner he greeted his old master and offered him a seat.

“ Well, Ram, ten years are over. Have you been able to satisfy yourself yet?”

“ I have enjoyed all that the world has to offer, my Gurudev. I could have myself come away to rejoin the ashram. But how can I leave these little children uncared for? Please allow me to stay for a few more years, educate them and see that they are settled in life. Then I shall surely join you.”

Prayer is lifeless when there is no faith.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତକାଣ୍ଡ

Ten more years rolled by.

This time it was an aged decrepit Ram that greeted the Sadhu. His wife had departed from the world. His sons were young men now with families of their own.

“My beloved Guru,” Ram said, “it is true I have fulfilled my duties of a household life. All my children are now grown up, are prosperous in life, yet they are young. They are immersed in the pleasures of the world. They have no sense of responsibility. Left to themselves, they might squander away all the hard-earned wealth of their father and then starve. I have to plan their family budget and guide their actions. Please allow me to remain here for a few more years till they grow into full manhood and assume the responsibilities of the household. Then I shall certainly come away and join the Ashram.”

Seven years rolled by after this.

The Sadhu, Premananda, returned to Ram’s house to see his disciple.

A big dog was guarding the gate. He recognised it; it was Ram. He went into the house to learn that old Ram had passed away a couple of years back. Such was his attachment to the family that he took birth as a dog and guarded his house and his children. Premananda entered in to the spirit of the dog.

“Well now, my child, are you ready to follow me ?”

“Surely a couple of years hence, my Guru,” replied the dog-Ram. “My children are now at the peak of their good fortune and prosperity but they have several jealous enemies. In a couple of years they will be free from fear and worry. Then I shall run to your Ashram.”

Ten more years elapsed.

The sadhu returned to Ram’s house. The dog too had died. He saw through his intuitive vision that Ram had assumed the form of a venomous cobra and was guarding the iron safe in the house. Premananda made up his mind that the time had come to deliver his disciple from delusion.

“Brother,” he spoke to Ram’s grandson, “there is a venomous cobra in

Compassion makes us Divine. Cruel nature makes us animals.

..... Swami Sivananda Saraswati

the cavity near the iron safe. It is a dangerous one. Kindly have it removed from there. Please do not kill it. Give it a good beating, break its back and bring it to me.”

The young man was astonished to find that the Sadhu’s words were true. He gathered all the youngsters of the household and began to belabour the cobra. As commanded by the Sadhu, they did not kill the cobra, but so injured it that it was unable to move. The Sadhu fondly caressed its head and then, throwing it around his own shoulders, quietly took leave of Ram’s grandchildren. They too were extremely happy to be thus miraculously saved from the venomous cobra by the Sadhu.

On his way the Sadhu spoke to the cobra: “Beloved Ram ! No one has so far been able to satisfy his senses and mind. Cravings are insatiable. Before one disappears a dozen others crop up. Discrimination is your only refuge. Wake up ! At least in your next birth you should attain the Supreme.”

“Gurudev !” Ram cried bitterly. “How gracious you are ! Even through I proved ungrateful to you, you have always graciously followed me and, never losing sight of me, have guided me back to your lotus feet. Surely there is none in the whole world, who could be so full of divine love as a Guru. There is no selfless love in the world except between a true Guru and his disciple.”

PROSTRATIONS TO THE GURU

*Brahmanandam paramasukhadam
kevalam jnanamurtim
Devandvatitam, gaganasadrisam
tattvamasyadi lakshyam,
Ekam nityam vimalamachalam
sarvashi sakshibhutam
Bhavatitiam triguna rahitam
sadgurum tam namami.*

I prostrate to the Sadguru who is beyond the modifications of Nature, beyond feelings, the witness of all intellects, the one, eternally pure, like the expansive sky, free from the pairs of opposites, the goal of the *Tat Tvam Asi* Mahakavya, the form of pure knowledge, the bestower of supreme bliss and Brahmic joy.

ମହତ୍ତ୍ୱାଣୀ

ଦିବ୍ୟଜୀବନ କ'ଣ ?

ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ

- (୧) ସତ୍ୟ, ଅହିଂସା ଓ ପବିତ୍ର ଆଚରଣ ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୨) ଦୟା, ସହୃଦୟତା, ନମ୍ରତା ଓ ସହିଷ୍ଣୁତା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୩) ସଦ୍‌ଗୁଣ ବିକାଶ ଓ ଧର୍ମାଚରଣ ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୪) ବୋଧଶୀଳତା, ସାହସିକତା ଓ ହାର୍ଦ୍ଦିକତା ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୫) ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ଭଗବତ୍ କାଂକ୍ଷା ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୬) ଜପ ଓ ଧ୍ୟାନ ନିୟମିତ କରିବା ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୭) ଭଗବାନଙ୍କ ହାତବାରଣ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୮) ନିଷ୍ଠା ଭାବରେ ହାର୍ଦ୍ଦିକତାର ସହିତ ଦରିଦ୍ର ମାନଙ୍କର ସେବା କରିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୯) ନରାୟଣ ଭାବରେ ରୋଗୀସେବା କରିବା ହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୦) ବିନା ସଂକଳ୍ପରେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୧) ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ ଦ୍ୱାରା ଭଗବାନଙ୍କସହ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୨) ଭଗବାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛାସହ ନିଜ ଇଚ୍ଛାକୁ ମିଳାଇ ଚଳିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୩) ଜାଗ୍ରତ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସୁଷୁପ୍ତି- ଏହି ତିନି ଅବସ୍ଥାର ନୀରବ ସାକ୍ଷୀ ହୋଇ ଚଳିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୪) ସମଚିତ୍ତ ଓ ସମଦୃଷ୍ଟି ଭାବାପନ୍ନ ହୋଇ ଚଳିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୫) ନିଜକୁ ଦିବ୍ୟଗୁଣରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରାଇବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୬) ଭଗବାନ ସର୍ବଦା କୃପାଳୁ ଏହି ଭାବ ରଖିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।
- (୧୭) ସର୍ବତ୍ର ଏକ ଆତ୍ମା ଦର୍ଶନ କରିବାହିଁ ଦିବ୍ୟଜୀବନ ।

ସଂଗୃହୀତ -ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

ମହତବାଣୀ

ହାତୀଗାଏ ମାତ୍ର; ତାଙ୍କର ପାଠଶାଠ ବୋଲି କିଛି ନ ଥିଲା। ବିଦୁର ଥିଲେ ଜାତିରେ ଶୂଦ୍ର। ଉଗ୍ରସେନ୍ କୌଣସି ଆତ୍ମପ୍ରୟାସ କରି ନ ଥିଲେ; ସେ ତ ନିର୍ଦ୍ଦାମୀ ହୋଇ ବସିରହିଥିଲେ। କୁବ୍ଜା ତ କୁଜୀ; ସେ ନିତାନ୍ତ ଅସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ। ସୁଦାମା ଥିଲେ ନିତାନ୍ତ ଦରିଦ୍ର। କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ୍ ଏହିସବୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଗଣି ନ ଥିଲେ। ସେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଭକ୍ତିଟିକ ଗ୍ରହଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ଆଶୀର୍ବାଦ ଢାଳିଦେଇଥିଲେ।

ଶାସ୍ତ୍ରସମ୍ମତ ସଦାଚାର ହେଉଛି ଶୁଦ୍ଧଭକ୍ତିର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ସହାୟକ; ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ ଯେଉଁଠି ରହନ୍ତି, ସେଠାରେ ସଦାଚାର ନିବାସ କରେ। ଯେ କପଟହୃଦୟ, ଯେ ସାଂସାରିକ ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରେମ ରଖନ୍ତି, ଯେ ସାଂସାରିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯାଆନ୍ତି, ଯେ ନିଜର ପତ୍ନୀ, ପୁତ୍ର ତଥା ସମ୍ପର୍କୀୟମାନଙ୍କ ତ୍ୟାଗ ନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ଯେ ଭଲ ଖାଇପିଇ ନିଜ ଦେହଟିକୁ ସୁସ୍ଥସବଳ ରଖିବାରେ ଆସକ୍ତ, ଯେ ନାମୟଗ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ଲାଳାୟିତ, ଯେ ସଂସାରରେ ନିଜର କିଛି ଯଶ ରଖିଦେଇଯିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ଯେ ସଂସାରର ଆକର୍ଷଣ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ, ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତି ବିକାଶ କରିପାରିବେ ନାହିଁ। ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତିବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସଂସାର ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନାସକ୍ତି ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଆବଶ୍ୟକତା। ଯେ ସଂସାରକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ। ଯେଉଁଠାରେ କାମ ରହିଛି, ସେଠାରେ ରାମ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ରାମ ରହିଛନ୍ତି, ସେଠାରେ କାମ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ନାହିଁ। ସଂସାରପ୍ରେମ ଓ ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ ବସ୍ତୁ; ସେଥିରୁ ଗୋଟିକୁ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ, ଆଉଟିକୁ ତ୍ୟାଗ କରିଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ। ନବବିଧ ଭକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ସଂସାରକୁ ତ୍ୟାଗ କରାଯାଇପାରେ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ ତଥା ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣରେ କୁହାଯାଇଛି, ନବବିଧ ଭକ୍ତି ହେଉଛି: (୧) ଶ୍ରବଣ (ଭଗବାନଙ୍କ ଲୀଳା ଓ ଚରିତ୍ର, ଶ୍ରବଣ); (୨) କାଂକ୍ଷନ (ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଯଶୋଗାନ); (୩) ସ୍ମରଣ (ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ଓ ଉପସ୍ଥିତି ସ୍ମରଣ); (୪) ପାଦସେବନ (ଭଗବାନଙ୍କ ପାଦସେବା); (୫) ଅର୍ଚ୍ଚନ (ଭଗବାନଙ୍କୁ ପୂଜାରାଧନା); (୬) ବନ୍ଦନ (ଭଗବାନଙ୍କୁ ସାଷାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କରିବା); (୭) ଦାସ୍ୟ (ନିଜକୁ ଭଗବାନଙ୍କର ଦାସ-ଚାକର ଜ୍ଞାନ କରି ସେବା କରିବା); (୮) ସାଖ୍ୟ (ସଖାଭାବ ରଖିବା) ଏବଂ (୯) ଆତ୍ମନିବେଦନ (ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ) । ଏ ସବୁକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ଳୋକଟି ରହିଛି:

ଶ୍ରବଣଂ କାଂକ୍ଷନଂ ବିଷ୍ଣୋଃ ସ୍ମରଣଂ ପାଦସେବନମ୍ ।

ଅର୍ଚ୍ଚନଂ ବନ୍ଦନଂ ଦାସ୍ୟଂ ସାଖ୍ୟମାତ୍ମନିବେଦନମ୍ ॥

ଭକ୍ତ ଏ ଭିତରୁ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାର ଭକ୍ତି ବିକାଶ କରିପାରନ୍ତି; ଯେକୌଣସି ଭକ୍ତି ଲାଭ ଦ୍ଵାରା ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଲାଭକରିପାରନ୍ତି।

Death is a recurring incident in an everlasting life.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଗୋସ୍ୱାମୀ ତୁଳସୀଦାସଙ୍କ କୃତ ରାମଚରିତମାନସ ଅନୁଯାୟୀ ନବବିଧ ଭକ୍ତି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀରାମ, ଭକ୍ତ ଶବରୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମକୁ ଯାଇଥିବାବେଳେ ସେଠାରେ ସେ ଶବରୀଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ନବବିଧ ଭକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ, ଯଥା-

- (୧) ସାଧୁସଙ୍ଗ
- (୨) ଭଗବାନଙ୍କ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଯଶୋଗାନରେ ପ୍ରେମ
- (୩) ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ସେବା
- (୪) ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ଭଗବାନଙ୍କ ଗୁଣଗାନ
- (୫) ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ବେଦାନୁମତ ମନ୍ତ୍ର ଜପ
- (୬) ସାଂସାରିକ କର୍ମରୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଓ ମନ ପ୍ରତ୍ୟାହାରପୂର୍ବକ ଦୃଢ଼ ଆତ୍ମସଂଯମନ । ସାଧୁପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଏହା ହିଁ ନିରନ୍ତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
- (୭) ସମଗ୍ର ଜଗତକୁ ଈଶ୍ୱରମୟ ଦେଖିବା ଏବଂ ସାଧୁସନ୍ଥ-ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମାନ୍ୟ କରିବା । ଏହା ହିଁ ଅଶ୍ରୁ ଅଶ୍ରୁରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ।
- (୮) ଯଥା ଲାଭରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟର ଦୋଷ ଦର୍ଶନ ନ କରିବା ।
- (୯) ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସରଳ, ନିଷ୍ପପଟ ବ୍ୟବହାର କରିବା; ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ସର୍ବଦା ଭରସା ରଖିବା ଏବଂ ସୁଖଦଃଖକୁ ନିର୍ବିକାରରେ ସହିଯିବା ।

ସ୍ତ୍ରୀ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ପୁରୁଷ ହୁଅନ୍ତୁ, ଜୀବ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଜଡ଼ ହୁଅନ୍ତୁ- ଯେ ଏହି ନଅଟି ଭକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ ଭକ୍ତି ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ, ସେ ମୋର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ ଭକ୍ତ ହୋଇଯିବେ ।

ଅନୁବାଦକ- ଓଁ

RAISE THYSELF

Raise the self by the Self,
Bring divinity into life;
Elevate life to Divinity;
Have spotless purity,
Cultivate sincerity and devotion;
This is the way to God-realisation.
..... Swami Sivananda Saraswati

PILL FOR SAMADHI

Learn to discriminate,
Be dispassionate,
Be serene and self-controlled,
Develop one-pointed mind.
Sit under feet of the Guru and hear;
Now reflect and meditate.
You will enter into Samadhi.
..... Swami Sivananda Saraswati

ଅହିଂସା

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି କହିବାର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହେଲେ ତଥା ଦିବ୍ୟତ୍ଵ ପ୍ରାପ୍ତି କରିବାକୁ ହେଲେ, ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଭିତରୁ ପଶୁତ୍ଵର ମୂଳୋତ୍ଥାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କ୍ରୂରତା ହେଉଛି ପଶୁର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷଣ । ତେଣୁ ସନ୍ତୁ ଓ ଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ମତରେ ଅହିଂସା ହେଉଛି ପଶୁତ୍ଵର ଉପରୋଧ । ମନୁଷ୍ୟ ଭିତରେ ଯେଉଁ କ୍ରୂର ପଶୁତ୍ଵ ଭାବ ରହିଛି, ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନାଶ କରିବାପାଇଁ ଅହିଂସା ହେଉଛି ସର୍ବାଧିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପାୟ ।

ଅହିଂସା ଅଭ୍ୟାସରେ ପ୍ରେମ ବିକଶିତ ହୁଏ । ସତ୍ୟ ବା ପ୍ରେମର ଅନ୍ୟ ଏକ ନାମ ହେଉଛି ଅହିଂସା । ଅହିଂସା ହେଉଛି ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରେମ, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ । ଯେଉଁଠି ପ୍ରେମ ରହିଛି, ସେଠାରେ ଅହିଂସା ରହିଛି ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଅହିଂସା ରହିଛି, ସେଠାରେ ପ୍ରେମ; ରହିଛି ନିଷ୍ଠାମ ସେବା । ଏସବୁ ଏକତ୍ର ନିବାସ କରନ୍ତି ।

ଦେଶକାଳ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସାଧୁ, ସନ୍ତୁ ଓ ମହାପୁରୁଷଗଣ ଯେଉଁ ବାଣୀ ପ୍ରଚାର କରିଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ହେଉଛି ଅହିଂସା, ପ୍ରେମ ଓ ନିଷ୍ଠାମ ସେବାର ବାଣୀ । ମହାତ୍ମା ମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅହିଂସା ହିଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଅହିଂସା ଯେ କେବଳ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରେ, ତାହା ନୁହେଁ, ଶାନ୍ତି ଓ ଦିବ୍ୟ-ଆନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରାକୁ ଅବାଧ ଅବାରିତ କରି ରଖିବାଲାଗି ଅହିଂସା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ପ୍ରାଣୀମାତ୍ରକେ କାହାରିକୁ ହିଂସା ନ କଲେ ହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦିବ୍ୟଶାନ୍ତି ମିଳିଥାଏ ।

ଧର୍ମ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ସେହି ଧର୍ମଟି ହେଉଛି ପ୍ରେମର ଧର୍ମ, ଶାନ୍ତିର ଧର୍ମ । ଧର୍ମର ସନ୍ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ସେହି ସନ୍ଦେଶଟି ହେଉଛି ଅହିଂସାର ସନ୍ଦେଶ । ତେଣୁ ‘ ଅହିଂସା ପରମୋଧର୍ମ ’ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଭାରତୀୟ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅହିଂସା ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ଆରୋପ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାଗ୍ଘୃତିହାସିକ କାଳରୁ ହିଁ ଅହିଂସା ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହିଆସିଛି । ଅହିଂସା ଏକ ମହାନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତି ।

ଅହିଂସାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ : କାହାରିକୁ ହତ୍ୟା ବା ବଧ ନ କରିବା ହିଁ ଅହିଂସା ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । କିନ୍ତୁ ଅହିଂସା କେବଳ ବଧ ନ କରିବାରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ; ଅହିଂସାର ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି କର୍ମରେ, ବଚନରେ ତଥା ଚିନ୍ତାରେ କାହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ନ ଦେବା । କି କାୟାରେ, କି ମନରେ କି ବାକ୍ୟରେ- କୌଣସିପ୍ରକାରେ କାହାରିକୁ କଷ୍ଟ ନ ଦେବା ହିଁ ଅହିଂସା ।

କାହାରିକୁ କଷ୍ଟ, ପିଡ଼ା ନ ଦେବା ହେଉଛି ଅହିଂସାର କେବଳ ନିକାରାତ୍ମକ ରୂପ । ସକାରାତ୍ମକ ରୂପରେ ଏହା ସାର୍ବଭୌମିକ ପ୍ରେମକୁ ବୁଝାଏ । ଅହିଂସା ସଂଯୋଗରେ ମନୁଷ୍ୟର ମାନସିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏପରି

Wisdom dawns when names and forms vanish.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ହୋଇଯାଏ ଯେ, ଘୃଣା ସ୍ୱତଃ ପ୍ରେମରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଏ । ଅହିଂସା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ବଳିଦାନ; ଅହିଂସା ହିଁ କ୍ଷମା, ଅହିଂସା ହିଁ ଶକ୍ତିରୂପା ଏବଂ ଅହିଂସା ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ବଳ ।

ଅହିଂସାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ : କେବଳ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଭାବନ୍ତି ଯେ, କାହାରିକୁ ଶାରୀରିକ କଷ୍ଟ ନ ଦେବାକୁ ଅହିଂସା ବୋଲାଯାଏ । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହା ହେଉଛି ଅହିଂସାର ସୂକ୍ଷ୍ମରୂପ । ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ଘୃଣା ପ୍ରକଟ କଲେ, ଅକାରଣରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ମନରେ ଅପ୍ରସନ୍ନତା ବା ଦ୍ୱେଷ ଭାବ ରଖିଲେ, ଅନ୍ୟକୁ ମୁହଁ ଛିଠାଡ଼ି କଥା କହିଲେ, ଗାଳି ଦେଲେ, ନିନ୍ଦା କଲେ, ମିଛ କହିଲେ, କାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ କଲେ, କାହାର କ୍ଷତି କଲେ, ବଦନାମ କଲେ କିମ୍ବା କାହା ପ୍ରତି ମନରେ ଘୃଣା ଭାବ ପୋଷଣ କଲେ, ଅହିଂସାକୁତ କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ।

କଠୋର ଓ କର୍କଶ କଥା କହିବା ମଧ୍ୟ ହିଂସା । ଭିକାରି, ଚକରବାକର ବା ନିଜଠାରୁ ନୀଚସ୍ତରର ଲୋକଙ୍କୁ ପଦେ କଚୁକଥା କହିଦେବା ମଧ୍ୟ ହିଂସାର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପାଟିରୁଣ୍ଡ କରି, କୁର କଥା କହି କିମ୍ବା ଅଭଦ୍ର ଭାବ ଭଙ୍ଗି ଦେଖାଇ ଯଦି କାହାରି ମନରେ କଷ୍ଟ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ହିଂସା ତଳେ ଗଣାଯିବ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସମକ୍ଷରେ କାହାରିକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବା ବା ଜାଣିଶୁଣି ଅଶିଷ୍ଟତା ଦେଖାଇବାକୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ହିଂସା ବୋଲାଯାଏ । ଅନ୍ୟର ଅପ୍ରିୟ ଆଚରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପରୋକ୍ଷ ହିଂସା ସହିତ ସମାନ । ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦୂର କରିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା ନ କରିବା, ଅନ୍ୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ନ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ପ୍ରତି ଉଦାସୀନତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ହିଂସା । ଏ ପ୍ରକାର ଭୁଲକୁ ପାପ ତଳେ ହିଁ ଗଣାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ ବା ପରୋକ୍ଷ ହେଉ, ସକାରାତ୍ମକ ହେଉ ବା ନକାରାତ୍ମକ ହେଉ, ତତ୍କାଳିକ ହେଉ ବା ବିଳମ୍ବିତ ହେଉ- ସକଳ ପ୍ରକାର କଠୋରତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଦିବ୍ୟତୁଲାଇ ନିମନ୍ତେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ଅହିଂସା ଓ ଦିବ୍ୟତା ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଭିନ୍ନ ।

ଅହିଂସା ବଳବାନ୍ର ଲକ୍ଷଣ : ଆପଣ ଯଦି ଅହିଂସାକୁତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ନିନ୍ଦା, ଅପମାନ, ଭର୍ଷନା, ସମାଲୋଚନା ଏପରି କି ପ୍ରହାର ସହିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେତେ ଉଠିକିତ କଲେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାର ମନୋଭାବ, ପ୍ରତିକାରର ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହେବା ଅନୁଚିତ । ମନରେ କାହାରି ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଦ୍ୱେଷଭାବକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ମନରେ କୌଣସିପ୍ରକାର କ୍ରୋଧ ରଖିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । କାହାରିକୁ ଧିକ୍କାର କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ସତ୍ୟ ପାଇଁ ହସି ହସି ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ କେବଳ ଅହିଂସା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆପଣ ପରମ ସତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବେ ।

'Be yourself' - this is wisdom.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ସକଳ ଶୌର୍ଯ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଅହିଂସାରେ ହିଁ ନିହିତ । ନିର୍ଭୀକତା ବିନା ଅହିଂସା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଦୁର୍ବଳ ମନୁଷ୍ୟ ଅହିଂସାକୁ ପାଳନ କରି ନ ପାରେ । ଯେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟକରେ, ଯେ ଅସହିଷ୍ଣୁ ଏବଂ ଯାହାଠାରେ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ, ସେ ବା କିପରି ଅହିଂସା କ୍ରମ ଧରିପାରବ ? ଅହିଂସା କୌଣସି ଭୀରୁର କବଚ ନୁହେଁ; ଏହା ହେଉଛି ବୀରର କବଚ । ଅହିଂସା ହେଉଛି ଶୂରବୀରର ଲକ୍ଷଣ; ଏହା ବଳବାନର ଅସ୍ତ୍ର । ଆପଣଙ୍କୁ କେହି ପ୍ରହାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିରୋଧର ଭାବନା ଉଦୟ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ; ଆକ୍ରମଣକାରୀ ପ୍ରତି ମନରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭାବନା ଜାତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅହିଂସାରେ ହିଁ କ୍ଷମାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ।

ପ୍ରାଚୀନକାଳର ମୁନିଋଷିମାନଙ୍କର ଉଦାହରଣକୁ ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଶତ୍ରୁମାନେ ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦର କବି ଜୟଦେବଙ୍କର ଦୁଇହାତ କାଟିଦେଲେ, କବି ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପହାରମାନଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତିପାଇଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଜଣାଇଥିଲେ, “ହେ ମୋର ପ୍ରଭୁ ! ଆପଣ ତ ଆପଣଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ରାବଣ ଓ କଂସକୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ; ବଞ୍ଚିଯାଇ ମୋ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ନ ଦେବେ କାହିଁକି ?” ସତରେ ସନ୍ତୁ ଓ ଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ବଡ଼ ବିଶାଳ ।

ପାଠହାରି ବାବା ବାସନ ବସ୍ତାଟି ଧରି ଚୋର ପକ୍ଷରେ ଧାଇଁଲେ ଏବଂ କହିଲେ, ‘ହେ ଚୋର ନାରାୟଣ ! ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଯେ, ଆପଣ ମୋ କୁଡ଼ିଆକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଦୟା କରି ଏତକ ଜିନିଷ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।’ ଚୋର ବିସ୍ମିତ ହୋଇଗଲା । ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଚୋରିବୃତ୍ତି ଛାଡ଼ିଦେଇ ପାଠହାରୀ ବାବାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲା ।

ଜୟଦେବ ଓ ପାଠହାରୀ ବାବାଙ୍କ ପରି ସନ୍ତୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଉଦାହରଣ ସ୍ମରଣ ରଖି ଆପଣଙ୍କୁ ସେହିମାନଙ୍କ ନୀତି ଓ ଆଦର୍ଶ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅହିଂସାର କ୍ରମିକ ଅଭ୍ୟାସ : ମନରେ ଘୃଣା ଅଥବା ପ୍ରତିଶୋଧର ଭାବନା ଉଦୟ ହେଲେ, ପ୍ରଥମେ ନିଜର ଶାରୀରିକ ଚେଷ୍ଟା ଓ ବାଣୀକୁ ସଂଯତ କରନ୍ତୁ । କଠୋର ତଥା ଅଶିଷ୍ଟ ବଚନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । କାହାରିକୁ ଦୋଷ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । କାହାକୁ ମାନସିକ ବା କାର୍ଯ୍ୟିକ ଆଘାତ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । କିଛି କାଳ ଧରି ଏପରି ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏଥିରେ ସଫଳ ହୋଇଗଲେ, ଦେଖିବେ, ମନରେ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରତିଶୋଧ ଭାବନା ଆଉ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାର ସୁଯୋଗ ନ ପାଇ ସ୍ୱତଃ ଧ୍ୱଂସ ପାଇଯିବ । ନିଜର ବଚନ ଓ ଶାରୀରିକ ସଂଯମ ବିନା ଏସବୁ ଭାବନାକୁ ନିବାରଣ କରିବା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଭୀଷଣ କଷ୍ଟକର ହେବ ।

ନିଜର ସ୍ତୁଳଶରୀରଟିକୁ ପ୍ରଥମେ ସଂଯତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି କେହି ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରହାର କରେ,

The fire of passion burns your soul.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ତେବେ ବି ରୁପ୍ ରହିଯାଆନ୍ତୁ । କ୍ରୋଧ ସଂଯମ କରି ଭିତରେ ଚାପି ଦିଅନ୍ତୁ । ଯିଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କର ବାଣୀ ଓ ‘ପାର୍ବତୀୟ ଉପଦେଶ’ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ ଯଥା: ଯଦି କେହି ଏ ଗାଳରେ ଚଟକଣି ଦେଲେ, ତାକୁ ଆର ଗାଳ ଦେଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦି କେହି ଆପଣଙ୍କର କୋଟ କାଢ଼ିନେଲା, ତାକୁ କୁଠା କାଢ଼ି ଦେଇଦିଅନ୍ତୁ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା କରିବା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ କଠିନ ହେବ । ‘ଯେସାକୁ ତେସା, ହାରାମ୍ ଜାତିକୁ କୁରାଡ଼ି ଫଶା’ ବୋଲି ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କାର ରହିଛି, ତାହା ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାଲାଗି ଭୀଷଣଭାବରେ ପ୍ରବଠାଇବ । କିନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡ ଥଣ୍ଡା ରଖି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ମନନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦେଖିବେ, ମନ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଆପଣଙ୍କ ଆତ୍ମ ପ୍ରତିରୋଧର କୌଣସି ଆଭାସ ନ ପାଇ ଆପଣଙ୍କର ସେହି କ୍ରୋଧୀ ଶତ୍ରୁର ମନ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ । ବରଂ ଆପଣଙ୍କର ସ୍ଥିର ଅବିଚଳିତ ରକ୍ଷିପ୍ରତିମା ରୂପ ଦେଖି ସେ ତ୍ରସ୍ତ-ଚକିତ ହୋଇଯିବ । ଏହା ଫଳରେ ଆପଣଙ୍କର ଆତ୍ମଶକ୍ତି କ୍ରମଶଃ ବିକଶିତ ହୋଇଉଠିବ । ଏହି ଆଦର୍ଶକୁ ସର୍ବଦା ନିଜର ସମ୍ମୁଖରେ ରଖନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଆପଣଙ୍କର ପଦସ୍ଥଳନ ହୋଇଯାଇପାରେ; ତଥାପି ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଦୃଢ଼ ରହିବାଲାଗି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ମନ ଭିତରେ ଅହିଂସା ତଥା ତାହାର ଅକଳନୀୟ ଉପକାର ବିଷୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶରୀର ସଂଯମ କରିବା ପରେ ବାଣୀ ସଂଯମ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ‘ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ କାହାରି ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାଣୀ ପ୍ରୟୋଗ କରିବି ନାହିଁ’,-ଏପରି ଏକ ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିନିଅନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଦୃଢ଼ ମନୋରଥ ଶହେଥର ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ବି ହତାସ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆପଣଙ୍କର ମନୋବଳ ବଢ଼ିଚାଲିବ । ବାକ୍ସଂଯମ କରି ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ । ମୌନ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ । କ୍ଷମାଶୀଳ ହେବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ, ନିଜ ମନକୁ ବୁଝାଇ କହନ୍ତୁ, ‘ସେ ଲୋକର ପିଲାଳିଆ ବୁଦ୍ଧି ଏବେ ବି ଯାଇ ନାହିଁ । ବିଚରା ଅଜ୍ଞାନ; ତେଣୁ ଅପରାଧ କରିପକାଇଲା । ତାକୁ ଏଥରଟା କ୍ଷମା ଦେବା ଠିକ୍ ହେବ । ତାକୁ ଗାଳି ଦେଇ ମୁଁ ବା କି ଲାଭ ପାଇବି ? ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ରକେ ଭୁଲ କରନ୍ତି; କ୍ଷମା ଦେବା ସୁଲଭ ଗୁଣ ।’ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଭିମାନ ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ । ଅଭିମାନ ହିଁ ମଣିଷର ସକଳ ଦୁଃଖର ମୂଳକାରଣ ।

ଭାଷାନ୍ତର-ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀକାସ୍ତୁରୀପାନନ୍ଦ

LOVE ALL

Be kind to all. Serve all. Be generous and tolerant towards all. Serve the Lord in all. See the Lord in the poor. the down-trodden and the oppressed and serve them with Narayan Bhaba. The Lord will be highly pleased with you. You will attain immortality.

..... Swami Sivananda Saraswati

ସଦାସର୍ବଦା ସକାରାତ୍ମକ ହୁଅ

ସ୍ଵାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଅନେକ କଥନ ତଥା ଉକ୍ତି ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରିୟ କଥନ, ଯାହାକୁ ସେ ଉଭୟ ତାଙ୍କ ଲେଖାରେ ଲେଖୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ପ୍ରବଚନମାନଙ୍କରେ ଉଦ୍ଘୃତ କରୁଥିଲେ, ତାହା ହେଉଛି, “କେବେହେଲେ ହତାଶ ହୁଅ ନାହିଁ, ଆଦୌ ନିରାଶ ହୁଅ ନାହିଁ ।” ଗୋଟିଏ କବି ଥରେ କହିଥିଲେ, “ଆଶାହିଁ ମଣିଷ ହୃଦୟରେ ସଂଘର କରେ ନିତ୍ୟତାର କଥା ।” ଆଉ ଜଣେ କବି କହିଲେ, “ଗୋକାକୁଳ ଛନ୍ଦ ଓ ଲୟରେ ମୋତେ କୁହ ନାହିଁ ଯେ ଜୀବନଟା ହେଉଛି ଏକ ରିକ୍ତ, ବ୍ୟର୍ଥ ସ୍ଵପ୍ନ ।” ତୁମେ ଏଠାକୁ ଆସିଛ ମେହନତ କରିବାପାଇଁ, ମେହନତ କରି ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିବାପାଇଁ । ପ୍ରୟାସ କର । ମେହନତ କର । ପୁରୁଷାର୍ଥ ସମ୍ପାଦନକର । “ଭିତରେ ହୃଦୟ, ମଥା ଉପରେ ଭଗବାନ ।” ଦୃଢ଼ ହୁଅ, ବଳବାନ୍ ହୁଅ । ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହୁଅ ଏବଂ କାମ କରିଝଲ । ଯଦି ଏମିତି କର, ତୁମେ ଭଗବାନଙ୍କ ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବ । ତାହାହିଁ ଅଟେ, “ଭିତରେ ହୃଦୟର ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ମଥା ଉପରେ ଭଗବାନ”, ଭକ୍ତିର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ । ତୁମ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଉଚିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ଉତ୍ସାହ ଅବଧାରଣକର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଝଲ । ପରିଶ୍ରମକର ଏବଂ ତାପରେ ଆସିବ ଭଗବାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ।

ଜୀବନକୁ ଦୁଇଟି ଉପାୟରେ ଯାପନ କରାଯାଇପାରେ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି, ଶଙ୍କାଶୀଳତା ତଥା ସଂକୋଚପଣ, ବିଶ୍ଵାସହୀନତା, ନକାରାତ୍ମକତା; “ମୁଁ ଭାରୁନାହିଁ, ମୁଁ ଉଠି ପାରିବି ବୋଲି । ଏହା ଅତୀବ କଠିଣ, ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ।” ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ହେଉଛି : “ମୁଁ ପାରିବି । ମୁଁ ପାରିବି କି ନ ପାରିବି, ସେ କଥା କେମିତି କହିବି, ଯେତେ ବେଳେ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଚେଷ୍ଟା ନ କରିଛି ? ଚେଷ୍ଟା କଲାପରେହିଁ କେବଳ ମୁଁ ପାରିବି କି ନ ପାରିବି, ତାହା ଜାଣି ପାରିବି ।” ତେଣୁ ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ତାହା ଅଯୌକ୍ତିକ । “ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଚେଷ୍ଟା କରୁ । ମୋ ସାମର୍ଥ୍ୟର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ।” ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ତୁମର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତାର୍ଥ କରି, ତୁମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସଫଳ ହେଲ ନାହିଁ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହି ଆଶ୍ଵସନା ଦେବି ତୁମେ, ବିଫଳ ହୋଇନାହିଁ । ସିଦ୍ଧିତଥା ସାଫଳ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ ତୁମେ ନ ହୋଇପାର, ତଥାପି ତୁମେ କାମୟାବ୍ ହୋଇଛ । ତୁମେ ଗୋଟିଏ ମଣିଷର କଂବ୍ୟ ନିଭାଇଛ

ଯେହେତୁ ତୁମେ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇଛ ଭଗବାନଙ୍କ ଗର୍ଭରେ, ତୁମେ ନକାରାତ୍ମକତାର ଗୋଟିଏ ଗୋଛା ନୁହଁ । ଭଗବାନ ହେଉଛନ୍ତି ସକଳ ସକାରାତ୍ମକ, ସକଳ ସାର୍ଥକମୟ, ସକଳ ଶୁଭମୟ, ସକଳ କଲ୍ୟାଣମୟ, ସକଳ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟ । ଭଗବାନଙ୍କ ଭିତରେ ନାହିଁ ନକାରାତ୍ମକତା, ଏବଂ ତୁମେ ତିଆରି ହୋଇଛ ତାଙ୍କରି ଢାଞ୍ଚାରେ । ତୁମ ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ହୋଇରହିଛି ଯାହା କିଛି, ଅଟେ ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ କେବଳ ସକାରାତ୍ମକ । ତୁମେ ତୁମର ଦିବ୍ୟ ସ୍ଵଭାବକୁ ଅଯଥାର୍ଥରେ ପରିଣତ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପରେ,

With every experience you evolve a little.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ସକଳ ବିଷୟବସ୍ତୁରେ, ତୁମ ଜୀବନ ତୁମର ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱଭାବହିଁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁ ।

ତେଣୁ ତାହା ତୁମକୁ ପ୍ରଣୋଦିତ କରିଛି ଯେ, ତୁମ ଜୀବନପ୍ରତି ସଦାସର୍ବଦା ପୋଷଣକର ଓ ଗୋଟିଏ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ । ସବୁବେଳେ ସବୁ କଥାକୁ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖ, ନକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନୁହେଁ । ଜୀବନପ୍ରତି ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନେଇ, ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭକର । ତେବେ ଯାଇଁ, ତୁମ ହୃଦୟ ରହିବ ସେହି ସ୍ଥିତିରେ, ଯାହା କବି ସୁରଭ ଦେଇଛନ୍ତି ଏହା କହି, “ଅନ୍ତରରେ ହୃଦୟର ଉତ୍ସାହ ଓ ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ମଥାଉପରେ ଭଗବାନ” ।

ଏବଂ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ହୃଦୟପାଇଁ, ଆମେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଏହାହିଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଉଚିତ୍ : “ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ତଥା ଆସ୍ଥା ଅଛି ଯେ, ତୁମେହିଁ ହେବ ମୋର ନାୟକ, ଯେ ତୁମର କରୁଣା ହିଁ ହେବ ମୋର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶକ ଏବଂ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ଆଲୋକ ବାକି । ତେଣୁ ତୁମେ ସହାୟ ହେଲେ, ରହିବ ନାହିଁ ଏମିତି କିଛି, ଯାହାମୁଁ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ହେ ମହାପ୍ରଭୁ ! ତୁମେ ସାହା ହେଲେ ମୋ ପାଇଁ ସବୁ ସମ୍ଭବ । ଏବଂ ତୁମର ସାହାୟ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତ ବୋଲି ମୁଁ ଧରି ନେବି । କାରଣ ତୁମେ କୃପାମୟ, ତୁମେ ପ୍ରେମମୟ ଏବଂ କରୁଣାମୟ । ତୁମେ ତୁମର କୃପାକୁ ନିଷ୍ଠାପର ସାଧକଙ୍କ ଉପରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେବାପାଇଁ ସଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏ ବିଷୟରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ, ମୁଁ ପ୍ରୟାସ କରିବି, ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସ୍ଥା ଘେନି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ମୋର ସାହାୟ୍ୟ ଲୋଡ଼ା, ତୁମେ ତାହା ବଢ଼ାଇଦେବ ।”

ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଟି ମନୋଭାବ, ଜୀବନପ୍ରତି ଗୋଟିଏ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଗୋଟିଏ ନକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ବସ୍ତୁ ତଥା ବିଷୟ ମାନଙ୍କପ୍ରତି ଗୋଟିଏ ସକାରାତ୍ମକଭାବ ଓ ଗୋଟିଏ ନକାରାତ୍ମକଭାବରୁ, ବିଜ୍ଞସାଧକଟିଏ ସଦାସର୍ବଦା ବାଛି ନିଏ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟି ତଥା ଭାବକୁ, ଯାହା ଅଟେ ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି- ଗ୍ରହଣ କରେ ନାହିଁ ନକାରାତ୍ମକଭାବ, ଯାହା ଅଟେ ଅଯଥାର୍ଥ ।

ଆଶା ଅଟେ ଏକ ଦିବ୍ୟଗୁଣ । ସଂକଳ୍ପଅଟେ ଏକ ଦିବ୍ୟଗୁଣ । ତାହା ଅଟେ ଶକ୍ତିଙ୍କର ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ତେଣୁ ଏହା ଆମ ନିଜପ୍ରତି ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଆମେ ସଦାସର୍ବଦା ଆମର ଭିତରଟିକୁ ରଖିବା ଗୋଟିଏ ସକାରାତ୍ମକ ସ୍ଥିତିରେ । ଜୀବନପ୍ରତି, ସକଳ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ସଦାସର୍ବଦା ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରଖିବା ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ । ଆମେ ଜୀବନ ଓ କର୍ମପ୍ରତି ସଦାସର୍ବଦା ସକାରାତ୍ମକ ଭାବ ଓ ଦୃଷ୍ଟିରଖି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାହିଁ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହାହିଁ ଅଟେ ଠିକ୍ ତଥା ଉଚିତ୍ ମନୋଭାବ ଏବଂ ଏହାକୁହିଁ ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପୋଷଣ କରିବ । ଏବଂ ଜୀବନରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବାରେ ତାହା ସାହାୟ୍ୟ କରିବ ।

ଅନୁବାଦକ-ଓ-

I AM IMMORTAL
I am neither mind Nor body;
Immortal Self I am.

..... Swami Sivananda Saraswati

ଭଗବତ୍ କୃପା ଓ ମାନୁଷୀ ପ୍ରୟାସ

ସ୍ଵାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଉଜ୍ଜଳ ଅମର ଆତ୍ମନ୍ ! ପ୍ରିୟ ସାଧକ ଓ ଜିଜ୍ଞାସୁବୃନ୍ଦ ! ଯେଉଁ ପଥ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୁଃଖର ଅତୀତକୁ ନେଇଯାଏ, ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ ଓ ଶାଶ୍ଵତ ସୁଖ ଆଣିଦିଏ ଏବଂ ଦିବ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାରୂପରେ ମହାନ ଅନୁଭୂତି- ଚିରନ୍ତନ ଅନୁଭୂତି, ନିତ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ଚୈତନ୍ୟ ଅନୁଭୂତି, ନିତ୍ୟ ସ୍ଥିତି, ଦିବ୍ୟ ଚୈତନ୍ୟ ଅନୁଭୂତିର ସ୍ଥିତି, ନିତ୍ୟ ସତ୍-ଚିତ୍-ଆନନ୍ଦ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଆପଣମାନେ ସେହି ପଥ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଯେଉଁପଥ ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଅନ୍ଧକାରର ସମାପ୍ତି କରିଦିଏ, ଯେଉଁପଥ ସଂଶୟ ଓ ଅନିଶ୍ଚିତତାକୁ ନିଃଶେଷ କରିଦିଏ, ଆପଣମାନେ ସେହି ପଥରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି । ମରାଯାଇଥିବା ଶର ଯେପରି ତୀବ୍ର ବେଗରେ ଏକଲକ୍ଷ୍ୟରେ ତାର ଶରବ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ିଯାଏ, ଆପଣମାନେ ସେହିପରି ଐକାନ୍ତକତା, ନିଷ୍କପଟତା ଓ ଅପ୍ରତିହତ ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ ଏକଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ପରମଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ପ୍ରଧାବିତ ହେବାକୁ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ଧରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ହିଁ ଆପଣମାନଙ୍କର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଦିବ୍ୟ କୃପା ସହିତ ମାନୁଷୀ ପୁରୁଷାର୍ଥ ତାଳ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ସମନ୍ୱିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; ମାନୁଷୀ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଭଗବତ୍ କୃପାର ଅନୁରୂପକ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଦିଆଯିଲି କାଠିରୁ ନିଆଁ ବାହାରେ ନାହିଁ, କି ଦିଆଯିଲି ପେଡ଼ିରୁ ନିଆଁ ବାହାରେ ନାହିଁ । ଉଭୟେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଅଗ୍ନି; ତାହା ଏକ ଦ୍ଵିପାକ୍ଷିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଦିବ୍ୟ କୃପା ସବୁକିଛି କରିଦେବ ବୋଲିଭାବି ହାତଗୋଡ଼ ଯୋଡ଼ି ବସିରହିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ, କି ‘ମୋ ବାହୁବଳରେ ମୁଁ ସବୁକିଛି କରିପାରେ’ ବୋଲି ମୂର୍ଖ ଆସ୍ଵାଳନ କଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

ଭଗବତ୍ କୃପା ଓ ମାନୁଷୀ ପୁରୁଷାର୍ଥ ପରସ୍ପର ପରିପୂରକ ଓ ଅନୁରୂପକ । କୌଣସି ଏକ ଚରମ ପରିଣତି ବା ଫଳ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ଉଭୟ, ଏହି ଯମଜକାରଣ ପ୍ରୟାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଦୁହେଁ ଚରମ ପରିଣତି ଉତ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି ବୋଲି କହି ଆମେ ବେଦାନ୍ତ ବାଣୀକୁ ଖଣ୍ଡନ କରୁ ନାହିଁ । ଆମେ ବେଦାନ୍ତରୁ ଜାଣୁ ଯେ, ଅନ୍ତଃମ ପରିଣତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ । ତାହାର ଚିରନ୍ତନ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଭକ୍ତ ଯେତେବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରନ୍ତି, ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି ନାହିଁ; ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଭଗବାନ ଚିରକାଳ ଅତ୍ରତତ୍ର ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ଭଗବାନ ସର୍ବକାଳରେ ଆପଣଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ବିରାଜମାନ । କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତ ଯାହା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି, ତାହା ଏହି ନିତ୍ୟସତ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିରୋଧ କରେ, ଭଗବାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ଵକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରେ । ଭଗବାନ ସୁଖର ନିଧାନ; ମନୁଷ୍ୟ କ୍ରନ୍ଦନ କରେ । ଭଗବାନ, ଶାନ୍ତିର ସାଗର; ମନୁଷ୍ୟ ଅଶାନ୍ତ, ଅସ୍ଥିର ।

ତେଣୁ ଏଥିରେ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯାଉଛି ଯେ, ଭଗବତ୍ ଉପଲବ୍ଧିର ଅଭାବ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି- ଭଗବାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ରହି, ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ରହି, ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତରରେ ଧରି

All good actions have their beginning in good thoughts.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାଇ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରି ନ ପାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ସୁତରାଂ ସେହି ନିତ୍ୟସ୍ଥିତ ପରମସଂସ୍କାର, ନିତ୍ୟସ୍ଥିତ ଶାନ୍ତି ଓ ପରମାନନ୍ଦଙ୍କର ଏ ଯେଉଁ ଅନୁଭୂତି ରହିଛି, ଆମେ ନିଜେ ତାହାର ସନ୍ଧାନ ନ ପାଇଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କିମ୍ବା ଆମର ନିଜ ଚେତନା ସ୍ତରରେ ତାହା ଉପଲବ୍ଧ କରି ନ ସାରିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା କିଛି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ନା କଳ୍ପନାମାତ୍ର, ସେ କଥା ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । କୌଣସି ନା କୌଣସି କାରଣରୁ ନିତ୍ୟସ୍ଥିତ ପରମସଂସ୍କାର ଆମେ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରୁ ନାହିଁ । କିଛି ଏକ କାରଣ ଆମର ପଥରୋଧ କରୁଛି । ସେହି ପଥରୋଧ କରୁଥିବା କାରଣଟିକୁ ହଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ହିଁ ଆତ୍ମପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବା ପୁରୁଷାର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗୋଟିଏ ଭୋଜି ଉତ୍ସବ ଚଳିଛି । ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଉତ୍ସବରେ ମାତିଛନ୍ତି । ନାଚଗୀତ ଚଳିଛି । ଖୁସିଗପ ଚଳିଛି । କେତେକଣ ଖୁଆପିଆରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଏପରି ଏକ ଜୀବନ୍ତ, ଆନନ୍ଦକୋଳାହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବ ଭିତରେ ଜଣେ ଲୋକ ଗଭୀର ନିଦରେ ଶୋଇପଡ଼ିଛି । ତାକୁ ଏସବୁ କିଛି ଜଣାପଡୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତା’ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏସବୁ କିଛି ହେଉ ନାହିଁ । ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛି ଯେ, ସେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଣରେ ଏକୁଟିଆ ବୁଲୁଛି । ତେଣୁ ତା ପାଇଁ ବଣ ହିଁ ଅଛି । ଏ ଭୋଜିଭାତ, ନାଚଗୀତ, ଖୁସିବାସି କିଛି ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଅଥଚ ଏସବୁ ଏଠାରେ ରାତିମତ ଚାଲିଛି । ସେଥିରେ ତିଳେ ବି ମିଛ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଲୋକ ଆଗରେ କିଛି ଏକ ଅବରୋଧ- ତାର ଗଭୀର ନିଦ ରହିଯାଇଛି ବୋଲି ଏସବୁ ସତ୍ୟ, ବାସ୍ତବ ଘଟଣାକୁ ବି ସେ ଅନୁଭବ କରିପାରୁନି । ତାକୁ କେହି ଜଣେ ଉଠାଇଦେବାକୁ, ଚେତା କରାଇଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଯେଉଁ ଚେଷ୍ଟା, ତାହା ଭୋଜି ଉତ୍ସବକୁ ଉପହୁଳ୍ କରିଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ନୁହେଁ, ତାହା ହେଉଛି, ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲୋକଟିର ବାସ୍ତବତା ଅନୁଭୂତି ପଥରେ ଅବରୋଧ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା, ତାକୁ ଏହି ସତ୍ୟରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ରଖୁଥିବା ତଂତ୍ରକୁ ହଟାଇଦେବାର, ଦୂର କରିଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ।

କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରାମୋନ୍ନତିପାଇଁ ସରକାର ଆଗେଇ ଆସନ୍ତି । କିଛିଗୋଟିଏ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳ କରାଯାଏ । ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଆଡୁ ପରଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ଦିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମ ପକ୍ଷରୁ ମଧ୍ୟ ପରଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ଆସିବା ଦରକାର । ଏପ୍ରକାର ଅନୁଦାନକୁ ମ୍ୟାଚିଙ୍ଗ୍ (ସମତୁଳ) ଅନୁଦାନ ବୋଲାଯାଏ । ଏପରିଭାବରେ ମଣିଷ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ, ମୁଁ ନିଜମା ହୋଇ ବସିବିନି । ଅନ୍ୟ କେହି ଲୋକ ସବୁକିଛି କରୁ ବୋଲି ମୋର ଆଶା କରିବା ଅନୁଚିତ । ସୁତରାଂ ଭାରତୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନରେ ଆତ୍ମପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବା ପୁରୁଷାର୍ଥକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି । ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁଦେବ ଗୋଟିଏ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ । ସାଧନା କର ରେ ପିଲେ, ସାଧନା କର । ପୁରୁଷାର୍ଥ କର ।

ପୁରୁଷାର୍ଥ, ସାଧନା, ଅଭ୍ୟାସ- ଏସବୁ ଏକା କଥା । ଏସବୁ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଭଗବତ୍ ଗୀତାରେ ଭଗବାନ୍ କୃଷ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବରେ କହିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯାହା ଅସମ୍ଭବପରି ବୋଧ ହେଉଛି, ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇଯିବ । ସମ୍ଭବ ହୋଇଯିବ କେବଳ ଅଭ୍ୟାସବଳରେ । ନିଜ ପ୍ରଣୀତ ଯୋଗସୂତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମହର୍ଷି ପତଞ୍ଜଳି ବି ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ

The root of happiness is God.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ପାଣିଚାକିରେ ଲାଗିଥିବା ଚ୍ୟାପ୍‌ରେ ବା କଳରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ଥିବାରୁ ସବୁବେଳେ ସେଥିରୁ ଥପ୍ ଥପ୍ ହୋଇ ଟୋପା ଟୋପା ପାଣି ଗଳିଗଲିଛି । ଏପରି ନିରନ୍ତର ଟୋପା ଟୋପା ପାଣି ଗଳିଗଲିଲେ, ଦେଖିବେ, ତା'ତଳ ମୁଗୁନିପଥରରେ ବି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ଗାତ ହୋଇଯିବ । ହାତରେ ଟାଣି କୁଅରୁ ପାଣି କାଢ଼ିବାବେଳେ କୁଅ ଦଉଡ଼ି କୁଅ କାନ୍ଥର ପଥରରେ ଘଷି ହୁଏ । କେତେ ବର୍ଷ ପରେ ଦେଖିବେ ଦଉଡ଼ି ଘଷି ହୋଇ ସେହି ପଥର ଖାଇଯାଇ ପଥର ଧାରରେ ବି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ଗାତ ହୋଇଯିବ । ଏସବୁ ହେଉଛି ଧାରାବାହିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଫଳ ।

ଜଣେ କବି ଲେଖିଛନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟର ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ଆଳସ୍ୟ, ନିନ୍ଦା ଓ ଅନଭିଳାଷ ହିଁ ତାର ଘୋରତମ ଶତ୍ରୁ ଏବଂ ସେହି ଘୋରତମ ଶତ୍ରୁକୁ ପରାହତ କରୁଥିବା ପରମ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ଏହି ପୁରୁଷାର୍ଥ- ନିୟମିତ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ, ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ଅଭ୍ୟାସ । ସାଧନା ଆପଣଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁଣି ସାଧନା ପ୍ରତ୍ୟହ ବଢ଼ିଗଲିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଧୀରେମାତ୍ର ରୁପେଲୀ ଆଲୋକ ନେଇ । କିନ୍ତୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ତାହା ହୋଇଯାଏ ବିରାଟ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର । ସେହିପରି ଆପଣଙ୍କର ଜୀବନ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣଜ୍ୟୋତିରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇ ଆପଣ 'ନିଜପାଇଁ ହୋଇ ଦିଆଲା ଦିହୁଡ଼ି ଅନ୍ୟର ଚଳାପଥେ, ଆଲୁଅ ଚିକିଏ ବିଛାଇ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବି ମୁଁ ସତେ !'ର ଅଭିଳାଷ ରଖି, ସେପରି ହୋଇଗଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧନା, ଅଭ୍ୟାସ, ପୁରୁଷାର୍ଥ କରି ଗଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସୁତରାଂ ପୁରୁଷାର୍ଥକୁ ଆତ୍ମପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ଭଗବତ୍ କୃପାର ପରିପୁରକ ଓ ଅନୁପୁରକରୂପେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏବଂ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଅହଂକାରକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ । ଏହା କିଛି ଆତ୍ମସ୍ୱର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ନୁହେଁ- ଏହା ଅନେକ ଆଗରୁ ବୁଝାସରିଛି । ଭଗବାନ ଯେଉଁ କୃପା ବର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ସୁଯୋଗ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁସବୁ ସୃଷ୍ଟି ଓ ଆଶୀର୍ବାଚନ କରିଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟହ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ, ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁ । ଆମେ ଭିକ୍ଷା କରୁଛୁ, 'ପ୍ରଭୁ ! ଆପଣଙ୍କ ଅବଦାନର ମୂଲ୍ୟ ନମ୍ରତାର ସହିତ ଅବଧାରଣ କରିବାକୁ ମୋତେ ଶକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ଦାନକୁ ନମ୍ରତାର ସହିତ ସଦବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ, ତାର ପ୍ରଯତ୍ନ କରିବାପାଇଁ, ମୋର ପୁରୁଷାର୍ଥ ପାଇଁ ମୋତେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ ।'

ଭଗବାନଙ୍କ ସଦୟ କରୁଣାର, ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମର ଓ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନର ପରିସର ଅନନ୍ତ ବୋଲି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବରୋଧ କରି, ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ନିରନ୍ତର କୃତଜ୍ଞ ରହି ହିଁ ପୁରୁଷାର୍ଥ କରାଯାଏ । ସୁତରାଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନମ୍ରତାର ସହିତ ମନୁଷ୍ୟ ଦୃଢ଼ନିଷ୍ଠ ହୋଇ ପୁରୁଷାର୍ଥ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା'ହେଲେ ଯାଇ ପୁରୁଷାର୍ଥ କର୍ତ୍ତୃ- ଅଭିମାନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଶରୀରର ସକଳ ଶକ୍ତି ଖଟାଇ, ନିରଳସଭାବରେ, ଦୃଢ଼ନିଷ୍ଠ ହୋଇ, ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ଧରି ଆପଣଙ୍କୁ ପୁରୁଷାର୍ଥରେ ଲାଗିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ; କିନ୍ତୁ ଲାଗିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବିନମ୍ରତାର ସହିତ, ସରଳ ହୃଦୟ ହୋଇ, ଏହା ଭଗବାନଙ୍କର କୃପା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରି । ପରମେଶ୍ୱର ଆପଣମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ଏହା ହିଁ କାମନା ।

ଅନୁବାଦକ-ଓଁ-

Dharma is the key to happy life.

..... Swami Sivananda Saraswati

କର୍ମ ଯୋଗୀଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଯେ କର୍ମଯୋଗୀ, ସେ କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ ଓ ଅହଙ୍କାରରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କଠାରେ ଏସବୁ ଦୋଷର ଲେଶମାତ୍ର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ତାହା ଦୂର କରିବାକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବା ଉଚିତ । ସେ ଇହକାଳରେ ବା ପରକାଳରେ ତାଙ୍କ କର୍ମର ଫଳ ଭୋଗ କରିବାକୁ ଅଭିଳାଷ ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେ କେବେ ବି ନାମୟଣ ଲାଭ କରିବାକୁ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମର୍ଥନ ଲାଭ କରିବାକୁ, ଗୁଣଗାନ ଶୁଣିବାକୁ, ଜୟଜୟକାର ଶୁଣିବାକୁ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରିବାକୁ କିମ୍ବା କୃତଜ୍ଞତାବାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ଆଶା ପୋଷଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ରରେ କୌଣସି କଳଙ୍କ ରହିବା ଅନୁଚିତ; ସେ ନିଜକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ କରିଦେବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କୁ ନମ୍ର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ; ସେ ଘୃଣା, ଈର୍ଷ୍ୟା, ରକ୍ଷତା ଆଦି ତ୍ୟାଗ କରିଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କର ବଚନ ସର୍ବଦା ମଧୁର ହେବା ଉଚିତ । ଯେ ଗର୍ବୀ ଓ ଈର୍ଷାପର, ଯେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଦରସମ୍ମାନ ଆଶା କରେ, ସେ କିପରି ଅନ୍ୟର ସେବା କରିପାରିବ ? କର୍ମଯୋଗୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । ଭୟାତୁର ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ମଯୋଗ ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ; ସେପରି ଲୋକ କେବଳ ତା' ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ସକାଳବେଳା ରୋଷେଇଘରେ ବାସନ ମଜାରେ ଏବଂ ଉପରବେଳା ଲୁଗାକଟାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ।

କର୍ମଯୋଗୀ ଜଣେ ମେଳାପୀ, ପ୍ରେମୀ, ସ୍ନେହଶୀଳ ତଥା ବନ୍ଧୁତାବାପନ୍ନ ସ୍ଵଭାବର ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ଗୋଷ୍ଠୀ ତଥା ରଙ୍ଗ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସଦ୍‌ଭାବ ରଖି ମିଳାମିଶା କରିବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଯୋଜନଶୀଳତା, ଦୟା, କ୍ଷମା ତଥା ବିଶ୍ଵପ୍ରେମ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବକ୍ଷରେ ଲଗାଇବାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଦାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ସର୍ବଦା ଶାନ୍ତସନ୍ତୁଳିତ ହୋଇ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥିତବୁଦ୍ଧି ରହିଥିବା ଉଚିତ । ସେ ସମଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପନ୍ନ ହେବା ଉଚିତ । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ଓ ମଙ୍ଗଳରେ ଆନନ୍ଦ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ । ଯେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ରାଗିଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଅପମାନ ବୋଧ କରନ୍ତି, ସେ କର୍ମଯୋଗ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପଯୁକ୍ତ । କର୍ମଯୋଗୀ ନିଜର ସକଳ ଇନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିଜ ଆତ୍ମାରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ଯଦି ବିଳାସୀ ଜୀବନ ଯାପନ କରନ୍ତି, ସେ ଯଦି ସବୁକିଛି କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ ହିଁ ଲୋଡ଼ନ୍ତି, ସେ ନିଜର ଶକ୍ତିସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ଧନଧାନ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟର ସେବାରେ କିପରି ଲଗାଇବେ ? ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥପରତାକୁ ସମୂଳେ ପୋଡ଼ିପାଉଁଶ କରିଦେବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିପେକ୍ଷାରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୀତାର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଶ୍ଳୋକ ସ୍ମରଣ କରାଇଦିଏ-

Identification with the Supreme Spirit is the culmination of human existence.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ସନ୍ନିୟମେୟହିୟଗ୍ରାମଂ ସର୍ବତ୍ର ସମବୁଦ୍ଧୟଃ ।

ତେ ପ୍ରାପ୍ତୁ ବନ୍ଧି ମାମେବ ସର୍ବଭୂତହିତେ ରତଃ ॥ (୧୨/୪)

ଅର୍ଥାତ୍-: ଯେଉଁମାନେ ସକଳ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ କରି, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ହିତ ଦର୍ଶନରେ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତି, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ପ୍ରାପ୍ତି କରନ୍ତି ।

କର୍ମଯୋଗୀ ଜଣେ ସୁସ୍ଥ, ସବଳ ଓ କର୍ମଠ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହାଙ୍କର ଶରୀର ଦୁର୍ବଳ ଓ ବିକଳାଙ୍ଗ, ସେ କିପରି ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସେବା କରିପାରିବେ ? ତେଣୁ କର୍ମଯୋଗୀ ନିଜ ଶରୀରର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ; କିନ୍ତୁ ତା' ସହିତ ତାଙ୍କର ଦେହ ପ୍ରତି ସାମାନ୍ୟମାତ୍ର ଆସକ୍ତି ବା ମୋହ ମଧ୍ୟ ନ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ 'ଏଇଟା ମୋ ଦେହ' ବୋଲି କଦାପି ବାହାରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଦିନ ଆସେ, ଯେତେବେଳେ କି ବିଲୁଆକୁକୁର ଓ ମାଛମାନେ ବି ଏହି ଦେହଟାକୁ 'ଏଇଟା ମୋ ଦେହ' ବୋଲି ଦାବି କରନ୍ତି । ତେଣୁ କର୍ମଯୋଗୀ କୌଣସି ମହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଦେହଟାକୁ ବି ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ କର୍ମଯୋଗୀ ନିୟମିତ ପ୍ରାଣାୟାମ, ବ୍ୟାୟାମ ଓ ଆସନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ପୋଷକ, ପୃଷ୍ଟିକର ସାରବାନ୍ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କର୍ମଯୋଗୀକୁ ସକଳପ୍ରକାର ଅପମାନ, ଅସମ୍ମାନ, ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା, କଚୁବଚନ, ତିରସ୍କାର, ନିନ୍ଦା, ଲଜ୍ଜାକର ବ୍ୟବହାର ତଥା ଶୈତ୍ୟ, ଉଠାପ ଓ ରୋଗଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ସହନଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କର ନିଜଠାରେ, ଇଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ, ଶାସ୍ତ୍ରବାଣୀରେ ଏବଂ ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନରେ ଗଭୀର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହିସବୁ ଗୁଣରେ ଭୂଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ଯଥାର୍ଥ କର୍ମଯୋଗୀ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏହିଭଳି ଲୋକ ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ଦେଶ ସେବା ତଥା ପାଡ଼ିତଜନତାର ସେବା କରିପାରିବେ । ଅବଶ୍ୟ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଅଧିକାରୀ (ଯୋଗ୍ୟ ପୁରୁଷ) ପାଇବା ବଡ଼ କଠିନ । ଆପଣଙ୍କ ଠାରେ ଯଦି ଉଲ୍ଲିଖିତ ଯୋଗ୍ୟତାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ତତଃ କେତୋଟି ଯୋଗ୍ୟତା ଥାଏ, ତେବେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଉପରେ କର୍ମଯୋଗ କରିଛନ୍ତିଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯୋଗ୍ୟତା ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତଃ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିକଶିତ ହୋଇଯିବ । ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇଯିବା ଅନୁଚିତ । ଭଗବତ୍ ସେବାସ୍ରୋତକୁ ଲମ୍ପ ଦିଅନ୍ତୁ; ଦେହଜ୍ଞାନ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପ୍ରେମ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ସେବାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗେଇଛନ୍ତୁ । 'ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣେ ଯଥାର୍ଥ କର୍ମଯୋଗୀ ହେବି' କହି କର୍ମରେ ମନପ୍ରାଣ ଢାଳିଦିଅନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ, ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ସକଳ ସଦ୍‌ଗୁଣ ସ୍ୱତଃ ଉଦୟ ହୋଇଯିବ । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ନିରଳସଭାବରେ କର୍ମ ଯୋଗ ଆରମ୍ଭ କରଦିଅନ୍ତୁ । ରାଜା ଜନକ ବା ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପରି ଜଣେ ଆଦର୍ଶ କର୍ମଯୋଗୀ ହୋଇଯାଆନ୍ତୁ । ଭଗବାନ୍ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ବଳ, ବିଶ୍ୱାସ, ସଦ୍‌ଗୁଣ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗର ପ୍ରେରଣା ଜାଗ୍ରତ ହେଉ ।

ଆପଣଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଯଦି ଚିକିଏ ଦୟା, ଚିକିଏ ପ୍ରେମ ଓ ସହାନୁଭୂତି ରହିଛି, ତେବେ ସେହିତକ ସମ୍ଭଳ

Any action that takes us Godward is a good action.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତ୍‌ବାଣୀ

କରି କର୍ମଯୋଗ ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତୁ । କର୍ମଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ; ସେହି କ୍ଷେତ୍ରର ନେତୃସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥିବା ସହାୟକମାନେ, ନିତ୍ୟ ସିଦ୍ଧପୁରୁଷମାନେ ଏବଂ ଅମର ତଥା ଦିବ୍ୟପୁରୁଷମାନେ ଓ ବନ୍ଧୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । କିଛିଦିନ ଭିତରେ ଦେଖିବେ, ଆପଣ ଜଣେ ଚମତ୍କାର କର୍ମଯୋଗୀ ହୋଇଗଲେଣି । ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ନିର୍ଭୀକତା, ନମ୍ରତା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦ୍‌ଗୁଣ ସ୍ୱତଃ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେବ ।

କର୍ମ ହିଁ ପୂଜା : କର୍ମ ହିଁ ପୂଜା । କର୍ମ ହିଁ ଧ୍ୟାନ । କୌଣସି କର୍ମାଭାବ ନ ରଖି, କୌଣସି ଫଳାକାଞ୍ଚନା ନ ରଖି ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରଶଂସା-ପୁରସ୍କାରର ଆଶା ନ ରଖି ଗଭୀର ପ୍ରେମର ସହିତ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଯାଆନ୍ତୁ । ଆପଣ ଈଶ୍ଵରସାକ୍ଷାତକାର ଲାଭ କରିବେ । ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବା ।

ଅହଂକାର ଓ ଆସକ୍ତି ନ ରଖି କର୍ମକଲେ ତାହା ଉନ୍ନତିପ୍ରଦାନ କରେ । ଯଦି ଆପଣ ଜଣେ ଭକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଭାବନ୍ତୁ ଯେ, ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ଭଗବାନଙ୍କ ହାତରେ ନିର୍ମିତ- ଅସ୍ତ୍ର-ଏମାତ୍ର । ଯଦି ଜ୍ଞାନମାର୍ଗର ସାଧକ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଭାବନ୍ତୁ ଯେ, ଆପଣ ମୌନୀ ସାକ୍ଷୀ ଓ ଯାହାକି ହେଉଛି, ସବୁ ପ୍ରକୃତି ହିଁ କରୁଛି । ସକଳ କର୍ମ ପବିତ୍ର । କର୍ମଯୋଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ, ହୀନ କର୍ମ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଉଲ୍ଲିଖିତ ମନୋଭାବର ସହିତ କଲେ ପାଇଖାନା ସଫା କରିବା ମଧ୍ୟ ଯୋଗ-କର୍ମ ହୋଇଯାଏ ଓ ତାହା ଈଶ୍ଵରସାକ୍ଷାତକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହିଁ ଆପଣଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଦୟନୀୟଭାବରେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଇଛି । ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ପକ୍ଷରେ ଏକ ମାରାତ୍ମକ ବିଷୟ । ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ବୁଦ୍ଧିକୁ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରିଦିଏ । ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହେଉଛି ହୀନମନାର ସ୍ଵଭାବ । ଭୋଗ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା କୁ, ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ବିଶେଷ ରୂପେ ବଢ଼ାଇଦିଏ । ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ସବୁ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ମୂଳ କାରଣ । ନିଃସ୍ଵାର୍ଥସେବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଦିନୁହିଁ ପ୍ରକୃତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଗତି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଭାବ, ପ୍ରେମ ଓ ଭକ୍ତିର ସହିତ ସାଧୁ, ସନ୍ଥ, ସନ୍ୟାସୀ, ଭକ୍ତ, ଗରିବ ଓ ରୁଗ୍ଣ ମାନଙ୍କର ସେବା କର । ଭଗବାନ ସମସ୍ତଙ୍କର ହୃଦୟରେ ନିବାସ କରୁଛନ୍ତି । ଗୀତା କହନ୍ତି,-

ଈଶ୍ଵରଃ ସର୍ବ ଭୂତାନାଂ ହୃଦୟସେଽର୍ଜୁନ ତିଷ୍ଠତି ।

ଭ୍ରାମୟାନ୍ ସର୍ବଭୂତାନି ଯନ୍ତାରୂପାନ୍ତି ମାୟୟା ॥ ୧୧ ॥ (ଗୀତା-୧୮/୧୧)

ଅର୍ଥାତ୍, “ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଭଗବାନ ସକଳ ଜୀବଙ୍କ ହୃଦୟରେ ନିବାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ମାୟା ଶକ୍ତି

Jnana is the vision of Truth.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ବଳରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କୁମ୍ଭାର ଚକରେ ବୁଲାଇଲା ପରି ବୁଲାଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ।”

ସେବାର ମାଦକତା ଆପଣଙ୍କର ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜାଗତ, ପେଶାସ୍ମାୟୁଗତ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେବାରୁ ଯେଉଁ ଉପକାର ମିଳିବ, ତାହାର ତ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେବା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପକ କରି ପ୍ରସାରିତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଅସିମ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରନ୍ତୁ । ଖାଲି ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହି, ଆସ୍ଥାଳନ କଲେ ଚଳିବନି । କର୍ମ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ସାହ ଓ ଉତ୍ସୁକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ । ସେବା କରିବାରେ ବ୍ୟଗ୍ରତା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ବହୁରୂପୀ ଯେପରି ତାର ପୁରୁଷ ପଣିଆରେ ନିଷ୍ଠା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ- ଅଭିନୟରେ ଚେଷ୍ଟା ରଖିଥାଏ, ଆପଣ ସେହିପରି ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ନିଷ୍ଠାରଖନ୍ତୁ ଓ ହାତ ଦୁଇଟିକୁ କର୍ମରେ ଲଗାଇବାରେ ଚେଷ୍ଟା କରିଚାଲନ୍ତୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଚାଲିଲେ ଆପଣ ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇଟି କର୍ମ କରିପାରିବେ । କର୍ମକରିଚାଲିଥିବାବେଳେ ନାମ ମଧ୍ୟ ଜପ କରିଚାଲନ୍ତୁ । କର୍ମ ଯୋଗକୁ ସାଧାରଣତଃ ଭକ୍ତି ଯୋଗ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରାଯାଏ । କର୍ମଯୋଗୀ ତାଙ୍କର କର୍ମେହିୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାହାକିଛି କରନ୍ତି, ତାହା ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଦିଅନ୍ତି ।

କର୍ମଯୋଗୀ ତାଙ୍କର କର୍ମ ପ୍ରତିଦାନରେ ସେବା ପାଉଥିବା ଲୋକଠାରୁ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରେମ ବା ପ୍ରଶଂସା ବା ଚିକିତ୍ସା କୃତଜ୍ଞତା ମଧ୍ୟ ଆଶା କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଭାଷାନ୍ତର- ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀରାମସ୍ୱରୂପାନନ୍ଦ

हृदय की चौथी

—श्री कृष्ण का वर्णन माखन-चौर के रूप में किया गया है । यह इसलिए कि गौपियों से उन्हें अपार प्रेम था और इसी कारण उनके घरों में जा कर माखन चुरा कर खाते थे । वास्तव में वे अपने भक्तों के मन में जो कुठिचाह हैं, उन्हें चुराते हैं और वहाँ दिव्य विचाह भर देते हैं । गौपियों को यह बहुत अच्छा लगता था । वे इसी प्रतीक्षा में रहती थी कि कब कृष्ण आयेंगे और मखन खायेंगे । यह मखन चुराना तो उनके बाल्यकाल की लीला थी और इससे वे अपनी भक्त गौपियों के हृदय में प्रकाश भर देते थे । वे वास्तव में उनके मन और हृदय को चुरा कर इस संसार को थुला देते थे और अपने चरण-कमलों की और आकर्षित कर लेते थे तथा उन्हें अखण्ड शक्ति और आनन्द का उपभोग करने देते थे । जब भक्त भगवान् के सामने कहते हैं कि **१ वासोऽहम्** (मैं आपका दास हूँ), तब वह तबसे ही **१ वा** अक्षर चुरा लेते हैं और उन्हें **१ सोऽहम्** का अनुभव करा देते हैं जो कि वेदान्त का एक महान् सिद्धांत है अर्थात् तब परमात्मा के साथ एक-रूपता का भाव करा देते हैं । भगवान् कृष्ण गीता में कहते हैं **१ वदामि बुद्धियोगं तम्**— मैं उन भक्तों को दिव्य का योग प्रदान करता हूँ (१०/१०) । श्री कृष्ण कितने दयालु हैं ! उनकी और उनके नाम कि जय हो !

—स्वामी शिवाचन्द्र अक्षरती

ପରଦୋଷ ଦର୍ଶନ ମନୋବୃତ୍ତିର ସଦୁପଯୋଗ ଓ ଦୁରୁପଯୋଗ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

କୌଣସି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେନ ହେବାପାଇଁ ଏହି ଦୁଇଟି ହିଁ ପ୍ରଣାଳୀ । ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ପ୍ରଣାଳୀ ହେଲା ଅନ୍ତର୍ଯୁଖୀ ହେବା । ଏହାହିଁ ପ୍ରକୃତ ସାଧକଙ୍କର ମନୋବୃତ୍ତି । ଏଥିରେ ସେ ନିଜର ଦୋଷ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ପରଦୋଷଦର୍ଶନରୂପକ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ପକାନ୍ତି ନାହିଁ । ପରଦୋଷଦର୍ଶନରୂପକ ଏହି ଦୁର୍ଗୁଣ ମଣିଷ ପ୍ରକୃତିର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ମନ୍ଦ ଅଭ୍ୟାସ । ଅଜ୍ଞବହୁତେ ଏହା ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଠାରେ ରହିଛି । ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ।

ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସାଧକମାନେ ଏକ ବିଶେଷ ଧରଣର ମଣିଷ । ସେମାନେ ନିଜର ଦୋଷ ଖୋଜିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ନିଜର ଦୋଷଦୁର୍ଗୁଣ ବାଛି ତାହା ସଂଶୋଧନ କରିବା । ଜଗତ୍ କ’ଣ ହେଲା, ସେଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ଯାଏଆସେ ନାହିଁ । କାରଣ ଜଗତର ଦୋଷ ବାଛି ସୁଧାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଣିଷର ହଜାର ହଜାର ଜନ୍ମ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ତାହା କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ଦୋଷଦୃଷ୍ଟୀ ପାଇଁ ଜଗତ ଦୋଷରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । କେବଳ ଈଶ୍ଵର କିମ୍ବା ପରଂବ୍ରହ୍ମହିଁ ଦୋଷଶୂନ୍ୟ । ଦୋଷଶୂନ୍ୟ ହେବା ପ୍ରକୃତିର କର୍ମ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତି ହେଉଛି ବ୍ରହ୍ମର ଠିକ୍ ଓଲଟା ତାଳି । ଯଦି ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜ୍ଞାନ ବୋଲି କୁହାଯିବ, ତେବେ ସମଗ୍ର ପ୍ରକୃତି ଅଜ୍ଞାନ । ବ୍ରହ୍ମ ଯଦି ଆଲୋକ, ପ୍ରକୃତି ହେଉଛି ଘୋର ଅନ୍ଧକାର । ପ୍ରକୃତି ଅପୂର୍ଣ୍ଣ, ଦୋଷମୟ । ତେଣୁ ଦୋଷ ବାଛିବାରେ ଲାଗିରହିଲେ ଆମର ହଜାର ହଜାର ଜନ୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇବାକୁ ହେବ । ତାହାହେଲେ ଯାଇଁ ନିଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ । ଉନ୍ନତର ଅନନ୍ତ ଭଣ୍ଡାର ଖୋଲିଯିବ ଏବଂ ପ୍ରଗତିର ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଦୋଷଦର୍ଶନ-ମନୋବୃତ୍ତି ଯଦି ଅନ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଯୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ସବୁଦୋଷର ପ୍ରତିଛବି ଆପଣଙ୍କ ନିଜର ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ସେସବୁ ଦୋଷକୁ ବାରମ୍ବାର ଚିନ୍ତନମନନ କରିବା ଦ୍ଵାରା ସେସବୁ ଆପଣଙ୍କର ମନମସ୍ତିଷ୍କରେ ସଂସ୍କାରରୂପେ ବସା ବାନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେବେ । କାରଣ ଆପଣ ଯାହା ଦେଖନ୍ତି, ଶୁଣନ୍ତି ଓ ଯେପରି ଭାବନା କରନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ସେହିପରି ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଏକ ମନସ୍ତାଳିକ ‘ତଥ୍ୟ’ । ଆପଣ ଯଦି ସଦାସର୍ବଦା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ସୁଖଶାନ୍ତିର ଭାବନା କରିଛନ୍ତିବେ, ତେବେ ଆପଣ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ, ସୁନ୍ଦର ତଥା ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ହୋଇଯିବେ । ତା’ ନ କରି ଯଦି ଆପଣ ଦୋଷଦୁର୍ଗୁଣ ବିଭସ୍ତା କିମ୍ବା ହତାଶା ଓ ନିରାଶାର ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ତଦନୁରୂପ ଚିନ୍ତନମନନ କରି ଚାଲିଥିବେ, ତେବେ ଏ ଜଗତର ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଅବିକଳ ସେହି ରୂପରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଦେଉଥିବ ।

ଆପଣ ଯଦି ହିମାଳୟର ଅସହ୍ୟଶୀତ କଥା ଭାବିଛନ୍ତିବେ, ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଆଖିରେ ଆଉ ବରପାବୁ ଶୁଙ୍ଗର ଅପରୂପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ିପାରିବ ନାହିଁ । ଆପଣ ଯଦି ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ସୁଦ୍ଧା ଅମାବାସ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରର

Enter the kingdom of the Lord through the gate of sacrifice.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଅନ୍ଧକାର କଥା ଭାବିରାଜିଥିବେ, ତେବେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକାର ହିଁ ଦେଖାଯିବ; ପରଦୋଷଦର୍ଶନ ମନୋବୃତ୍ତି ଯୋଗମାର୍ଗରେ ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ । ଏ ପ୍ରକାର ମନୋବୃତ୍ତି ସାଧକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିମ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ବଶବର୍ତ୍ତୀ କରିଦିଏ । ତାଙ୍କର ମନ ମଞ୍ଜିଷ୍ଟକୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟପରାୟଣତାର ନୀଚସ୍ତରକୁ ଖସାଇଦିଏ । ଏପ୍ରକାର ମନୋବୃତ୍ତିର ଅଧିନସ୍ଥ ହୋଇଯାଇଥିବା ସାଧକ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେସୁଦ୍ଧା, ଯୋଗମାର୍ଗରେ ରାଜିଲେ ସୁଦ୍ଧା କିମ୍ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥର ପଥକ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କିଛି ଲାଭ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଲୋକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ଧକାରର, ଜ୍ଞାନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଜ୍ଞାନର, ମୁକ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟପରାୟଣତାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ସେ ତାଙ୍କର ନିମ୍ନପ୍ରକୃତିର ବନ୍ଧନର ବାହାରକୁ ଆସିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତା’ ଫଳରେ କ’ଣ ହୁଏ ଜାଣିଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଦୋଷ ଦୃଷ୍ଟିରୂପକ ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଆବରଣ ରହିଯାଇଥିବାରୁ ଗୁରୁପ୍ରଦତ୍ତ ଜ୍ଞାନାଲୋକ କିମ୍ବା ଯୋଗର ଆଲୋକ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ଘୋର ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାପାଇଁ ଆମର ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଉପଦେଶ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି- “ଯସ୍ୟଦେବେ ପରାଭକ୍ତି ଯଥା ଦେବେ ତଥା ଗୁରୋ । ତସ୍ୟୈତେ କଥିତା ହ୍ୟଥୀଃ ପ୍ରକାଶନ୍ତେ ମହାତ୍ମନଃ ॥” ଯେଉଁ ମହାତ୍ମ ଆତ୍ମାଙ୍କ ଠାରେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ପାଇଁ ଯେତିକି ଭକ୍ତି ଥାଏ, ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେତିକି ଭକ୍ତି ରହିଥାଏ, ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣିତ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ଦୋଷଦୃଷ୍ଟି ପରି ମାରାତ୍ମକ ଦୋଷର ବିନାଶ ପାଇଁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦେବତା-ଜ୍ଞାନ କରିବା ସାଧକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆବଶ୍ୟକତା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଏହି ଦୋଷ ଦୂର ହୁଏ, ତେବେ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମନିଷ୍ଠ ଗୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅଭେଦ୍ୟ ଲୌହ ପ୍ରାଚୀର ପରି ମାୟାର ପରଦା ଅପସରି ଯାଏ । ଫଳତଃ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଗୁରୁକୃପାର ଅସରନ୍ତି ଧାରା ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।

ଆପଣ ଗୋଟିଏ ପଥରକୁ ଦଶହଜାର ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ାଇ ରଖନ୍ତୁ ପଛେ, ଦେଖିବେ, ତାହା ଯେଉଁ ପଥରକୁ ସେହି ପଥର ହୋଇ ରହିଛି । ତା’ ଉପରେ ଅକଳନୀୟ ପରିମାଣର ପାଣି ବହିଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହାର କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । କାରଣ ପାଣିର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତି ପଥର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଟସ୍ଥ, ନିର୍ବିକାର । ଜଣେ ସାଧକ ନିଜର ଦୋଷଦୃଷ୍ଟିଜନିତ ପ୍ରକୃତି ପାଇଁ ଠିକ୍ ଏହି ପଥର ପରି । ସେ ନିଜର ସ୍ଵଜ୍ଞାନ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅହଂକୁ ନେଇ ସତ୍ତ୍ଵ ରୁହନ୍ତି । ନିଜର ଏକଜିଦିଆ ପ୍ରକୃତି, ପୂର୍ବାଗ୍ରହକୁ ଧରିରଖିବାକୁ ରାଜସିକ ମନୋବୃତ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ନକ୍ଷୋତବନ୍ଧା ଭାବ ତାଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥାଏ । ଫଳତଃ ସତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞରୁ ଯେଉଁ ସତ୍-ଦର୍ଶନରୂପକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉପଲବ୍ଧି ମିଳିଯିବା କଥା, ତାକୁ ତାହା ମିଳିପାରେ ନାହିଁ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧକ ତାଙ୍କର ପୁରୁଣା ପ୍ରକୃତିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଜକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଛନ୍ତି, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞ ଆଦୌ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସାଧକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ମନୋବୃତ୍ତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ, “ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନ । ଗୁରୁ ସର୍ବଜ୍ଞ । ମୋତେ ଖୁବ୍ ଅଜ୍ଞଜଣା । ମୋ ପାଖରେ ଯାହା ନାହିଁ, ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ତାହା ଅଛି । ମୁଁ ରହିଲେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବି ।” ସତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞରୁ ଫଳ ଆଶା କରୁଥିବା ସାଧକଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ପ୍ରକାର ମନୋବୃତ୍ତି ଅନିର୍ବାହ୍ୟ ।

ଭାଷାନ୍ତର- ପ୍ରଫେସର ଗୋପବନ୍ଧୁ ବେହେରା

When the external pleasures are renounced, internal bliss is realised.

..... Swami Sivananda Saraswati

ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଏକହୁଅ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ସମାନତା ବା ଏକତ୍ଵର କେବଳ ବୁଦ୍ଧିଗତ ଧାରଣା ତୁମର କୌଣସି କାମରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ଏହାର ସତ୍ୟତା ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ତୁମର ଅନ୍ତରାତ୍ମାରେ ଅନୁଭବ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦେହ, ମନପ୍ରାଣ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗଣ ତଥା ଏ ଜଗତର ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ଆଧାର ବା ମୂଳପିଣ୍ଡ ରୂପା ଆତ୍ମା ବିଷୟରେ ତୁମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚେତନାର ସେହି ସ୍ତରକୁ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଅନୁଭୂତି ତୁମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଏକ ଧାରା ହୋଇଯିବ । ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଉଚିତ । ତୁମର ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁଭବ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ତୁମେ ଜଣେ ପୁରାପୁରି ଭିନ୍ନ ମଣିଷ- ଏକ ଅତି ମାନବ । ସେମାନେ ତୁମଠାରେ ଥିବା ସେହି ଦିବ୍ୟ ସୁଗନ୍ଧି ଆତ୍ମାଣ କରାଯାଇ ଉଚିତ । ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ ଜ୍ଞାନୀ ବା ଯୋଗୀ କଦାପି ଲୁଚି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସୁବାସିତ ଧୂପକାଠିରୁ ଯେପରି ସୁଗନ୍ଧ ବାହାରେ ସେହିପରି ଶରୀରରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସୁବାସ ବାହାରିଥାଏ ।

ଏ ଦୁନିଆରେ ନିର୍ଜୀବ ବସ୍ତୁ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ସବୁଥିରେ ଜୀବନ ଅଛି । ଖଣିଏ ପଥର ଦେହରେ ପ୍ରାଣ ଅଛି । ଏ ଜଗତର ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିରେ ଭରପୁର । ଏହା ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ସାରିଛି । ଫୁଲ ଏବଂ ସବୁଜ ଘାସ ସହ ମଧୁର ଭାବେ ହସ । ପ୍ରଜାପତି, ପକ୍ଷୀ ଓ ହରିଣ ମାନଙ୍କ ସହ ଖେଳ । ସାନ ବୁଦା, ଫର୍ଣ୍ଣ (ଏକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ଗୁଳ୍ମ) ଏବଂ ଗଛର କଅଁଳିଆ ଡାଳଟିଏ ସହିତ ହାତ ମିଳାଅ । ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ, ସୁଲୁ ସୁଲିଆ ପବନ, ଆକାଶର ତାରାଗଣ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅ । କୁଲୁ କୁଲୁ ନାଦ କରି ବୋହିଯାଉଥିବା ଝରଣାର ସ୍ଵୋତ ଓ ସମୁଦ୍ରର ଉଠାଳ ତରଙ୍ଗସହ ଖୁସିଗପ କର । ଏପରିକି ତୁମେ ବୁଲୁବୁଲି କଲାବେଳେ ହାତରେ ଧରିଥିବା ବାଡ଼ି (ଫ୍ଲକିଂଷିକ) ସହ ଗପସପ କର । ତୁମର ସମସ୍ତ ପଡ଼ୋଶୀ- କୁକୁର, ବିରାଡ଼ି, ଗାଈ, ମନୁଷ୍ୟ, ବୃକ୍ଷ ଓ ଫୁଲ- ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ବନ୍ଧୁତା ଭାବ ବିକାଶ କର । ତାହାହେଲେ ଯାଇ ତୁମେ ବାସ୍ତବିକ ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ, ସମୃଦ୍ଧ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଯାପନ କରି ନିଜର ଏକତ୍ଵ ବା ପ୍ରକୃତ ଏକତା ଅନୁଭବ କରିପାରିବ, ଏହାକୁ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବୁଝାଇବା କଷ୍ଟକର । ତୁମେ ନିଜେ ଏହାକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରିବ ।

ଏକ ଦୁର୍ବଳ ମନ ଉପରେ ବଳବାନ୍ ମନ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ । ଶରୀର ଉପରେ ମନ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ, ମନ ବସ୍ତୁ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ । ମନ ବନ୍ଧନ ଆଣେ, ମନ ମୁକ୍ତି ଦିଏ । ମନ ହିଁ ସୈତାନ୍ । ମନ ତୁମର ବନ୍ଧୁ, ମନ ତୁମର ଗୁରୁ । ତୁମକୁ ଏ ମନକୁ ପୋଷା ମନେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାକୁ ଶୁଦ୍ଧାଳିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ତୁମପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ।

Pride of renunciation is more harmful than pride of wealth.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ଦୁନିଆରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଜାତି- ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ- ପ୍ରେମର ଧର୍ମ / ବେଦାନ୍ତ (ଜ୍ଞାନ)ର ଧର୍ମ । କେବଳ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ (ଧର୍ମ)- ସତ୍ୟପରାୟଣତା । କେବଳ ଗୋଟିଏ ନିୟମ- କାରଣ ଓ ତାର ପରିଣାମ (କାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ) । ଦୁନିଆର କେବଳ ଜଣେ ଈଶ୍ଵର, ସେ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ, ସର୍ବଜ୍ଞାତା ଓ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍ ପରମେଶ୍ଵର । ଦୁନିଆରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଭାଷା ସେ ଭାଷା ହୃଦୟର ଭାଷା- ନୀରବତାର ଭାଷା ।

ଅନୁବାଦ- ଗଙ୍ଗାଧର ଶତପଥୀ

THE UNIVERSAL PRAYER

O Adorable Lord of Mercy and Love !
Salutations and prostrations unto Thee.
Thou art Omnipresent, Omnipotent and Omniscient.
Thou art Satchidananda
(Existence-consciousness-bliss Absolute).
Thou art the Indweller of all beings.

Grant us an understanding heart,
Equal vision, balanced mind,
Faith, devotion and wisdom.
Grant us inner spiritual strength
To resist temptations and to control the mind.
Free us from egoism, lust, greed, hatred, anger and jealousy.
Fill our hearts with divine virtues.

Let us behold Thee in all these names and forms.
Let us serve Thee in all these names and forms.
Let us ever remeber Thee.
Let us ever sing Thy glories.
Let Thy name be ever on our lips.
Let us abide in Thee for ever and ever.

..... *Swami Sivananda Saraswati*

ଜ୍ଞାନହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭକ୍ତ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ଶଂକରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଭକ୍ତିର ସଂଜ୍ଞା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ “ଆତ୍ମା ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତି ହିଁ ଭକ୍ତି” । ତୁମେ ଜ୍ଞାନରୁ ଭକ୍ତିକୁ ଅଲଗା କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଭକ୍ତି ପରିପକ୍ୱ ହୁଏ, ଏହା ଜ୍ଞାନରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନୀ ଭଗବାନ ହରି, ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣ, ଭଗବାନ ରାମ, ଭଗବାନ ଶିବ, ଦୁର୍ଗା, ସରସ୍ଵତୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଭଗବାନ ଯିଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଓ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଭକ୍ତ । ସେ ଜଣେ ସମରସ ଭକ୍ତ । କେତେକ ଅଜ୍ଞାନୀ ଲୋକ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ଭକ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା । ଜ୍ଞାନୀର ହୃଦୟ ବିଶାଳ ଅଟେ । ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଲିଖିତ ସ୍ତବାସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ କରନ୍ତୁ ଓ ଭକ୍ତିର ଗଭୀରତା ମାପ କରନ୍ତୁ । ଶ୍ରୀଅପରାଧୀନିବାରକର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପାଠକରନ୍ତୁ ଓ ଅସୀମ ଭକ୍ତିର ଗଭୀରତା ମାପ କରନ୍ତୁ ।

ସ୍ଵାମୀ ରାମତୀର୍ଥ ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତ ଥିଲେ । ସେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଭକ୍ତ ନ ଥିଲେ କି ? ଯଦି ଜଣେ ବେଦାନ୍ତୀ ଭକ୍ତିକୁ ବାଦ ଦିଏ, ମନେରଖନ୍ତୁ ଯେ ସେ ବେଦାନ୍ତକୁ ବୁଝି ନାହିଁ ।

ନିର୍ଗୁଣ ବ୍ରହ୍ମ ତାଙ୍କର ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ପବିତ୍ର ପୂଜା ପାଇଁ କିଛି ମାୟା ସହ ବିଶ୍ୱର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକଟ ହୁଅନ୍ତି । ଈଶ୍ଵର ତାଙ୍କର ତଟସ୍ଥ ଲକ୍ଷଣ ହିଁ ଅଟନ୍ତି ।

ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି । ଶ୍ରୀମଦଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟର ୧୭ ଏବଂ ୧୮ ଶ୍ଳୋକରେ କୁହାଯାଇଛି- “ ଅର୍ଥୀର୍ଥୀ, ଆତ୍ମୀ, ଜିଜ୍ଞାସୁ ଓ ଜ୍ଞାନୀ ଏହିପରି ଚାରିପ୍ରକାର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋ ଠାରେ ନିତ୍ୟ ଏକନିଷ୍ଠ ଓ ଅନନ୍ୟ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ରଖୁଥିବା ଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମ ଅଟନ୍ତି, କାରଣ ମୋତେ (ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ) ଜାଣିଥିବା ଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ମୁଁ (ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ) ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ, ଏସମସ୍ତେ ଉଦାର ଅଟନ୍ତି । କାରଣ, ସେହି ମଦଗତ ମନ, ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତ ଅତି ଉତ୍ତମ ଗତି ସ୍ଵରୂପ ମୋଠାରେ ହିଁ ଭଲ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।”

ଭକ୍ତି ଜ୍ଞାନ ଠାରୁ ପୃଥକ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଜ୍ଞାନ ଭକ୍ତିକୁ ବୁଝି କରେ । ଯାହାର ବେଦାନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଅଛି ସେ ଭକ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହେ । ସେ ନିଷ୍ଠଳ ଓ ସ୍ଥିର ରହେ । କେତେକ ଅଜ୍ଞାନ ଲୋକ କହନ୍ତି ଯେ ଭକ୍ତି ବେଦାନ୍ତ ପାଠ କଲେ ଭକ୍ତି ହରାଇ ଥାଏ । ଏହା ପୁରାପୁରି ଭୁଲ ଅଟେ । ବେଦାନ୍ତ ପାଠ ଭକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧନ ପାଇଁ ସହାୟକ । ବେଦାନ୍ତ ସାହିତ୍ୟରେ ଯିଏ ନିପୁଣ ତାର ଭକ୍ତ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ବ୍ରହ୍ମପ୍ରାପ୍ତି ବା ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ଭକ୍ତି ଉଡ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପକ୍ଷୀର ଦୁଇ ଡେଣାସହ ତୁଳନୀୟ ।

Religion is the realisation that man, in essence, is God.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତୋଟି ପଂକ୍ତି ମନଦେଇ ପଢ଼ନ୍ତୁ। ଶୁକଦେବ ଜଣେ ପରମ ଜ୍ଞାନୀ ଥିଲେ। ସେ ଜଣେ ଅବଧୂତ ଥିଲେ। ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ହେଲା ଯେ ସେ ଭାଗବତ ପଢ଼ିଲେ ଏବଂ ରାଜା ପରାକ୍ଷିତଙ୍କୁ ସାତଦିନ ଧରି ଭାଗବତ କଥା ଶୁଣାଇଲେ। ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା। ସେ ବ୍ରହ୍ମନିଷ୍ଠ ତଥା ପରମ ଜ୍ଞାନୀ ଥିଲେ ତଥା ସେ ଭକ୍ତି ବିଷୟକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ସେ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ହରାଇ ଥିଲେ କି ? ଏଠାରେ ରହସ୍ୟ କଣ ? ସାରା ବିଶ୍ୱର ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ବ୍ୟାସଦେବ ୧୮ ଖଣ୍ଡ ପୁରାଣ ରଚନା କଲେ। ମହାଭାରତ ଯାହା ମଣିଷ ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଆଭାସ ଦିଏ, ତାହା ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ରଚିତ। ତଥାପି ସେ ସେଥିରେ ମାନସିକ ତୃପ୍ତି ପାଇ ପାରି ନଥିଲେ। ସେ ଅସ୍ୱସ୍ଥ ମନେ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ। ନାରଦ ତାଙ୍କୁ ଭେଟି ତାଙ୍କର ଅସ୍ୱସ୍ଥିର କାରଣ ପଚାରିଲେ। ସେ କହିଲେ “ ହେ ବ୍ୟାସ ତୁମର କଣ ହୋଇଛି ? ତୁମେ ବିଷୟ କାହିଁକି ଦେଖାଯାଉଛି ? ” ବ୍ୟାସଦେବ ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଖୋଲି ସବୁକଥା କହିଲେ। ତାହା ଶୁଣି ନାରଦ କହିଲେ- “ତୁମକୁ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମ ଓ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା ବିଷୟକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ତାହା କରିବା ପରେ ତୁମର ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସିବ।” ଏହା ଅବଗତ ହୋଇ ବ୍ୟାସଦେବ ଭକ୍ତିରସ ଓ ହରି କାହିଁକି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗବତ ରଚନା କଲେ। ରକ୍ଷିମାନେ ଏହି ଭାଗବତ ପାଠ କଲେ ଏବଂ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଶୁକଦେବଙ୍କ କୁଟୀର ନିକଟରେ ଭାଗବତ କଥା ଶୁଣାଇଲେ। ଶୁକଦେବ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କ ଭାଗବତ କଥାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲେ। ସେ ତାପରେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ ଓ ତାଙ୍କର ତତ୍ପରାଧାନରେ ଭାଗବତ ପାଠ କଲେ। ଏହା ପରେ ହିଁ ସେ ରାଜା ପରାକ୍ଷିତଙ୍କୁ ଭାଗବତ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ।

ଶୁକଦେବଙ୍କ ଭକ୍ତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର। ଏହି ଘଟଣାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମିତ ହୁଏ ଯେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଭକ୍ତି ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଓ ଜ୍ଞାନହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭକ୍ତ।

ଅନୁବାଦ- ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରୋହିତ

MAHABHAVA

Have Satsanga with saints,
Study devotional books,
You will get admiration for the Lord.
Then you will develop faith.
From faith comes devotion to the Lord,
From devotion comes Nishtha,
From Nishtha comes attachment and steadiness,
From steadiness comes Mahabhava, Prem-Maya.

.... Swami Sivananda Saraswati

‘ଗୁରୁ’ଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା

ସ୍ଵାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ କି ? ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ଯେ ଗୁରୁତ୍ଵିଏ ସହଜରେ ମିଳି ନ ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଏତିକି ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ କହିବି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ଵେ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଯଦି ତୁମକୁ କେହି ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ନାହାନ୍ତି, ତୁମେ କିପରି ଶିକ୍ଷା କରିପାରିବ ? ଯଦି କେହି କିଛି ଦେବାକୁ ନାହାନ୍ତି, କିପରି ତୁମେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ ? ଭାରତ ବର୍ଷରେ କଥିତ ଅଛି ଯେ ତୁମେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ମାଟି ପିଣ୍ଡୁଳାରୁ ପାତ୍ରଟିଏ ତିଆରି କରିବାର ଶିକ୍ଷା ଚାହଁବ, ସେ ବିଷୟରେ ଯେ ପାରଙ୍ଗମ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ଶିକ୍ଷାନବିଶ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ଯଦି କିଛି ସାଧାରଣ ଭୋଜନ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି କରିବାକୁ ଚାହଁ, ତୁମକୁ ଏପରି ଏକ ଲୋକ ପାଖରୁ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହାର ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି । ଏପରି କିଛି ଉପକରଣ ଥାଇପାରେ, ଯାହା ତୁମେ ଆଦୌ ଜାଣି ନ ଥାଇ ପାର, କିମ୍ବା କେଉଁଠୁ କିଣାଯିବ ତୁମକୁ ଜଣା ନ ଥାଇ ପାରେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଲୋକଟି ତୁମକୁ କହିଦେଇ ପାରେ ଯେ ଅମୃତ ରାସ୍ତାର ଅମୃତ ଠାରେ ଏପରି ଏକ ଦୋକାନ ଅଛି ଏବଂ ସେଠି ତୁମେ ଦରକାର କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ପାଇ ପାରିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଅ ଓ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ଥାଅ ।

ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁ କିଏ ? ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁ ସେ, ଯେ ସେ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇସାରିଥାନ୍ତି । ସେ ଯାଣୁ କି ବୁଝ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେ ଈଶ୍ଵର ଅନୁକମ୍ପା ଦିଗରେ କପଟହୀନ, ବ୍ୟାକୁଳ ଓ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ । ସେ ପବିତ୍ରତା ଓ ଆତ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସ୍ଥିତିକୁ ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି । ସେ ସତ୍ୟରେ ଆଧାରିତ । ସେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ତୁମଠାରୁ ଅଗ୍ରଣୀ । ତୁମକୁ ଯାହା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେ ତୁମକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପାରିବେ । ତୁମକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ପଥ ସେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବେ ଓ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରି ପାରିବେ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵିଏ ପାଇବା ସହଜ ନୁହେଁ, ଯେପରି ପ୍ରାଚ୍ୟରେ ମିଳିଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟବାସୀ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ । ତୁମେ ଯଦି ଗୁରୁତ୍ଵିଏ ପାଇ ନ ପାରୁଛ, ଯେ ଉଚ୍ଚତମ ସମାଧିରେ ସ୍ଥିତ ଓ ଆତ୍ମାନୁଭବୀ, ତୁମେ ବିନା ପରାମର୍ଶ ଓ ମାର୍ଗପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁମେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କର, ଯେ ସେ ପଥରେ ତୁମଠାରୁ ଅଗ୍ରଣୀ, ସେ ତୁମକୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ଏହି ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ସତର୍କ ରହିବା ଉଚିତ । ଏପରି ଗୋଟିଏ ଗୁରୁଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପସନ୍ଦ କର, ଯେ ବାସ୍ତବବାଦୀ, ଯେ ଅନ୍ତରରେ କପଟହୀନ, ଯାହାର ଶିକ୍ଷା ତୁମର ହୃଦୟତନ୍ତ୍ରକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବ । ତାପରେ ନିଜକୁ ସାଧନାରେ ନିଯୋଜିତ କର । ତୁମକୁ ଗୁରୁତ୍ଵିଏ ମିଳି ନାହିଁ ବୋଲି ସାଧନା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଗୁରୁ ଦିନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବେ । କୌଣସି

The Supreme Reality or Brahman is not merely an intellectual quest, but a spiritual conquest. Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ହିସାବରେ ମଧ୍ୟ ସାଧନାକୁ ବିଳମ୍ବ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ। ତୁମେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା କଥା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସମୟ ଆସିବ ତୁମକୁ ଯାହା ଦରକାର ଈଶ୍ଵର ଅବଶ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବେ। କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଆରମ୍ଭରୁ ଗୁରୁ ପାଇଥାନ୍ତି - ଏପରିକି ସେମାନେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ପଥର ଯାତ୍ରା ଓ ଉପଲବ୍ଧି ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଇଥାନ୍ତି। ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଉଠିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ଅଭୁତ ଘଟଣାକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ସାଧନା ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା କଥା।

ତୁମେ ଗୋଟିଏ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ କଣ କରିବା କଥା ? କେତେକେ କହନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁ ବିନା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା। ଗୁରୁଟିଏ ମିଳନ୍ତୁ ଅବା ନ ମିଳନ୍ତୁ, ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କରିସାରିଛ ଯେ ଈଶ୍ଵର ପ୍ରାପ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ, ତୁମେ ବ୍ୟଗ୍ରତା ସହିତ ହଠାତ୍ ସାଧନା, ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା କଥା। ନମ୍ର, ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ, ଦୟାବାନ୍ ଓ ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ହୁଅ। ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଏ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବ, ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା କଥା, ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତୁ ଅବା ନ ମିଳନ୍ତୁ।

ଏହି ବିଶ୍ଵରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷୁଦ୍ର ବସ୍ତୁ ଦରକାର କରେ ଯେ ତୁମକୁ କେହି ଜଣେ ଦକ୍ଷତା ଶିକ୍ଷା ଦେଉ। କେବଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନରେ ତାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେବ କାହିଁକି ? କେତେକେ କହନ୍ତି, “ଈଶ୍ଵର ନିଜେ ମୋର ଗୁରୁ କାହିଁକି ହୋଇ ନ ପାରିବେ ?” ପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଈଶ୍ଵର ତୁମକୁ ଏକ ଆବିର୍ଭୂତ ରୂପରେ (ଶରୀରରେ) ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ। ପ୍ରକୃତରେ ଈଶ୍ଵର କୃତିତ୍ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟକୁ ସିଧା ଆସିଥାନ୍ତି। ଏହା କେବଳ ଈଶ୍ଵର, ଯେ କି ଗୁରୁମାନଙ୍କର ପରମଗୁରୁ - ତୁମ ହୃଦୟବାସୀ, ଯେ ତୁମକୁ ସକ୍ରିୟ କରନ୍ତି, ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ପରିଶେଷରେ ଅଗ୍ରସର କରାନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଶରୀରଧାରୀ ଗୁରୁ ମାଧ୍ୟମରେ ଆସନ୍ତି। ସବୁବେଳେ ଆମେ ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଆମେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ଆମକୁ ଜଣେ ଶରୀରଧାରୀ ଗୁରୁ ଦରକାର ନାହିଁ। ଏହି ବିଶ୍ଵରେ ଏପରି କୃତିତ୍ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଭାବିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଆମେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ। ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଧିକାର ଯେ ଈଶ୍ଵର ନିଜେ ଆମ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି। ସର୍ବୋପରି ଏ ପ୍ରଶ୍ନରେ ନିହିତ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଏହି ଯେ ଆମର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଧିକାର ଗୋଟିଏ ମଣିଷରୂପି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଗୁରୁ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ।

ଅଧିକାର ଓ ବଢ଼ିମାର ଭାବ ମଣିଷକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଦିଏ। ସଦାବେଳେ ନିଜକୁ ନମ୍ର ରଖ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦିଗରୁ ଶିକ୍ଷା କର। ପରିଶେଷରେ ଦେଖାଯିବ ଅଧିକାର ହିଁ ବନ୍ଦନ। ପ୍ରତ୍ୟେକେ ମୁକ୍ତି ଚାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ସେ କିଏ, ଯେ ମୁକ୍ତି ଚାହେଁ ? ଏହା ହେଉଛି ସେ ଛୋଟିଆ ‘ଅହ’। ‘ଅହ’ ତ୍ୟାଗ ହିଁ ସମଗ୍ର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା। ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିବା ପଥମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୁ ପରମ୍ପରା ହିଁ ଏକ ମାତ୍ର ପଥ, ଯାହା ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନାଶ କରି ପାରିବେ। ତୁମେ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକାର ନଷ୍ଟ କରିପାର, କିନ୍ତୁ ତାହା କେବଳ ଗୁରୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରାହିଁ ସମ୍ଭବ। ଯଦ୍ଵାରା ତୁମେ ଦିନକୁ ଦିନ ପ୍ରକୃତରେ ଅହ ତ୍ୟାଗର ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିବ।

ଏହି ‘ଅହ’ ପ୍ରକୃତରେ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ। ଜଣେ ଏହି ପ୍ରକାର ଅହର ପ୍ରବାହରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ କହିପାରେ

Faith cuts asunder the veil that hides God. Commune with Him and merge in Him. This is your goal.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

“ ପୂର୍ବକାଳରେ ଆତ୍ମ-ଅନୁଭବୀ ଗୁରୁ ଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ତୁମେ ତୁମକୁ ସମର୍ପିତ କରିପାରୁଥିଲ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆତ୍ମାନୁଭବୀ ଗୁରୁ ନାହାନ୍ତି । କିପରି ତୁମେ ଏପରି ସେପରି ଲୋକ ପାଖରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରି ଦେଇ ପାରିବ ?” ତୁମକୁ ଯେପରି ସେପରି ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ କିଏ କହିଲା ? ‘ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁ ନାହାନ୍ତି’, କହିବା ହିଁ ତୁମ ପକ୍ଷରେ ସୁସ୍ଥ ଉଚ୍ଚ ମନସତା ଜନିତ ବିକାରର ପରିଚାୟକ । ସେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି କହିପାରେ, “ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ମୋର ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାଗରଣ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁ ଥାଇ ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୋ ପାଇଁ ଯଥାଯଥ ଗୁରୁ ନାହାନ୍ତି, କାରଣ ମୁଁ ଉନ୍ନୀତ, ଜାଗରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ।” କେଉଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ? ସେମାନଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ କିଛି ପୁସ୍ତକଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ସାମିତ ଏବଂ ସେଥିରୁ ସେମାନେ ନିଜକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନୁଛନ୍ତି । ଜଣେ ନିଜକୁ ଏପରି ସୁସ୍ଥାହଂକାରର ଉଚ୍ଚମନସତା ଜନିତ ବିକାରରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ୍ । “ ମୁଁ ବହୁ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠି ସାରିଛି; ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ନୁହେଁ; ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ।” ଦେଖ ଏହା ମନ ଉପରେ ମାୟାର ଏକ ସୁସ୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ । ତେଣୁ ବହୁତ ବିନମ୍ର ହେବାକଥା ।

କେତେକେ ଦିବଙ୍ଗତ ମୃତ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଉଚିତ୍ ମନେ କରନ୍ତି । ସେମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ସେମାନେ ଗୁରୁ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଆଉ ଜୀବିତ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ଅତି ସୁଖପ୍ରଦ, କାରଣ ସେ ଶିଷ୍ୟମାନେ କାହାରି ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଉଚ୍ଚରେ ଖଣ୍ଡିତ ହେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ କିଛି ତୃଟୀ କଲେ, କେହି ତାଙ୍କୁ ସମାଲୋଚନା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏପରିକି ସେମାନେ ଦିବାରାତ୍ “ ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ସମର୍ପଣ କରୁଛି, ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ସମର୍ପଣ କରୁଛି” ବୋଲି କହିଲେ ମଧ୍ୟ, ଅହଂକାର ଚାଲିଯାଏ ନାହିଁ । ସେ ସମର୍ପଣର ଗୁଣ କିପରି ଜାଣିପାରିବ ଏବଂ ସେ ନିଜକୁ କିପରି ପରୀକ୍ଷା କରି ପାରିବ ? ଏହା ମାତ୍ର ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିଷ୍ୟ ଏକ ବାସ୍ତବ ଗୁରୁଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ବା ଶିକ୍ଷାର ଅଧୀନ ହୋଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ସେ (ଗୁରୁ) ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ଶିଷ୍ୟର ସମର୍ପଣ, ନମ୍ରତା ଏବଂ ବିଶ୍ଵସ୍ତତା କେତେ ଗଭୀର ।

ଅତୀତର ଗୋଟିଏ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ସମାନ । ଇଶ୍ଵର ଏକ ନଗଣ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦ କରୁ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦକୁ ଉପଲବ୍ଧି କର ନାହିଁ । ଅନେକବାର ସେ ତୁମର ଅବିଶ୍ଵାସୀତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତି ଏବଂ ତୁମ ପାଖକୁ ତାଙ୍କ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିବାଦ ପତ୍ର ପଠାଇଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ତାହା ଅନ୍ୟପାଇଁ ବୋଲି କହିଥାଅ । “ସେ ଲୋକଟି ମୋ ପାଇଁ କଦର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ମୋ ପାଇଁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଆଣିଦେଲା ।” ଆମେ କେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରୁ ନା, “ବୋଧହୁଏ ସେ(ଇଶ୍ଵର) ଏହା ତାଙ୍କ ଢଙ୍ଗରେ ମୋ ପାଖକୁ ମୋର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ ପାଇଁ ପଠାଇଛନ୍ତି ।” ତୁମେ ସୁଖକର ସ୍ଥିତି ପାଇଛି ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ଯେ ହେତୁ ତୁମର ଗୁରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ, ନୀରବ ଅଟନ୍ତି । ସେ ଗୁରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଫଳପ୍ରଦଭାବେ ତୁମର ଅହଂକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଆମର ଆଖି ଖୋଲାଇଖୁବା ଓ ଆମେ କ’ଣ କରୁଛୁ ସେଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବା ।

To attain union with God be humble like a blade of grass, simple like a child, and love the Lord like Gopis.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଗୁରୁମାନେ ସହଜଳଭ୍ୟ । ସେମାନେ ଆସିବେ ଓ ଦିଗ୍ ଦର୍ଶନ ଦେବେ ସେତେବେଳେ, ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଅତିଶୟ ବିଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯିବ, ତଥା ନିଜକୁ ନମ୍ର କରିଦେବ । ତୁମର ପୁସ୍ତକରୁ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ଆଣିଦିଏ ନାହିଁ । ଜଣେବ୍ୟକ୍ତି ଗବେଷଣା ପ୍ରାପ୍ତ ଉପାଧି (Ph.D) ପାଇ ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଯଦି ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ସମୟରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ବଣା ହୋଇଯାଏ, ତାକୁ ଗ୍ରାମର ଅଗିଷ୍ଠିତ ଲୋକକୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପରୁରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଏପରି ସ୍ଥାନ ଅଛି ଯାହାପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମପାଖରେ କୌଣସି ନକ୍ସା ନାହିଁ, ତେଣୁ ଆମ ପୂର୍ବରୁ ଯେ ସେ ପଥରେ ଗସ୍ତକରି ସାରିଛନ୍ତି ସେ ହିଁ ଆମକୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । ତୁମେ କହିପାର, “ମୁଁ ସବୁ ଚିହ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ମୋର ପଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିପାରିବି”, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଏପରି ଏକ ଦେଶକୁ ଯାଅ ଯେଉଁଠିକାର ଭାଷା ତୁମେ ଜାଣି ନାହିଁ, ସେ ସ୍ଥଳରେ ତୁମର ପୂର୍ବାଜ୍ଞିତ ଜ୍ଞାନ କି କାମରେ ଆସିବ ? ତୁମେ ଖାଦ୍ୟର ତାଳିକା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଜାଣିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପରିବ ନାହିଁ ଯେ ଦ୍ଵାର “ଟାଣିବା” ବା “ପେଲିବା” ପାଇଁ କହୁଛି ଏବଂ କେଉଁକଳ ଗରମ ପାଣିପାଇଁ ଓ କେଉଁ କଳ ଥଣ୍ଡା ପାଣିପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ମୋତେ ବିଶ୍ଵାସ କର, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥ ଏପରି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାପାଇଁ କୌଣସି ନକ୍ସା ନାହିଁ କି କୌଣସି ଭାଷା ନାହିଁ । ଆମର ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ତଥ୍ୟ ତଥା ସମସ୍ତପ୍ରକାର ମାର୍ଜିତ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଦାର୍ଶନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ବିରୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ନମ୍ରତାର କୌଣସି ଯତ୍ନ ଆମପାଖରେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ଓ ସ୍ଥାନରେ ଆମକୁ କଣ ଦରକାର ତାହା ଆମକୁ ଜଣା ନାହିଁ ।

ସାଧାରଣତଃ ପୁସ୍ତକସ୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଆମର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାକୁ ଆମର ଅସ୍ଵାଭିମତରେ ଆମ ପାଖରେ ରଖାଇପାରେ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷ୍ୟତ୍ଵ ସମୟରେ ଅନେକ ଗୁଣ ଆହରଣ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ହିଁ କେବଳ ଏହି ଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଇଥାଏ । ଏହି ଶିକ୍ଷ୍ୟତ୍ଵ ପଛରେ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ ବିଜ୍ଞାନ ଅଛି । ଗୁରୁ କାହିଁକି ଶିକ୍ଷ୍ୟତ୍ଵର ଏକ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଜୋର ଦିଅନ୍ତି, କାରଣ ଏହା ଦ୍ଵାରା ହିଁ ତୁମେ ନିପୁଣତାର ସ୍ତରକୁ ଗତିକରି ପାରିବ । ଜଣେ ଏହା ଭାବିନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଏପରିକି ଶିକ୍ଷ୍ୟତ୍ଵ ହେବା ଆଗରୁ ସେ ପାରଦର୍ଶୀ ହୋଇ ପାରିବ । ତାହାକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ରମବିକାଶର ସମସ୍ତ ସ୍ତର ଅତିକ୍ରମ କରିବା ଉଚିତ ।

ଈଶ୍ଵର ସଦାବେଳେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ତୁମ ପାଖରେ ଥାଆନ୍ତି ତଥା ଗୁରୁଙ୍କର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏକ ସମୟରେ ଯେତେ ବେଶୀ ଗୁରୁ ଥିଲେ, ସେତିକି ନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ବହୁତ କମ୍ ଅଛନ୍ତି । ଆସ ଆମେ ଦିବ୍ୟତାକୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ଏବଂ ଆଲୋକ ତଥା ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା । ଆମେ ଯଦି ନିଜକୁ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷ୍ୟରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ, ଗୁରୁ ତାହା ଆମକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ପ୍ରସ୍ତୁତି ତଥା ପ୍ରକୃତ ଚାହିଦା ଥିବ, ଗୁରୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ତାହା ହିଁ ଈଶ୍ଵରଙ୍କର ନିୟମ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ନିୟମ । ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତୁମ ଜୀବନକାଳରେ ଏକ ସତ୍ଵଗୁରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ, ଯାହା ତୁମକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ଅବିରତ ଭାବରେ ଗତି କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଭାଷାନ୍ତର- କଞ୍ଚବତ ସାହୁ

Jealousy is the jaundice of the mind.

..... Swami Sivananda Saraswati

ସେ କିଏ ଯେ ଜାଣେ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ପୁରାଣରେ ବେଦ, ଉପନିଷଦ ଯୁଗର ଏପରି ଅନେକ ପୁରାତନ ବିଦ୍ଵାନ ମାନଙ୍କ ଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ । ଜଣା ଠାରୁ ଅଜଣା, ଦୃଶ୍ୟମାନ ଠାରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏକ ଅବସ୍ଥାକୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟମାନ ପଦାର୍ଥ ଯଥା- ମାଟି, ପାଣି ପବନ ଏବଂ ଅଗ୍ନି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଗତିକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ଶେଷରେ ଉପସଂହାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ‘ଖ’ ବା ଆକାଶ ତତ୍ତ୍ଵ ହେଉଛି ଅନ୍ତିମ ତଥା ବ୍ୟାପକ ବସ୍ତୁ; ସର୍ବବ୍ୟାପକ । ଯେହେତୁ ଏହାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ହୁଏ ନାହିଁ, ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ, ସୁକ୍ଷ୍ମରୁ ସୁକ୍ଷ୍ମତମ; ତେଣୁ ତାହାକୁ ନାମ ଦେଲେ ‘ଖ’ ବ୍ରହ୍ମ ।

ପରବ୍ରହ୍ମ ସମୟରେ କେତେକ ସନ୍ଥ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଯେ ଆକାଶ ତତ୍ତ୍ଵ ଚରମ ବା ଅନ୍ତିମ ସତ୍ତ୍ଵ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ‘ଖ’ ବ୍ରହ୍ମ କହନ୍ତି, ସେମାନେ କିଏ ? ସେ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ ? ସେ ତାହା ଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି କି ? ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କରିଛନ୍ତି କି ?

ଯଦି ସାକ୍ଷାତ୍ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କହନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ‘ଖ’ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣେ, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ସଚେତନ ଥିବେ ଯେ ସେ ନିଜେ ହିଁ ବିଦ୍ୟମାନ, ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଉଦ୍‌ଘୋଷ କରନ୍ତି ଯେ ଆକାଶ ତତ୍ତ୍ଵ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ସତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରତି ସଚେତନ । ଜଣେ ସଚେତନ ନ ହେଲେ ସତ୍ତ୍ଵ ବିଷୟରେ କିଛି କହି ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵକୁ ଜାଣିବା ଆଗରୁ ମଧ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵ ଥିଲା । ଅଚେତନ ଜଡ଼ ବସ୍ତୁ ସତ୍ତ୍ଵ ବିଷୟରେ ନା କିଛି ଜାଣି ପାରେ ନା ସେ ବିଷୟରେ କହିପାରେ ।

ଏଣୁ ସେମାନେ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଚେତନା ଓ ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥା ହିଁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏହା ଆକାଶ ତତ୍ତ୍ଵର ବହୁତ ଆଗରୁ ବିଦ୍ୟମାନ ଯେ କି ଆକାଶ ତତ୍ତ୍ଵ ସଂପର୍କରେ ଜାଣେ । ତାହା ହେଲା ଚେତନା ଅବସ୍ଥା । ତେଣୁ ଚେତନା ହିଁ ଚରମ ବା ଅନ୍ତିମ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଚେତନା ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ । ସେମାନେ ତାକୁ ନାମ ଦେଲେ “ପ୍ରଜ୍ଞାନ ବ୍ରହ୍ମ” । ପ୍ରଜ୍ଞାନ ହିଁ ଜାଗ୍ରତ ବା ଚେତନ ଅବସ୍ଥା । “ପ୍ରଜ୍ଞାନ ବ୍ରହ୍ମ” ରଗବେଦର ମହାକାବ୍ୟ । ଏହା ଆବିଷ୍କାର କଲାପରେ ପରବ୍ରହ୍ମ ସମୟରେ ସେମାନେ ଘୋଷଣା କଲେ “ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ମି” ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ସେହି ଶୁଦ୍ଧ ସତ୍ତ୍ଵ । ଏହା ଯଜୁର୍ ବେଦର ମହାକାବ୍ୟ । ଏବଂ ଯେଉଁ ଗୁରୁ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ଵକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଚୈତନ୍ୟ ରୂପେ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିଛନ୍ତି, ଜ୍ଞାନ ଉପଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କହନ୍ତି- ‘ତତ୍ ତ୍ଵମ୍ ଅସି’ ତୁମେ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ, ତୁମେ ସେହି ଶୁଦ୍ଧ ଚୈତନ୍ୟ, ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରଜ୍ଞା ।

Combine intense aspiration with single-minded devotion.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ବେଳେ ବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥାଉଁ, କିଏ ଏହି ଚେତନାରେ ସଚେତନ ଯେ ‘ସଚେତନତା’ ଅଛି ?” ଏହା ଏକ ଅବାଚ୍ଛର ପ୍ରଶ୍ନ । ଚେତନା ପାଇଁ କୌଣସି ସାକ୍ଷାତ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ବରଂ ଏହା ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥର ସାକ୍ଷାତ୍ । ଚେତନା ହିଁ ମୌଳିକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ସମସ୍ତ ଜାଗତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଜାଣି ପାରିବ ଯଥା ଏହି ଜଗତ, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ତାରା, ନକ୍ଷତ୍ର, ମହାକାଶ ସମସ୍ତ କିଛି । ତେଣୁ ଏହି ଚେତନା ଶକ୍ତି ହିଁ ମହାନ ।

ସମସ୍ତ ଜୀବ ଚେତନା ସହ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ । ଏହା ପ୍ରକୃତିଗତ । ତୁମର ସ୍ଥିତାବସ୍ଥାକୁ ସୁଚେତନ ଦେବା ପାଇଁ କାହାରି ଦରକାର ନାହିଁ । “ତୁମେ ଜୀବିତ ଅଛ” ଏପରି କେହି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ସକାଳେ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ନିଦରୁ ଉଠ- ତୁମେ ଜୀବିତ ଅଛ- ନିଜେ ଜାଣିଯାଅ । ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ଲୋକ ତୁମକୁ ଜଣାଏ ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ହିଁ ନିଜ ଚେତନା ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତ କଥା ଜାଣିଛ । ତୁମର ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥା ହିଁ ତୁମର ଜୀବିତାବସ୍ଥାର ସୁଚନା ଦିଏ ।

ଏହି ମହାନ ସତ୍ୟ ସାଧକକୁ ବୁଝିବାପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟକରେ, ଯାହା ବାସ୍ତବିକତା ଏବଂ ଚରମ ସତ୍ୟ ସହିତ ସଂପର୍କ । ମୁନି ରକ୍ଷିମାନେ ନୀତିଗତ ତଥା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉପାୟରେ ସର୍ବବ୍ୟାପକ ଅକାଶତାକୁ ବୁଝି ଭାବରେ ତୁଳନା କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଚିନ୍ତା ମଣିଷର ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳକୁ ଏକ ବିଚିତ୍ର ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ସଭା ଗୃହରେ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କଲାବେଳେ ଜଣେ କହନ୍ତି, “ଏଠାରୁ ଟେବୁଲ ଚୌକି ଆଦି ଆସବାବ ପତ୍ର ବାହାର କରିଦିଅ, ଅଧିକ ସ୍ଥାନ ଆମେ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବା” । ସତେ ଯେପରି ସେମାନେ ସେ ସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଯାହା ଆଗରୁ ନ ଥିଲା । ସେ ସ୍ଥାନ (ଆକାଶ) ସଦା ସର୍ବଦା ଅଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ମଧ୍ୟ ଥିବ । ବେଦାନ୍ତ ଏହାକୁ ‘ମଠାକାଶ’ ଏବଂ ‘ମହାକାଶ’ ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆକାଶ ଗୋଟିଏ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଆବଦ୍ଧ ହେଲେ ତାହା ‘ମଠାକାଶ’ ଏବଂ ବାହାରର ଅପରିସୀମା ଆକାଶ ହେଉଛି ‘ମହାକାଶ’ । ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ; ତେବେ ପ୍ରଭେଦ କ’ଣ ? କୋଠରୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉଡ଼ି ପାରେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବାହାର ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିପାରେ । ତେଣୁ ପ୍ରଭେଦ ହେଲା, ସୀମା ବନ୍ଧନ । ବାହ୍ୟ ଆକାଶ ଅପରିସୀମା । କୋଠରୀ ଭିତରର ଆକାଶ ଚଟାଣ, ଗୁରୁତ୍ଵ ଏବଂ ଛାତଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ । ଏଣୁ ଏସବୁ ହେଲା ଉପାଧି । ଅଥଚ କୋଠରୀ ଭିତରର ଆକାଶ ଏବଂ ବାହାର ଆକାଶ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ତାରତମ୍ୟ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଉଭୟେ ସମାନ ଏବଂ ଏକ ।

ଠିକ୍ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜୀବାତ୍ମା ଏବଂ ପରମାତ୍ମା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ଏହି ଆତ୍ମତା ସମାନ । କେବଳ ଜୀବାତ୍ମାରେ ଆତ୍ମାତ୍ମା ସୀମିତ । ତାହାର ଏକ ରୂପ ଥାଏ, ନାମ ଥାଏ ଯେପରି ଗୋଟିଏ କୋଠରୀରେ କବାଟ, ଝରକା ଛାତ ଇତ୍ୟାଦି ନାମ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ ଏକ ଛୋଟ ପିମ୍ପୁଡ଼ିରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମାନ ଚେତନାଶକ୍ତି

Knowledge is virtue. Ignorance is vice.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି । ଏହା ଅତି ଅଳ୍ପ ସାମାରେ ଆବଦ୍ଧ, କିନ୍ତୁ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ କୌଣସି ସାମା ନାହିଁ, ସର୍ବବ୍ୟାପକ, ଅକଳନୀୟ । ଏଣୁ ଉଭୟେ ମଠାକାଶ ଏବଂ ମହାକାଶ ସଦୃଶ ।

ଏହି ବିରାଟ ମହାକାଶରେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ, ସମଗ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର, ତାରା, ଗ୍ରହ, ନକ୍ଷତ୍ର ଏବଂ ସୌରଜଗତ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସମଗ୍ର ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରିତ କରି ସେ ସମସ୍ତ ଅକାରର କୋଟି କୋଟି ଗୁଣିତକ ର ଆକାର କଳନାକଲେ ଯେଉଁ ପରିସାମା ହେବ ତାହାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ମହାନ କାରଣ ତୁମେହିଁ ସେହି ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ । ତେଣୁ ତୁମ ମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ଥିବା ସେହି ଆତ୍ମତାକୁ ଜାଣ । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତହୁଅ ଏବଂ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅ । ପୂଜ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ତଥା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସାଧୁ ସନ୍ଥ ମାନଙ୍କ ବିଦ୍ୟ ପ୍ରେରଣାରେ ତୁମେମାନେ ଏହି ମର୍ମକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କର ଏବଂ ନିଜର ଏହି ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନ୍ତ ହୁଅ । ଆମ ଗୁରୁଦେବ ସଦାବେଳେ କହନ୍ତି, “ଏହା ବଞ୍ଚିମାନ ଆରମ୍ଭ କର ଏବଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ସଦାମୁକ୍ତ ହୋଇଯାଅ ।”

ଭଗବାନ ତୁମକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ।

ଅନୁବାଦ- ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ପ୍ରଧାନ

UTILISE ALL THE SENSES IN HIS WORSHIP

Let your mind be fixed on the Lord,
Let your eyes behold the Lord,
Let your tongue praise the Lord,
Let your hands work for the Lord,
Let your feet perambulate around the Lord,
Let your ears hear the Lilas of the Lord,

..... Swami Sivananda Saraswati

OBTAIN DIVINE GRACE

The degree of grace
Is in proportion to the degree of surrender.
Do total self- surrender
And obtain the divine grace:
This is the royal, blessed way
To supreme peace and eternal bliss.

..... Swami Sivananda Saraswati

ଦର୍ପର ଖେଳ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

‘ଯା’ ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଦର୍ପ ରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା

ନମସ୍ତସ୍ୟେ ନମସ୍ତସ୍ୟେ ନମସ୍ତସ୍ୟେ ନମୋ ନମଃ ।।

ପ୍ରଶାମ୍ । ସର୍ବପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଯେ ଦର୍ପ ରୂପରେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ୍ । ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ‘arrogance’ ର ସଂସ୍କୃତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଦର୍ପ । କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟର ଅଯଥା ଗୁରୁତ୍ଵ ଆରୋପ କରିବା ହେଉଛି ଦର୍ପ । ଗର୍ବର ସହ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅଯଥା ଦାବା କରିବା ହେଉଛି ଦର୍ପ । ଏହା ରାଜସିକ ଓ ତାମସିକ ଗୁଣର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ । ଏହା ଅହଂକାର, ଔଦ୍ଧତ୍ୟ, ଅଭଦ୍ରତା ତଥା ଅତୀବ ଅସହନଶୀଳତା, ଧୂଷତା, ଅପରିଶାମ ଦର୍ଶିତାର ଏକ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ । ଏହା ଅହଂକାରର ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ । ଏହା ଆତ୍ମ ଅହଂକାର । ଅବିଦ୍ୟାରୁ ଦର୍ପର ସୃଷ୍ଟି । ମାୟା ଭ୍ରାନ୍ତ ଜୀବାତ୍ମାର ଦର୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ତାର ଲୀଳା ଖେଳା ଚାଲୁରଖେ ।

ଏହାହିଁ ଦର୍ପ, ଯାହା ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କସହ ମଣିଷ ଉଦ୍ଧତ ବ୍ୟବହାର କରେ, ବିଦ୍ରୁପକରି ନାକ ଟେକେ ଏବଂ ଅସମ୍ମାନ ଜନକ ବ୍ୟବହାର କରେ ।

ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଉପରକୁ ଖାତା ବା ବହି ଫିଙ୍ଗି ରାଗରେ ଓ ଅସତ୍ୟ ଭାଷାରେ କହିବା ହିଁ ଦର୍ପ ।

ଜଣେ ଆଉ ଜଣକୁ ରାଗି କହେ , “ତୁମେ କଣ ଜାଣିନ ମୁଁ କିଏ ? ମୁଁ ତୁମର ଦାନ୍ତ ଉପାଡ଼ି ଦେବି, ତୁମର ଖପୁରା ଉଡ଼ାଇ ଦେବି, ତୁମର ରକ୍ତ ପିଇଯିବି” । ଏହା ହିଁ ଦର୍ପ ।

ଆଉ ଜଣେ କହେ, “ମୁଁ କାହା କଥା ମାନି ଚଳେ ନାହିଁ । ବାଟ ମୋର ଅଲଗା । କେହି ମୋତେ କୌଣସି କଥା ପଚାରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ କାହାରି କଥା ଅନୁସାରେ ନାଚିବି ନାହିଁ । କାହିଁକି ମୁଁ କାହା ପାଖକୁ ଯିବି ? କାହିଁକି ମୁଁ କାହା ଉପଦେଶ ମାନିବି ? ସେ କଅଣ ମୋଠୁଁ ବେଶି ଜାଣିଛି ? ସେ କିଏ ? ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ତମେ କିଏ ? ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ତମେ କିଏ ?” ଏ ସବୁ ହେଉଛି ଦର୍ପ ।

ଯେ କିଛି ଭାବେ ନାହିଁ, ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧନ କରେ ନାହିଁ, ଆତ୍ମ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ, ସେ କହେ ‘ମୋର ଚିକିଏ ମାତ୍ର ଦର୍ପ ନାହିଁ । ମୁଁ ନମ୍ର, ଭଦ୍ର ଓ ସଦୟ ।’ କିନ୍ତୁ ପରାକ୍ଷର ବେଳ ଆସିଲେ ସେ ନିରାଶ ହୁଏ; ହତାଶ ହୁଏ, ହଜାର ଥର ଅସଫଳ ହୁଏ । ବୟସର ବଳ ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏପରି ଅଟେ ।

ଜଣେ ସାଧକ ଅତି ଭଲ ସ୍ଵଭାବର । ସେ ଜ୍ଞାନୀ, ଶିକ୍ଷିତ, ଭଲ ଭାଷଣ ଦିଅନ୍ତି, ଏକାନ୍ତରେ ଘାଁ । ଘାଁ । ଧରି ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି । ତଥାପି ଦର୍ପଠାରୁ ସେ ମୁକ୍ତ ନୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ କେହି ଯଦି ଯାଏ, ଯଦି କେହି ତାଙ୍କର କୁସ୍ଵା ରଚନା କରେ, ଯଦି କେବେ ସେ ସମ୍ମାନୀତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ସେ ଦର୍ପିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

When there is love, there is peace and harmony.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଦର୍ପ ବହୁ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକଟିତ ହୁଏ। କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଶାରୀରିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଦର୍ପିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି। ସେ କହି ପାରନ୍ତି, ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହିକ୍ଷଣି ଧକ୍କା ଦେଇ ବାହର କରିଦେବି। ତୁମେ ନିଜେ ନିଜେ ଚାଲିଯାଅ। ଆଉ କେହି ତାଙ୍କର ଧନ ସଂପତ୍ତି, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଯୋଗୁଁ ଦର୍ପିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି। ଆଉ କେହି ତାଙ୍କର ଆତ୍ମିକ ସିଦ୍ଧି, ନୈତିକ ଗୁଣ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିକାଶ, ସନ୍ୟାସ ଓ ମହତ ପଣିଆ ହେତୁ ଦର୍ପିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି।

ଜଣେ ପୁରୁଷ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁତ୍ର, ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି, ସଂପତ୍ତି, ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଧନ ଇତ୍ୟାଦି ତ୍ୟାଗ କରି ଥାଇ ପାରନ୍ତି। ହିମାଳୟର ଗୁମ୍ଫାରେ ଅନେକବର୍ଷ ରହି ଯୋଗାଭ୍ୟାସ କରିଥାଇ ପାରନ୍ତି, ତଥାପି ସେ ଦର୍ପି ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ କଷ୍ଟବୋଧ କରିଥାନ୍ତି। ସାମାନ୍ୟ ଉଠିକିତ ହେବା ସମୟରେ ସେ ଦର୍ପି ଶକ୍ତିର ବଶୀଭୂତ ହୁଅନ୍ତି। କଅଣ ସେ କହୁଛନ୍ତି ତାହା ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ତାପରେ ଅନୁତାପ କରନ୍ତି। ଜଣକୁ ଦର୍ପିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଠିକିତ ଏକ ପ୍ରରୋଚନାକାରୀ ଶକ୍ତି ଅଟେ।

ତୁମର ମନ, ବାଣୀ ଓ କର୍ମକୁ ସତର୍କତା ସହ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର। ଶବ୍ଦବାଣୀ ଅତି ସତର୍କତା ସହ ପ୍ରୟୋଗ କର। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କର। ମଧୁର ଭାବେ କଥା କହ। ମାପିରୁପି କଥା କହ। ସଦୟ ହୁଅ। ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରେମ, ନମ୍ରତା ଅଭ୍ୟାସ କର। ଅନୁସନ୍ଧାନ କର। ମୌନ ପାଳନ କରିବା କିମ୍ବା ନାରବ ରହିବା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କର। ବାରମ୍ବାର ଜାଣି ରଖ, ‘ଏହି ପଦ ଅନିତ୍ୟ, ମୁଁ ଦର୍ପିତ ହୋଇ କି ଲାଭ ପାଇବି’। ବିପରୀତ ଗୁଣ, ନମ୍ରତାର ପ୍ରାରୁଣ୍ୟ ସମକ୍ଷରେ ଚିନ୍ତା କର।

ଶତବାର ତୁମେ ଅସଫଳ ହୋଇପାର। ପୁଣି ସଜାଗ ହୁଅ। ତୁମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ଦୃଢ଼ କର। ମୁଁ ଗତକାଳି ଅସଫଳ ହୋଇଛି, ଆଜି ନମ୍ର, ସଦୟ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟଶାଳ ହେବି। ଧୀରେ ଧୀରେ ତୁମର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ବିକାଶ ଘଟିବ। ଶାନ୍ତି, ଭକ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନର ଶତ୍ରୁ ଦର୍ପିତ ଉପରେ ତୁମେ ବିଜୟୀ ହେବ।

ସଜାଗ ଓ ସତର୍କ ରହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତୁମେ ‘ଦର୍ପିତ’ ର ଫଣା ଟେକି ବାରମ୍ବାର ‘ମୁଁ’ ‘ମୁଁ’ କରିବାରେ ଲାଗିବ। ବିବେଚନାର ଦଣ୍ଡ ଉଠିକିତ କର। ନମ୍ରତାର ଖଣ୍ଡା ଟେକି ଧର ଏବଂ ତା’ର ଫଣାରେ ପ୍ରହାର କର। ରକ୍ତବାୟୁ ପରି ଦର୍ପିତ ବହୁ ମୁଣ୍ଡ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଅସ୍ତର। ସେ ଦେବାଙ୍କ ସହ ସଂଗ୍ରାମ କରିଥିଲା। ସେ ପୁଣି ବହୁଶିର ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ। ଅଧିକ ତେଜ ଓ ଓଜ ଶକ୍ତି ସହ ତୁମର ସଂଗ୍ରାମ ଜାରୀ ରଖ। ପ୍ରାର୍ଥନା, ଧ୍ୟାନ, ଅନୁସନ୍ଧାନ, ବ୍ରହ୍ମଚିନ୍ତନ, ଆତ୍ମ ସଂଯମ, ଜପ, କାଠିନ, ପ୍ରାଣାୟାମ ସମନ୍ୱିତ କରି ଅଭ୍ୟାସ କର। ସମନ୍ୱୟ ଯୋଗ ଅଭ୍ୟାସ କର। ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଦଗ୍ଧ ହୋଇ ଦର୍ପିତ ପାଉଁଶ ହୋଇଯିବ।

ଜଣେ ଦର୍ପିତ ବ୍ୟକ୍ତି ପର୍ବତ ଗୁମ୍ଫା ଅଥବା ଘରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବୃକ୍ତି ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ମିଳି ନ ଥାଏ। ତାହା, ତା’ର ମନରେ ଲାଖି ରହିଥାଏ ଓ ତାକୁ ହଜରାଶ କରେ। ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ବୃକ୍ତିସଂପନ୍ନ

Desire is poverty. Desire is imperfection, Desire is death.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ବ୍ୟକ୍ତିକ ସହିତ ଜଣେ ସାଧକକୁ ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ ହୁଏ । ସେମାନଙ୍କ ଭାବଧାରାକୁ ଜଗିରଖି ଚଳିବାକୁ ହୁଏ । ସମୟ ସମୟରେ ଅସଦ୍‌ ବ୍ୟବହାର, ଅସମ୍ମାନ ଓ ଉପାଡ଼ନ ସହିବାକୁ ହୁଏ । ସବୁଠାରେ, ଏପରିକି ଖରାପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭୟଙ୍କର ଶତ୍ରୁକୁ ନିବାରଣ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେବ । ଯଦି ଆମେ ଶାନ୍ତ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ନମ୍ର ହେଉଁ ।

ଯେ ଯେତିକି ବେଶୀ ପାଠ ପଢ଼ିଥାଏ ସେ ଦର୍ପର ସେତେ ବେଶୀ ଶୀକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଯା'ର ପଦବୀ ଯେତେ ବଡ଼, ତା'ର ଦର୍ପ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିପାରେ ।

ସମସ୍ତେ ଏହି ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅ । ଏହି ଦର୍ପ ରାକ୍ଷସକୁ ନମ୍ରତା, ଯୈର୍ଯ୍ୟ, ଦୟା, ପ୍ରେମ ଦ୍ଵାରା ଜୟ କର । ଶାନ୍ତ, ଆନନ୍ଦ ଓ ଅମରତ୍ଵ ଲାଭ କର ।

ଭାଷାନ୍ତର-ନୀଳମାଧବ ସାହୁ

CULTIVATE ANANYA BHAKTI

Ananya Bhakti is single-minded devotion to the Lord,
Bhakti Yoga is the easiest path to God-realisation,
Madhurya Bhav is the highest culmination of Bhakti,
Viraha is intense pain caused by the separation of the Lord.
That is felt by the sincere devotees.
Cultivate Ananya Bhakti And live in the Divine.

..... Swami Sivananda Saraswati

RAM NAM IS ALL

Sri Rama Rama Rameti
Rame Rame Manorame,
Saharanama Tattulyam
Rama Nama Varanane.

“O beautiful one ! the repetition of *Sri Rama Rama Rama*, the captivating name is equal to the repetition of *Sahasranama* (one thousand Names of the Lord)” said Lord Siva to Parvati.

..... Swami Sivananda Saraswati

ରାଜା ଓ ଜ୍ୟୋତିଷ

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଥରେ ଜଣେ ରାଜା ଏକ ଜ୍ୟୋତିଷବିତଙ୍କୁ ଡକାଇ ଜନ୍ମକୃଷ୍ଣଳୀ ପରଶୁ, ତାଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଜ୍ୟୋତିଷୀ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ ଗଣନା କରିବାପରେ ପଣ୍ଡିତ ଉଠିବେ ଦେଲେ, “ମହାରାଜ, ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ଵଜନ ଆପଣଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବେ । ଆପଣ ନିଜ ହାତରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତେଷ୍ଟିକ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନ କରିବେ ।” ଏହା ଶୁଣି ରାଜା ଖୁବ ରାଗିଗଲେ । କାରଣ ସେ ତାଙ୍କ କୁରୁମ୍ଭ ଲୋକଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ସହ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ କଥା ସେ ସହ୍ୟ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ଗଣକଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।

ତାପରେ ରାଜା ଅନ୍ୟ ଏକ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମକୃଷ୍ଣଳୀ ଗଣନା କରିବାପାଇଁ ଡକାଇଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଜ୍ୟୋତିଷ ଜଣେ ଚତୁର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଜାତକ ଗଣନା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଗଣନା ପୂରାପୂରି ଠିକ୍ ଥିଲା । ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ଆପଣ ଖୁବ୍ ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେବେ । ଆପଣ ନିଜେ ସମସ୍ତ କୁରୁମ୍ଭବର୍ଗଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ କାଳ ବଞ୍ଚି ରହିବେ ।” ରାଜା ଏହା ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କୁ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ଉପହାର ଦେଲେ । ପ୍ରଥମେ ଜ୍ୟୋତିଷ କହିବା ଅର୍ଥ ଯାହା, ଦ୍ଵିତୀୟ ଜ୍ୟୋତିଷ ସେଇଆହିଁ ବିଚକ୍ଷଣତାର ସହ କହିଲେ ।

ତେଣୁ ସତ୍ୟ କହିବା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ମଧୁର ଓ ବିନୟ ସହକାରେ କହିବା ଉଚିତ । କଥା କହିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମନରେ ଯେପରି ଆତ୍ମାତ ନ ଲାଗେ, ତାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ବିଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ । ଅନ୍ୟର ମନରେ ଆତ୍ମାତ ହେଉଥିବା କଥା ସତ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଥାଏ । ସଦାବେଳେ କଥା ସତ୍ୟ, ମଧୁର ଓ ହିତକର ହେବା ବିଧେୟ ।

ଅନୁବାଦ- ଡଃ ବନମାଳୀ ପ୍ରଧାନ

LOVE ALL

Be kind to all. Love all. Serve all. Be generous and tolerant towards all. Serve the Lord in all. See the Lord in the poor, the down-trodden and the oppressed and serve them with Narayana Bhav. The Lord will be highly pleased with you. You will attain immortality.

..... Swami Sivananda Saraswati

ଜୀବନ ମୁକ୍ତ

(ବିଚାର ବିନ୍ଦୁ ଉପନିଷଦ)

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ଆତ୍ମବିଦ୍ୟୋ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଃ ସ ସର୍ବାବସ୍ଥାସୁ ଶାନ୍ତଃ ।
ସ ସର୍ବଥା ନିଃସ୍ଵହଃ ସର୍ବତ୍ରାନାସକ୍ତଃ ସ ଶିଶୁଖୁ ସଂଚରିତ ।
ଦେହେ ନିର୍ଧୂତାହଂ ଭାବସ୍ୟ ତାଦୃଶସ୍ୟକୃତ ଆସକ୍ତିରନାସକ୍ତିର୍ବା ।

(ମନ୍ତ୍ର = ୧୨)

ତତ୍ପଦର୍ଶୀ ବା ମୁକ୍ତାତ୍ମାଠାରେ ମନର ଭାରସାମ୍ୟ ରହେ । ଏହା ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ ପୁରୁଷର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିହ୍ନ । ମନର ସ୍ଵରୂପ ନାଶ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଠାରେ ଥାଏ । ତାଙ୍କଠାରେ ରାଜସ ଏବଂ ତାମସ ଗୁଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ରାଜସ ଗୁଣରୁ ଆସକ୍ତି ଜାତ ହୁଏ । ତେଣୁ ଏକ ତତ୍ପଦର୍ଶୀ, ଯେ କି ରାଜସ ଗୁଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ମାରି ଦେଇଛନ୍ତି; ତାଙ୍କଠାରେ ଆସକ୍ତି ଜାତ ହେବ କିପରି ? ପୁନଶ୍ଚ ଏପରି ଏକ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତ ପୁରୁଷ ଯେ କି ସଦାସର୍ବଦା ନିଜ ସ୍ଵରୂପ ବା ଆତ୍ମାରେ ସ୍ଥିତ, ତାଙ୍କଠାରେ ଅହଂକାର ଅବା ଜାତ ହେବ କିପରି ? ପରମାତ୍ମା ଯେ କି ଅସୀମ, ସ୍ଵୟଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସବୁଦିଗରୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କଠାରେ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ ସ୍ଵାୟୀ ଭାବରେ ରହେ । ତେବେ ଏପରି ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଠାରେ କାମନା ଜାତ ହେବ କିପରି ? ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ବିଷୟ ସମୂହକୁ ସେ ଜୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ ଯେ କି ବ୍ରହ୍ମରେ ସ୍ଥିତ ରହି ଶାନ୍ତି ଉପଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି, ସେ ନାତ ସମାଜ ଆଡ଼କୁ ଧାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ବନଗମନ କରନ୍ତି । ସମାଜରେ ରହିବା କିମ୍ବା ନିରୋଳାରେ ବସବାସ କରିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ବା ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖୁସିରେ ରହନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ଖୁସି ପାଇଁ ବାହ୍ୟ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହନ୍ତି । ସେ ଅମୃତ ପାନ କରି ଅମୃତଠି ଲାଭ କରନ୍ତି । ଏହା ‘ମୁଁ’ ଅବା ଏହା ‘ମୁଁ ନୁହେଁ’, ଏହା ‘ମୋର’ ବା ‘ଏହା ମୋର’ ନୁହେଁ, ଏ ପ୍ରକାରର ଧାରଣା ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ମୌନ ରହନ୍ତି । କାରଣ ସବୁକିଛି ବ୍ରହ୍ମ । ତାଙ୍କଠାରେ ଆନମନା ବା ସ୍ଥିରମନା, ସୁଖ ବା ଦୁଃଖ, ଭଲ ବା ମନ୍ଦ, କ୍ଷତି ବା ଲାଭ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ ଅବା ଦ୍ଵାର ଦ୍ଵାର ବୁଲି ଦାଣ୍ଡରେ ଭିକ୍ଷା କରିବା ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଯେପରି ପରିସ୍ଥିତି ଆସୁନା କାହିଁକି ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଅନ୍ତି । ତାଙ୍କର କିଛି କରିବାର ନ ଥାଏ । ସେ କୌଣସି ବସ୍ତୁପ୍ରତି ଲାଲାୟିତ ନୁହନ୍ତି ।

ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଃ ବିତାଶକ୍ତିଃ ଉସ୍ଵେକରହିତୋ ନିଃସ୍ଵହୈ
ନିରାଶଂ ସଃ ସର୍ବବନ୍ଧମୁକ୍ତଃ ସର୍ବସଙ୍ଗରହିତଃ ପ୍ରମୋଦତେ ।। (ମନ୍ତ୍ର = ୧୩)

As the flower unfolds its petals to the light of sun, unfold the petals of thy heart to the light of the Lord.
..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ତପ୍ତଦର୍ଶୀ, ଯାହାର ମୁଁ କାର ଓ ମମତ୍ତ ଅପସରି ଯାଇଛି, ଯେ କି କାମିନୀ ଓ କାମିନ ଦେଖି ବିଚଳିତ ନୁହନ୍ତି, ଯିଏ ସୁନା, ମାଟି ଓ ପ୍ରସ୍ତରକୁ ସମ ମଣନ୍ତି, ଯେ କି ହୃଦୟର ଗ୍ରନ୍ଥିତ୍ରୟକୁ ଛିନ୍ନ କରିଦେଇଛନ୍ତି, ସେ ସର୍ବଦା ସୁଖ ରହନ୍ତି । ତାଙ୍କଠାରେ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ବା ଉକ୍ତ୍ୟା ବୋଲି କିଛି ନ ଥାଏ, କାରଣ ସେ ଆତ୍ମ ସଂଯତ, ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ଜ୍ଞାନରେ ଯୁକ୍ତ, ଆତ୍ମତୁଷ୍ଟ, ଆଶା ତଥା କାମନା ରହିତ ଏବଂ ସବୁ ବସ୍ତୁ ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମଜ୍ଞାନାଲୋକରେ ଦୃଷ୍ଟ । ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତ ସେ ଯେ କି ଜୀବନ୍ଦଶାରେ ମୁକ୍ତ । ସେପରି ଉଚ୍ଚାସାନ ପୁରୁଷଙ୍କୁ କୌଣସି ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ସେ ଅନ୍ତସ୍ଥ ଆତ୍ମାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ତଥା ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାମନା ରହିତ ଅଟନ୍ତି । ଏପରି ତପ୍ତବିତ୍ ଅତୁଳନୀୟ, ସମସ୍ତ ଆସକ୍ତିରୁ ମୁକ୍ତ, ଶାନ୍ତ, ସଂକଳ୍ପ ଓ ବିକଳ୍ପ ରହିତ ଏବଂ ସେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମନା ଅଟନ୍ତି ।

ସେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଓ ନିର୍ଭୟରେ ବିଚରଣ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମିତ୍ର ବା ଶତ୍ରୁ କେହି ନଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ବା ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ବୋଲି କେହି ନ ଥାନ୍ତି । ସାଂସାରୀକ ବସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଖୁସି ନୁହନ୍ତି କିମ୍ବା ସେ ସବୁର ହାନୀରେ ଦୁଃଖୀ ନୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗଣ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ । ସେ ମାନାପମାନର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ । ସେ ସର୍ବତ୍ର ପୂଜିତ । ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖରେ ସେ ସ୍ଥିର ।

ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ସଂସାର ଆଡ଼କୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଥିଲେହେଁ, ଯଥାର୍ଥରେ ତାହା ନୁହେଁ, କାରଣ ତାଙ୍କଠାରେ ଅହଂକାର ଓ ଆସକ୍ତି ନ ଥାଏ । ସେ ସୁଖୀ କିମ୍ବା ଅସୁଖୀ ନୁହନ୍ତି । ସେ ପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେହେଁ, ପ୍ରସନ୍ନ ନୁହନ୍ତି କି ଅପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେହେଁ ଅପ୍ରସନ୍ନ ନୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ସ୍ଥିତିକୁ ତାଙ୍କଭଳି ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତ ପୁରୁଷହିଁ ଜାଣନ୍ତି ।

THE KEY OF OM

ଭାଷାନ୍ତର- ନେତ୍ରଭାନୁ ପ୍ରଧାନ

Behold, He Saumya !

I give unto thee a key-

The key of OM imperishable;

You can open

The door of immortal bliss.

You have eyes

And yet you see not;

You have ears

And yet you hear not;

You have tongue

And yet you speak not.

Follow thou me,

Be true, be sincere,

Sing OM, chant OM,

Do Japa of OM,

Meditate on OM,

Rest in OM.

..... Swami Sivananda Saraswati

ସବୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ଅତିକ୍ରମ କର

ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ

ପଲାୟନବାଦ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ। ଆମେ ଆମର କର୍ମବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ସହକାରେ କରିବା ଉଚିତ । ଏହି ନୀତିବାକ୍ୟକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ହାସ୍ୟରୋଳ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵାମୀଜୀ କହିଲେ “ଜଣେ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଗର୍ଭକଷ୍ଟ ପାଇ ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀ ଧୀରେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ସେଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଓ କହିଲେ ହେ ପ୍ରିୟେ, ତୁମେ ଏଥିପାଇଁ ଯେତେ କାନ୍ଦିଲେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ତୁମକୁ ହିଁ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ କରିବାକୁ ହେବ ।” ଏବଂ ସେ ତାହା ଶୁଣି ଶାନ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ବିନା ପାଟିତୁଣ୍ଡରେ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଦେଲେ ।

ଏହି ନୀତିବାକ୍ୟକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଆହୁରି ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧର ଅବତାରଣା କରାଯାଏ ବୋଲି ସ୍ଵାମୀଜୀ କହିଲେ । “ଥରେ ଗୋଟିଏ ବଳଦ ତାର ମାଲିକର ବ୍ୟବହାରରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ସେ ଭାବିଲା ମୁଁ କେତେ ଦିନ ଧରି ଆଉ ଏହି ମାଲିକର ଜମିରେ ହଲ ବୁଲାଇବି । ସେ ପଲାଇଗଲା । କିଛି ମାଲକ ଗଲାପରେ ସେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଜମିରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦୁର୍ଘଟଣା ବଶତଃ ସେଠାରେ ଥିବା ଋଷୀର ବଳଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଆଘାତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ହଲ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହି ବଳଦଟିକୁ ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧର ଛାଇରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ଚାଷୀଟି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଧରି ନେଇଗଲା ଏବଂ ଲଙ୍ଗଳର ଜୁଆଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା ବଳଦଟି ନିରବ ଭାବରେ ଜମିରେ ହଲକରିବାକୁ ଏବଂ ଭାବିଲା କର୍ମବ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ ।”

“ଏକ ସଂବେଦନଶୀଳ ଅର୍ଦ୍ଧବସ୍ତ୍ର (Under Wear) ଏହିପରି ଅନୁଭବିଥିଲା । ସେ ମାଲିକର ବ୍ୟବହାରରେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲା ଓ କ୍ରୋଧାନ୍ଵିତ ହେଲା । ଏହା ଏଡ଼ାଇବାକୁଯାଇ ସେ ତାକୁ ଶୁଖାଇବାର ସ୍ଥାନରୁ ଉଠିଗଲା ଏବଂ ଅନେକ ମାଲକ ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଘରର ଅଗଣାରେ ଥିବା ଗନ୍ଧରେ ଲାଗିଲା । ସେହି ଘରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ଗରିବ ଲୋକ ତାକୁ ପାଇଲା ଏବଂ ନିଜକୁ ସେଥିପାଇଁ ଧନ୍ୟ ମନେକରି ସେହି ଅର୍ଦ୍ଧବସ୍ତ୍ରକୁ ବ୍ୟବହାରରେ ଲଗାଇଲା । ତାର ଏହିପରି ଅନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧବସ୍ତ୍ର ନ ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟବହାର କରି ତାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦୁପଯୋଗ କଲା” ।

କେହି ତାର କର୍ମବ୍ୟକୁ ଏଡ଼ାଇଦେଇ ସେଥିରୁ ଲାଭବାନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସର୍ବଜ୍ଞାତା-ଭଗବାନଙ୍କୁ ଠକିଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯଦି ନିଜ କର୍ମବ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଖସିଯିବ, ତାହା ତୁମେ ଯେଉଁଠାକୁ ମଧ୍ୟ ଯିବ ସେଠାରେ ତୁମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବ ।

ଭାଷାନ୍ତର- ଶ୍ରୀ ଅରୂପତାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

ATTAIN IT BY TRUTH

*Satyena labhyastapasa hyesha atma Samyag-Jnanena brahmacharyena nityam.
Antah sarire jyotirmayo hi subhro Yam pasyanti yatayah kshina doshah.*

This Atman is to be verily obtained by the constant practice of truth, penance, perfect knowledge and by abstinence. He, whom the sinless behold, is the pure and effugent within the body.

..... Swami Sivananda Saraswati

ଶିବାନନ୍ଦ ଅଷ୍ଟକମ୍

ଅଦ୍ୱୈତାନନ୍ଦ ବୋଧାୟ କୈବଲ୍ୟ ସୌଖ୍ୟକାରିଣେ ।
ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ-ବେଦାନ୍ତକାନନସ୍ୟ ନମୋଃଷ୍ଟୁତେ ॥

ଇହ ସନ୍ତାପନାଶାୟ ଯୋଗଯୁକ୍ତାୟ ଯୋଗିନେ ।
ଇଶ୍ୱରାସକ୍ତ ଚିତ୍ତାୟ ଶିବାନନ୍ଦାୟ ତେ ନମଃ ॥

ଉପାସ୍ୟାଃ କୃତୟସ୍ତେ ହି ଦିବ୍ୟ ଜୀବନଦାୟିକାଃ ।
ଉର୍ଜସ୍ୱଲେ ହି ରାଷ୍ଟ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ ଶିବାନନ୍ଦାୟ ତେ ନମଃ ॥

ରକ୍ଷିଣାଂ ପ୍ରସାଦେନ ସାର୍ଥକଂ ଶୁ ଜୀବନମ୍ ।
ରକାରେଣ ସୁଖାରାମଦାୟିନେ ଶିରସା ନମଃ ॥

ଲୁଣଂ ତତୋନୁ ତେ ବାଣୀ ହ୍ୟବିଦ୍ୟାଗ୍ରଦ୍ଧି ନାଶିନୀ ।
ଲୁମତେ ସମଭାବାୟ ଶିବାନନ୍ଦାୟ ତେ ନମଃ ॥

ଏକନିଷ୍ପତତିଂ ଦଦ୍ୟାତ୍ ତ୍ରିଶତଂ ପୁଷ୍ପକଂ ତବ ।
ଏକ୍ୟ ସଂରକ୍ଷକାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶିବାନନ୍ଦାୟ ତେ ନମଃ ॥

ଓଁ ଯସ୍ୟୈବୋପଦେଶାଦ୍ ବିଜ୍ଞାୟତେ ବୋଧ ଆତ୍ମନଃ
।

ତଂ ବନ୍ଦେଽହଂ ଶିବାନନ୍ଦଂ ହ୍ୟଖଣ୍ଡାନନ୍ଦବିଗ୍ରହମ୍ ॥

ଔଷଧଧ୍ୱଜସ୍ୟ ସଂସାରଶୋକରୋଗସ୍ୟ ଧାମତଃ ।
ଅମରାଶୀ ଗୁରୋର୍ଦଦ୍ୟାଦ୍ ବରାଭୟମହର୍ନସମ୍ ॥

ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଗୁରୁଃ
ପଦ୍ମପୁରମ୍ (ବରଗଡ଼ ମଣ୍ଡଳମ୍)

Die to matter and be born in the Spirit.
..... Swami Sivananda Saraswati

ଶିବାନନ୍ଦ ଦର୍ଶନ

ଓଁ ଶିବାନନ୍ଦାୟ ବିଦ୍ମହେ
ସଦାନନ୍ଦାୟ ଧ୍ୟାମହି
ସନଃ ପରାନନ୍ଦଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍
ଦିବଜ୍ଞାନ ସୁଧା ପ୍ରସାରକୁଶଳୋ
ଦିବ୍ୟାତ୍ମବାନ୍ ଶାନ୍ତଧୀଃ
ସତ୍ୟାନନ୍ଦଧନୋ ବିଶାଳହୃଦୟୋ
ବେଦାନ୍ତ ବିଦ୍ୟାନିଧିଃ
ସଂସାରଚ୍ଛିନ୍ନିମଗ୍ନ ଦୁଃସ୍ଵଜନତା
ସେବାପ୍ରିୟଶିଳ୍ପୟଃ
ସ୍ଵାମୀ ଯୋ ବିଦିତୋଽତ୍ରବୈ ଶିବସମ
ସ୍ତଂ ନୌମି ନିତ୍ୟଂ ଶିବମ୍ ।

ଅମରାତ୍ମା ଶରୀରୀ ଅମରାନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବାକୁ ସତତ ବ୍ୟାକୁଳ । କିନ୍ତୁ ଅମର ଶାନ୍ତି କାହିଁ ? ନଶ୍ଵର ସଂସାରୀ ଅବିନଶ୍ଵର ସୁଖ ପାଇ ପାରିବ କିପରି ? ଅବିଦ୍ୟାଗ୍ରନ୍ଥି ଛିନ୍ନ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଅନ୍ତ କାହିଁ ?

ପୁରୁଷ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
କର୍ମ ତପୋ ବ୍ରହ୍ମପରାମୃତମ୍
ଏତଦ୍ ଯୋ ବେଦ ନିହିତଂ ଗୁହ୍ୟାୟଂ
ସୋଽବିଦ୍ୟାଗ୍ରନ୍ଥିଂ ବିକିରତୀହ ସୋମ୍ୟ

(ମୁଣ୍ଡକୋପନିଷଦ୍)

ଏହି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵ ହିଁ ପୁରୁଷ (spirit), କର୍ମ, ତପସ୍ୟା, ବ୍ରହ୍ମ, ପରମାତ୍ମତ । ହେ ସୌମ୍ୟ ଯେ ଏହି ଗୁହ୍ୟାନିହିତ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ସେ ଅବିଦ୍ୟାଗ୍ରନ୍ଥିକୁ ଛିନ୍ନ କରିପାରନ୍ତି ।

“ଆତ୍ମନା ବିନ୍ଦତେ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ
ବିଦ୍ୟୟା ବିନ୍ଦତେଽମୃତମ୍ ।”

(କେନୋପନିଷଦ୍)

ଆତ୍ମା ଦ୍ଵାରା ବୀର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ଓ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ଅମୃତ ଲାଭ କରାଯାଇପାରେ ।

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସର୍ବବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠା (ମୁଣ୍ଡକୋପନିଷଦ୍)

ଅଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାନାମ୍ (ଗୀତା)

Develop uniformity in thought, word and deed.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାରେ ସର୍ବବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟା ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଦ୍ୟା । ଅତଏବ ତାପୂର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମାରାଧ୍ୟା

ଦର୍ଶନୀୟଃ ଶିବୋଭୁବି

ସତ୍‌କର୍ମ କରଣୀୟଂ ବୈ

ତ୍ୟାଜା ବୃତ୍ତିଃ ଦାନବୀ

ଆତ୍ମଜ୍ଞାନଂ ମନୁଷ୍ୟାଣା

ମମୂଲ୍ୟଂ ପରମଂ ଧନଂ

ତଦ୍ ବିନା ଜୀବନଂ ବ୍ୟର୍ଥଂ

ଶାନ୍ତିପ୍ରଦଂ ତଦର୍ଚ୍ଚନମ୍

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମର୍ଚ୍ଚନୀୟା । ସଂସାରରେ ଶିବଦର୍ଶନ କରଣୀୟ । ସତ୍‌କର୍ମାଚରଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଦାନବିକତା ପରିତ୍ୟାଜ୍ୟା । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ପରମ ଧନ । ତାର ଅଭାବରେ ଜୀବନ ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନାର୍ଚ୍ଚନ ହେଉଛି ଶାନ୍ତିପ୍ରଦ ।

ସନାତନ ଧର୍ମର ଲୀଳାସ୍ଥଳ ଭାରତବର୍ଷର ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜାଗତ ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ନିର୍ମଳ ଦିବ୍ୟଜୀବନର ପରିପ୍ରକାଶ । ଅମର ଶାନ୍ତିକାମୀ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞ ଗୁରୁଙ୍କର ପଦାଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣୀୟ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ଗୁରୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଅନ୍ୟତମ ।

ଅମୃତମୟ ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦର ପରାପୂର୍ ପରମେଶ୍ୱର ପରମାତ୍ମା ହିଁ ଚରାଚର ଜଗତର ଅଧୀଶ୍ୱର । ତଦାୟ ସମୁପାସନା ସହକାରେ ସ୍ୱଧର୍ମକୁଶଳ ଆତ୍ମଜ୍ଞ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦଜୀ ମହାରାଜ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ଅଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାର, ପ୍ରଚାର ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ସକାଶେ ବେଦୋପନିଷଦ୍ ଗୀତା, ରମାୟଣ, ମହାଭାରତାଦି ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରସମୂହର ସାରଜ୍ଞ ପରମପୂଜ୍ୟ ତପୋନିଷ୍ଠ ସନ୍ୟାସୀ ଅମର ଯଶସ୍ୱୀ ସ୍ୱାମୀ ମହୋଦୟ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତଭାବରେ ଲେଖନୀ ଚଳନକରି ଅନେକ ଅନବଦ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଚନା ଦ୍ୱାରା ମାନବ ସମାଜର ଅଶେଷ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଲେଖାରେ ହିତକର ବୈଦିକ ସତ୍ୟଜ୍ଞାନାମୃତ ସରଳ ସାବଲୀଳ ମଧୁରମନୋହର ବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କର Universal Prayer ଏକ ଅନବଦ୍ୟ ରସମୟା କବିତା । ତାହା ପ୍ରତ୍ୟହ ପଠନୀୟ, ମନୋନାୟ ତଥା ନିଦି-ଧାସନୀୟ ।

ଅମୃତ ସନ୍ତାନ ମାନବର ସତ୍‌ଗତି ନିମନ୍ତେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମଜ୍ଞାନ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଉପଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ହିଁ ସର୍ବବିଧି ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅନୀତି ଅତ୍ୟାଚାର, ପଶୁତ୍ୱ, ଦାନବତ୍ୱ, ବୈଧର୍ମ୍ୟ, ବୈଶମ୍ୟ, ହିଂସାଦୃଷ୍ଟ

Fogs of worldly thoughts obscure the vision of God.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ପ୍ରଭୃତି ବ୍ୟାଧି ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ । ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଅନାତ୍ମ ବିଷୟ ସମୂହର ସାଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ଲାଗିଥିବ ସେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମ୍ୟ, ମୈତ୍ରୀ, ଶାନ୍ତିର ସଂସ୍ଥାପନ ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ସାମ୍ୟଦର୍ଶୀ ଅଦୈତ ରୁଦ୍ଧସମୁପାସକ ଶିବ ସଦୃଶ ପ୍ରସନ୍ନମାନସ ସମୁଦାର ହୃଦୟ ନିର୍ମଳାତ୍ମା ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦଜୀ ମହାରାଜ ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରାନ୍ଧ ମାନବର ଜ୍ଞାନ ଚକ୍ଷୁରୁଦ୍ଧୀଳନ ସକାଶେ ବରାବର ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୋଦ୍ଧୀପକ ସଦୁପଦେଶ ନିଜର ତଦୀୟ ଲେଖା ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଦାନ କରିଯାଇଛନ୍ତି ।

Serenity Regularity

Absence of vanity

Sincerety Simplicity Veracity

Equanimity Fixity

Non irritability

Adaptability Humility Tenacity

Integrity Nobility Magnanimity

Charity Generosity Purity

Practise daily these eighteen 'ities'

you will soon attain immortality

Brahman is the only real Entity

Mr. so & so is a false non entity

You will abide in infinity and eternity

you will behold unity in diversity

You cannot attain this in the university.

ପ୍ରଭୃତି ତାଙ୍କର ବାଣୀଚୟ ମହନୀୟ ହିତକର ଜ୍ଞାନଦର୍ଶନର ପରାକାଷ୍ଠା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ ।

ସ୍ୱସ୍ଥତା ପରମା ସଂପତ୍

ସ୍ୱସ୍ଥୋ ଭୁତ୍ସକ୍ତେ ସୁଖଂ ପରଂ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହୀନୋ ବିଷର୍ଣ୍ଣାସ୍ୟା

ଦୁଃଖଭୋଗୀ ନିରନ୍ତରମ୍

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହିଁ ଅମୂଲ୍ୟଧନ । ଅସୁସ୍ଥ କଦାପି ସୁଖୀ ହୋଇନ ପାରେ । ଶାରୀରିକ ମାନସିକ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଆତ୍ମିକ ସୁସ୍ଥତା ଅମୃତସନ୍ତାନର ସର୍ବଦା ଆବଶ୍ୟକ । ଆତ୍ମାନନ୍ଦଜ୍ଞାତା ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଚିକିତ୍ସକ । ସନ୍ୟାସୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦକ୍ଷ ରୁଗ୍ଣମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସାରେ ଅହରହ ନିମୁକ୍ତ ଥାଇ ସେ ବହୁତ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର

When the sun of wisdom rises, the fog melts and there is vision of God.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ବ୍ରହ୍ମଜିଜ୍ଞାସା ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ନ ବିଠେନ ଚର୍ପଣାୟୋ ମନୁଷ୍ୟଃ (କଠୋପନିଷଦ୍) ମଣିଷ ବିଠେ ତୃପ୍ତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

“ତପଃଶ୍ରଦ୍ଧେ ଯେ ହ୍ୟୁପବସତ୍ୟରଣୋ
ଶାନ୍ତାବିଦ୍ଵାଂସୋ ଭୈଷ୍ୟଚର୍ଯ୍ୟାଂ ଚରନ୍ତଂ
ସୂର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରେଣ ବିରଜାଃପ୍ରୟାନ୍ତି
ଯତ୍ରାତୃତଃ ସଃ ପୁରୁଷୋହ୍ୟବ୍ୟୟାତ୍ମା” ।

(ମୁଣ୍ଡକୋପନିଷଦ୍)

ତପଃଶ୍ରଦ୍ଧା ସହିତ ଯେଉଁ ଶାନ୍ତ ବିଦ୍ଵାନ୍ ଗଣ ଭୈଷ୍ୟଚର୍ଯ୍ୟା ପୂର୍ବକ ଅରଣ୍ୟରେ ବାସ କରନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରରେ ବିରଜ ନିର୍ମଳ ହୋଇ ସେମାନେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ଅତୃତମୟ ଅବ୍ୟୟାତ୍ମା ପୁରୁଷ ଅବସ୍ଥିତ । ଆକାଳ୍ୟବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ସେ ସର୍ବରୋଗ ପ୍ରଣମନ ବୈଦ୍ୟନାରାୟଣ ଗୁରୁତମ ପୁରୁଷୋଠ୍ଠମ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଐହିକ ଭୋଗେଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ତ୍ୟାଗପୂର୍ବକ ମୋକ୍ଷ ମାର୍ଗର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଦେବତାତ୍ମା ହିମାଳୟର ଅଭିମୁଖରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଓ ତପସ୍ଵୀ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ସତ୍ୟେନଲଭ୍ୟ ସ୍ତପସା ହେୟଷ ଆତ୍ମା
ସମ୍ୟଗ୍ଜ୍ଞାନେନ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟୋଣ ନିତ୍ୟମ୍
ଅନ୍ତଃଶରୀରେ ଜ୍ୟୋତିର୍ନିୟେ ହିଶୁଭ୍ରେ
ଯଂପଶ୍ୟନ୍ତି ଯତୟଃ କ୍ଷୀଣଦୋଷାଃ
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ ନାନୃତମ୍
ସତ୍ୟେନ ପତ୍ନା ବିତତୋ ଦେବଯାନଃ
ଯେନା କ୍ରମନ୍ତି ରକ୍ଷୟୋହ୍ୟାପ୍ତକାମା
ଯତ୍ଵ ତତ୍ ସତ୍ୟସ୍ୟ ପରମଂ ନିଧାନମ୍

(ମୁଣ୍ଡକୋପନିଷଦ୍)

ଯେଉଁ ଜ୍ୟୋତିର୍ନିୟ ଶୁଭ୍ରଆତ୍ମା ଅନ୍ତଃଶରୀରରେ ବରାଜିତ ଓ ଯାହାକୁ କ୍ଷୀଣଦୋଷ ଯତିଗଣ ଦେଖିପାରନ୍ତି, ସେହି ଆତ୍ମା ସତ୍ୟ ତପସ୍ୟା ସମ୍ୟଗ୍ଜ୍ଞାନ ଓ ନିତ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଲଭ୍ୟ ବା ପ୍ରାପଣୀୟ । ସତ୍ୟ ହିଁ ଜୟଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଅସତ୍ୟ ଜୟୀ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଦେବଯାନମାର୍ଗ ସତ୍ୟରେ ବିତତ (ବ୍ୟାପ୍ତ) । ସେହି ପଥରେ

Great events arise out of small beginnings.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ଆପ୍ତକାମ ରକ୍ଷିମାନେ, ଯେଉଁଠାରେ ସତ୍ୟର ପରମନିଧାନ ରହିଛି, ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି- ଏହି ବୈଦିକ ସତ୍ୟର ସମୁପଲକ୍ଷି ସକାଶେ ହିମାଳୟରେ ଅନୃତମୟୀ ଗଙ୍ଗାକୂଳରେ ବାସ ପୂର୍ବକ ଯଥାବିଧି ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ମହୋଦୟ ତପସ୍ୟାରେ ରତ ହେଲେ ଓ ଗୁରୁ କୃପାରେ ତପଃସିଦ୍ଧି ଯୋଗାରେ ପରିଣତ ହେଲେ । ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପୂର୍ବକ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନାମୃତ ବର୍ଷଣ କରିବାରେ ରତହୋଇ ଜୀବସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିବସେବା କରିବାରେ ଅମର ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ଲାଭକଲେ । ଭଜନ, କୀର୍ତ୍ତନ, ଧ୍ୟାନ, ଧାରଣା, ସମାଧି ଆଦି ନିତ୍ୟ ନୈମିତ୍ତିକ ଧର୍ମାଚରଣରେ ଅଭିନିବିଷ୍ଟିତରେ ସଦା ସର୍ବଦା ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତ୍ମା ପରାପୂର ପରମାତ୍ମା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ସମୁପାସନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ-

The end of wisdom is freedom.
The end of culture is perfection.
The end of education is character.
The end of knowledge is love.
That eye alone is the real eye which sees
god in everything.

ପ୍ରଜ୍ଞାରଅନ୍ତ ହେଉଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା । ସଂସ୍କୃତିର ଅନ୍ତ ହେଉଛି ପୂର୍ଣ୍ଣତା । ଶିକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ହେଉଛି ସୁଶୀଳତା । ଜ୍ଞାନର ଅନ୍ତ ହେଉଛି ପ୍ରେମ । ସେହି ଚକ୍ଷୁ, ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ଚକ୍ଷୁ, ଯାହା ସବୁଦ୍ରବ୍ୟରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଖେ ।

The Divine Life ରେ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ତାଙ୍କର ଅନୁତୋପମ ଉପଦେଶାବଳୀ ପଠନୀୟ ମନନୀୟ ଓ ପାଳନୀୟ ।

ଅୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ, ସୋଃହଂ, ତତ୍ତ୍ୱମସି- ଏହି ଅଦ୍ୱୈତ, ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଜୀବନ୍ତ ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଜୀବନର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଳାତିପାତକରି ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମଲୀନ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ସେ ଅମରାତ୍ମା ସତ୍ୟ, ଜ୍ଞାନ, ଅନନ୍ତବ୍ରହ୍ମର ଏକ ମଧୁମୟ ଦିବ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ ।

ସର୍ବତ୍ର ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ଯୋଗୀ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଜୀବସେବା ହେଉଛି ପରମଧର୍ମ ଓ ତାହା ହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଶିବସେବା । ତଦୀୟ ବାଣୀରେ-

Service of the poor, service of the sick- there is no Yagna greater than this. It will purify your heart. It will lead to the descent of divine light in your heart. You should serve the destitutes with Atmabhava. In such service lies your salvation. Even brothers quarrel among themselves; but no one hates himself. Every one loves himself. The ideal should be to love, the sick, the suffering humanity, the destitutes with the same love that one has for one's own self. Ever hold the truth before you through out the entire creation runs the very essence which

Begin each day as if it is the beginning of a new life.

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

dwells in you your ownself. Then alone real selfless service is possible etc.

ଏହି ସର୍ବଜନହିତକର ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧିକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । The Divine Life Society Head quarters ରେ ସ୍ଥିତ Sivananda Home ରେ ଅକ୍ତରେ ବାହାରେ ସର୍ବତ୍ର ଈଶ୍ଵର ଦର୍ଶନ ହିଁ ତଦାୟ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ-

ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ ଭବ ଶାମନ୍ ।

ମାଃତୁଘାତୀ କଦାଚନ ॥

ସେବା ତ୍ୟାଗପରସ୍ତ୍ରିଷ ।

ଧର୍ମୋ ହ୍ୟେଷଃ ସନାତନଃ ॥

ହେ ଶାମନ୍ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ ହୁଅ । କଦାପି ଆତ୍ମଘାତୀ ହୁଅ ନାହିଁ । ସେବା, ତ୍ୟାଗ, ପରାୟଣ ଜୀବନ ଯାପନ କର । ଏହାହିଁ ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସନାତନ ଧର୍ମ । ଏହି ମହନୀୟ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରେ ଶିବାନନ୍ଦ ଦର୍ଶନ -

ଶିବାନନ୍ଦଂ ସ୍ମରାମ୍ୟହଂ ।

ଶିବାନନ୍ଦଂ ନମାମି ॥

ଶିବାନନ୍ଦ ଗୁଣାନ୍ ଗାୟନ୍ ।

ହୃଷ୍ଟଚିତ୍ତଂ ଭବାମି ॥

‘ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ’

ଡକ୍ଟର ଗଙ୍ଗାଧର ଗୁରୁ

ପଦ୍ମପୁର, ରାଜ ବୋଡ଼ାମ୍ବର, ଜି: ବରଗଡ଼କ

SMOKE NOT

Drink not, smoke not, Gamble not,
Eat not meat and fish,
Abuse not, vilify not,
Injure not, Speak not falsehood,
Waste no time in idle gossiping,
Do Japa, do Kirtan, meditate.
This is verily life divine.

..... Swami Sivananda Saraswati

OMKARA BRAHMAN

*Omityekaksharam Brahma
Vyaharan mam-ansumaran,
Yah prayati tyajan deham
Sa yati paramam gatim.*

OM- repeating this mono-syllabled
Brahman and thinking of Me, he who
leaves forsaking this body, he attains the
highest state.

..... Swami Sivananda Saraswati

ଶୁଭ ଗୀତି

ଆଜି ଶୁଭ ସୋମବାର ମାଘଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀର
ଫେବୃଆରୀ ମାସର ତାରିଖ ଏଗାର ।
ଶିବାନନ୍ଦାଶ୍ରମ ଗୃହ ଉଦ୍ଘାଟନ ସମାରୋହ
ବରଗଡ଼ସ୍ଥିତ ଚିଦାନନ୍ଦ ବିହାର,
ସରବେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ
ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ।୧ ।

ବିଶ୍ଵଗୁରୁ ଶିବାନନ୍ଦ ଦିବ୍ୟଦୁଷ୍ଟା ଚିଦାନନ୍ଦ
ପୃଥିବୀରେ ଗଣ୍ୟ ପୂଜ୍ୟ ମହାତ୍ମାନାମେ
ତାଙ୍କରି ଉପଦେଶରେ ନରନାରୀ ପୃଥିବୀରେ
ସାଧନା, ପ୍ରାଣାୟାମ ଓ ତପ ମାଧ୍ୟମେ,
କରୁଛନ୍ତି ନିଜକୁ ବ୍ରତୀ
ଫଳରେ ଲାଭ କରନ୍ତି ପରମଗତି ।୨ ।

ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ନିର୍ଲିପ୍ତାନନ୍ଦ ସ୍ଵାମୀ ଗୁରୁ ସେବାନନ୍ଦ
ମୁଖ୍ୟରୂପେ ଅଳଂକୃତ କରି ଆସନ
ସ୍ଵାମୀ ଶିବ ଚିଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଫେସର ହୃଦାନନ୍ଦ
ଅମୃତାନନ୍ଦ, ଜିଜ୍ଞାସାନନ୍ଦ ସଙ୍ଗେଶ
ଆମରି ଭବ୍ୟ ଅନୁରୋଧରେ
ଆସି ମିଳିତ ଏହି ସମାରୋହରେ ।୩ ।

ସଭାପତି ଓ ସଦସ୍ୟ ସରବେ ନେଇ ନିଜସ୍ଵ
ମିଳିତ ହୋଇ କରନ୍ତି ଏ ଆୟୋଜନ
ସହରର ଦାନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ ଯଥାଶକ୍ତି
ଦାନଦ୍ଵାରା ଆଶ୍ରମ ଗୃହନିର୍ମାଣ

**The Supreme Reality or Brahman is not merely an intellectual quest,
but a spiritual conquest.**

..... Swami Sivananda Saraswati

ମହତବାଣୀ

ସାଂସଦ, ବିଧାୟକ ଦାନ
ଫଳେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା କାଠି ମହାନ ।୪।
ଭଲହୋଇ ଭଲକାମ ସେବା, ଦାନ, ଶୁଦ୍ଧ, ପ୍ରେମ
ତପମାଧ୍ୟମରେ ମୁକ୍ତି କରିସାଧନ
କ୍ଷୁଧାକାଠିକୁ ଅନ୍ନଦାନ ପୁଞ୍ଜୁଳାକୁ ବସ୍ତ୍ରଦାନ,
କ୍ଳିଷ୍ଟବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପ୍ରଦାନ
ଦିବ୍ୟଜୀବନ ଦର୍ଶନ
ପାଳନ କରି ନିଜକୁ କରନ୍ତି ଧନ୍ୟ ।୫।

ସତ୍‌ମାର୍ଗରେ ଚଳିଲେ ସତ୍‌ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ମିଳେ
ଏଥିରେ ସଂଶୟ ତିଳେବି ନାହିଁ
ରଖ ନିଷ୍ଠାପର ଭକତି
ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ କୃପାରେ ଲଭ ସଦ୍‌ଗତି ।୬।

- - ମୋକ୍ଷ ମାର୍ଗରେ ଯାଇ ଲଭ ମୁକ୍ତି
ହରିଓଁ ହରିଓଁ ମୁଖେ ଉଚ୍ଚାରିନିତି - -

(ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅବସରରେ
ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଂଘ ବରଗଡ଼ ଶାଖାର ମହିଳା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଞ୍ଚୁତ)

REMEMBER GOD ALWAYS

Remember God at all times.
Guru is necessary to show you the
path to Freedom.
Purity of food leads to purity of
mind.
Do always virtuous actions.
Give up evil company.
Have Satsanga with saints.

..... *Swami Sivananda Saraswati*

SING HIS GLORY

O man,
Turn your mind towards God;
Repeat His Names,
Sri Ram, Hari Om
Sing His glory,
Meditate.
Anxieties will come to an end-
You will be ever blissful.

..... *Swami Sivananda Saraswati*

ମହତ୍‌ବାଣୀ

ସାଧକ ଜୀବନର ତିନୋଟି ସ୍ତରଣୀୟ ବିଷୟ

୧. ତିନି ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହ:-
(୧) ନାହିଁକ (୨) ପିତା-ମାତା-ଗୁରୁଦ୍ରୋହୀ (୩) ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ନିନ୍ଦକ
୨. ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ଘୃଣା କର ନାହିଁ:-
(୧) ରୋଗୀଙ୍କୁ (୨) ଆକ୍ରମଣକୁ (୩) ନୀଚ ଜାତିକୁ
୩. ତିନି ପ୍ରକାର ହୁଅ ନାହିଁ:-
(୧) କୃତଜ୍ଞ (୨) ଦାସିକ (୩) ନାହିଁକ
୪. ତିନୋଟି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଅ ନାହିଁ:-
(୧) ବେଶ୍ୟାଳୟ (୨) ଦୁଧତଳାଡ଼ା ସ୍ଥାନ (୩) ମଦ୍ୟ ଆଦି ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟସ୍ଥାନ
୫. ତିନି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦ୍ଵାରକୁ ପଶ ନାହିଁ:-
(୧) କାମ (୨) କ୍ରୋଧ (୩) ଲୋଭ
୬. ତିନୋଟି କଥାରୁ ସଦା ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କର:-
(୧) ଆତ୍ମ ପ୍ରଶଂସାରୁ (୨) ପରନିନ୍ଦାରୁ (୩) ପରଦୋଷ ଦର୍ଶନରୁ
୭. ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ରୁପ କର ନାହିଁ:-
(୧) ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ (୨) ବିଧବା ବା ଅନାଥକୁ (୩) ଦାନଦୁଃଖୀ ପ୍ରାଣୀକୁ
୮. ତିନୋଟି ଉପରେ ଆସ୍ଥା ରଖ ନାହିଁ:-
(୧) କୃତନୀତି ଉପରେ (୨) ଅସତ୍ୟ ଉପରେ (୩) ଦୁରାଚାର ଉପରେ
୯. ତିନୋଟିକୁ ହୃଦୟରୁ ବାହାର କରିଦିଅ:-
(୧) ରାଗକୁ (୨) ଦ୍ଵେଷକୁ (୩) ମତ୍ସରକୁ
୧୦. ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ଗୁରୁ କର ନାହିଁ:-
(୧) ସ୍ତ୍ରୀ ସେବାକୁ (୨) ଧନ ଲୋଭୀକୁ (୩) ଦାସିକକୁ
୧୧. ତିନୋଟି ବିଷୟର ଚିନ୍ତନ କର ନାହିଁ:-
(୧) ନାରୀ ବା ପୁରୁଷର (୨) ଧନର (୩) ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର
୧୨. ତିନୋଟି କଥାକୁ ଦେଖ ନାହିଁ:-
(୧) ନିଜ ଗୁଣକୁ (୨) ଅନ୍ୟର ଦୋଷକୁ (୩) ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ରତିକ୍ରୀଡ଼ାକୁ

ମହତ୍‌ବାଣୀ

୧୩. ତିନୋଟି ପ୍ରତି ଦୟା କର ନାହିଁ:-
(୧) ନିଜ ପାପ ପ୍ରତି (୨) ନିଜ ଆଳସ୍ୟ ପ୍ରତି (୩) ନିଜ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରତି
୧୪. ତିନି ଜଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନମ୍ର ହୁଅ:-
(୧) ଗୁରୁଜନଙ୍କ (୨) ବିଦ୍ଵାନଙ୍କ (୩) ରାଜପୁରୁଷଙ୍କ
୧୫. ତିନୋଟି ବିଷୟରୁ ଦୂରରେ ରହ:-
(୧) ପରଚର୍ଚ୍ଚା (୨) ବାଦବିବାଦ (୩) ନେତାଗିରି
୧୬. ତିନୋଟି କଥାରେ ସନ୍ଦେହ କର ନାହିଁ:-
(୧) ଶାସ୍ତ୍ର ବଚନରେ (୨) ଗୁରୁ ତଥା ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ବଚନରେ (୩) ଶୁଦ୍ଧ ମନର ପ୍ରେରଣାରେ
୧୭. ତିନିଦିନ ଉପବାସ କରିବା ଉଚିତ:-
(୧) ଏକାଦଶୀ (୨) ପୂର୍ଣ୍ଣିମା (୩) ଅମାବାସ୍ୟା
୧୮. ତିନୋଟି କଥାକୁ ଭୁଲିଯାଅ:-
(୧) ନିଜଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି କରାଯାଇଥିବା ଉପକାର (୨) ଅନ୍ୟଦ୍ଵାରା ନିଜପ୍ରତି କରାଯାଇଥିବା ଅପକାର
(୩) ଧନ-ମାନ-ପଦ-ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିବା ନିଜର ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥିତିକୁ
୧୯. ତିନି ଜଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତ୍ୟାଗ କର :-
(୧) ବ୍ୟଭିଚାରୀର (୨) କୁଆଡ଼ୀର (୩) ମିଥ୍ୟାବାଦୀର
୨୦. ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ବାଧା ଦିଅନାହିଁ:-
(୧) ଦାତାକୁ (୨) ଅନ୍ୟର ସେବା ବା ପରୋପକାର କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ (୩) ଭଗବତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
୨୧. ତିନୋଟିର ଅଧ୍ୟାନରେ ଥିବାବେଳେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବନ୍ଦ କର:-
(୧) କ୍ରୋଧର ସମୟରେ (୨) କାମବାସନା ଥିବା ସମୟରେ (୩) ଲୋଭାଭିଭୂତ ହେବା ସମୟରେ
୨୨. ତିନୋଟି ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୂରାଗ୍ରହ କର ନାହିଁ:-
(୧) ସମ୍ପ୍ରଦାୟର (୨) ଦେଶର (୩) ନିଜ ମତର
୨୩. କଳିଯୁଗର ତିନୋଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାଧନ:-
(୧) ହରିନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ (୨) ସତ୍‌ସଙ୍ଗ (୩) ଜୀବପ୍ରତି ଦୟା ବା ସେବା

- ଓ -

ମହତ୍‌ବାଣୀ

This e-megazine is available at
www.navratnanews.com
for details contact
Surendra Hota
Director
surendrahota@gmail.com
Mob-09437110250

Courtesy :Divine Life society
Bargarh Branch

